

Посібник із вивчення Біблії в Суботній школі
(січень, лютий, березень 2022 року)

Цими останніми днями:

Послання до євреїв

Фелікс Х. Кортез

ЗМІСТ

Вступ 2

Урок 1. 25–31 грудня. Послання до євреїв і до нас

Урок 2. 1–7 січня. Суть Послання до євреїв

Урок 3. 8–14 січня. Ісус — обіцяний Син

Урок 4. 15–21 січня. Ісус — наш вірний Брат

Урок 5. 22–28 січня. Ісус — Податель спокою

Урок 6. 29 січня – 4 лютого. Ісус — вірний Первосвященник

Урок 7. 5–11 лютого. Ісус — якір для душі

Урок 8. 12–18 лютого. Ісус — Посередник нового завіту

Урок 9. 19–25 лютого. Ісус — досконала Жертва

Урок 10. 26 лютого – 4 березня. Ісус відкриває шлях крізь завісу

Урок 11. 5–11 березня. Ісус — Проводир і Вершитель нашої віри

Урок 12. 12–18 березня. Одержуючи непохитне Царство

Урок 13. 19–25 березня. Нехай утверджується братолюбство

ВСТУП

Він уперше побачив її в церкві. Занурений у свої думки, він був заклопотаний різними дорученнями, але раптом зупинився, вражений її виглядом. Картина була заввишки майже два метри і завширшки – менше трьох, але зображена на ній дівчина справляла на юнака дивовижне враження. Чому він не міг відірвати від неї очей? Що особливе він помітив? Розмірковуючи, він усвідомив, що особливими були очі дівчини. На картині було зображене лише її обличчя, і вона пильно на щось дивилася. На що ж саме? Чому дівчина була так захоплена цим? Упродовж тривалого часу він не міг забути цієї картини.

Через кілька років її автор, художник Арнольд Хіменес, розкрив йому деякі зі своїх секретів. Картина спеціально була написана так, що очі дівчини відразу ж привертали увагу глядача, але справжній секрет – у її зіницях. Придивившись, можна було побачити в них віддзеркалення того, на що вона так пильно дивиться. Її очі були прикуті до розп'ятого Ісуса.

Опис Христа в Посланні до євреїв може справити на нас таке ж дивовижне враження. Передусім Ісус зображений як Володар Усесвіту, Котрий сидить праворуч Бога. Безліч ангелів славить Його, поклоняється і служить Йому (див. Євр. 1:5–14; 12:22–24). Своєю смертю Він позбавив сили диявола, тому здобув законну владу правити (2:14–16). Ісус також є Небесним Первосвященником. Безгрішний і абсолютно святий, Він заступається за нас у Небесному святилищі (7:26–8:5). Він здобув це право, принісши Себе як досконалу Жертву, одноразову та дієву для всіх і назавжди (10:1–14). Ісус також уклав новий завіт між Богом і Його народом, який триватиме вічно (8:6–13).

В описі Ісуса нас приваблює не лише те, що Він зробив, але й те, Ким Він є. Спаситель народився від жінки, як і ми; Його спокушували й висміювали, як і нас. Однак Він тепер сидить на престолі і є Царем Усесвіту. Коли ми розмірковуємо про Небеса з різноманітними дивовижними небесними істотами, наш погляд привертає Той, Хто перебуває в центрі Всесвіту і Хто так дивовижно схожий на нас, оскільки став одним із нас. Ісус, наш Брат, представляє нас на Небесах, незважаючи на нашу зіпсутість і гріховність.

В Ісусі перетинаються три виміри історії викуплення. Перший – особистий вимір. Для християн-читачів, що втомилися від труднощів і негараздів християнського життя (див. Євр. 10:32–34), Ісус є Проводирем і Вершителем віри. Їм необхідно дивитися на Того, Хто

також перетерпів від грішників (див. 12:1–4). Другий вимір – колективний. Для народу Божого, що прямує до обіцяної Богом Землі, Ісус – новий Ісус Навин. Їм необхідно наслідувати Його приклад (див. Євр. 3, 4, 11, 12). Третій вимір – вселенський. Ісус – новий Адам, Син Людський, у Котрому здійснюються всі цілі Бога для людства (див. Євр. 2:5–10; 12:22–28).

У поточному кварталі ми споглядатимемо Ісуса, Котрий відображає широту, довготу, глибину й висоту любові Божої до нас. Подібно до того як образ Ісуса в очах зображеної на картині дівчини привернув погляд юнака, нехай так само й образ Ісуса, представлений у Посланні до євреїв, приверне не тільки наш погляд, а й любов, і захоплення нашим Небесним Братом.

Фелікс Х. Кортес – доцент кафедри літератури Нового Завіту в Теологічній семінарії адвентистів сьомого дня в Університеті Ендрюса. Він одружений з Альмою Глорією Альварес і має двох дітей: Хадида, пастора з Нью-Джерсі, і Альму, що вивчає археологію в Університеті Ендрюса.

УРОК 1   ПОСЛАННЯ ДО ЄВРЕЇВ І ДО НАС   25-31 грудня

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 2:3, 4; 1 Петра 4:14, 16; Євр. 13:1–9, 13; 1 Цар. 19:1–18; Євр. 3:12–14; Чис. 13.

Пам'ятний текст:

«Вам потрібна терпеливість, щоб виконати Божуволю і одержати обітницю» (Євр. 10:36).

Ви коли-небудь уявляли собі, яка це перевага – почути проповідь Ісуса чи когось із апостолів? У нас є письмові уривки й короткі огляди деяких їхніх проповідей, але вони дають лише обмежене уявлення про те, як це – почути їх наживо. Однак Бог зберіг у Святому Письмі принаймні одну повну проповідь для нас – послання Павла до євреїв.

Апостол Павло, автор Послання до євреїв, назвав свій лист «словами втіхи» (див. Євр. 13:22). Цей вислів (і подібні до нього) використовували для позначення проповіді як у сина гозі (див. Дії 13:15), так і під час християнського богослужіння (див. 1 Тим. 4:13). Тому можна стверджувати, що Послання до євреїв – найбільш рання

«повна християнська проповідь», яка в нас є. Це послання було адресоване віруючим, котрі прийняли Ісуса, але потім зіткнулися з труднощами. Деяких привселюдно ображали й переслідували (див. Євр. 10:32–34). В інших виникли фінансові проблеми (13:5, 6). Багато хто втомився й почав сумніватися у своїй вірі (3:12, 13). Чи знайоме це нам сьогодні?

Однак у своїй натхненній проповіді апостол закликав їх (а в ширшому значенні й нас) зберігати стійкість у вірі спрямовувати свої погляди на Ісуса, Котрий нині перебуваєв Небесній святині.

СЛАВНИЙ ПОЧАТОК

Неділя, 26 грудня

Щоб зрозуміти Послання до євреїв і застосувати його до себе, нам необхідно зрозуміти історію вказаної групи віруючих і їхнє становище в період отримання від апостола цього листа.

Прочитайте тексти Євр. 2:3, 4. Яким був досвід єврейських слухачів, коли вони на вернулися до християнства?

Вищезазначений уривок наводить на думку, що слухачі Послання до євреїв не чули проповідей Самого Ісуса. Вони отримали Євангеліє від інших євангелістів, які сповістили їм вістку про «спасіння».

Павло також повідомляє, що євангелісти «підтвердили» в них Добру вістку й Сам Бог «свідчив ознаками і чудесами, різноманітними проявами сили». Це означає, що Бог підтвердив Євангеліє видимими ознаками й іншими проявами Своєї могутності, зокрема «дарами Святого Духа». У Новому Завіті сказано, що такі ознаки, як дивовижні зцілення, вигнання бісів і злиття духовних дарів, часто супроводжували проповідь Євангелія в нових місцях.

У період створення християнської Церкви Господь злив Свій Дух на апостолів у Єрусалимі, щоб вони могли проголошувати Євангеліє раніше невідомими їм мовами й творити чудеса (див. Дії 2, 3). Пилип здійснював схожі чудеса в Самарії (див. розділ 8), Петро – у Йопії та Кесарії (див. розділи 9, 10), Павло – упродовж усього свого служіння в Малій Азії та Європі (див. розділи 13–28). Ці могутні прояви були видимим свідченням вістки про «спасіння» – вістки про встановлення Божого Царства, про спасіння від гріхів і влади злих сил (див. Євр. 12:25–29).

Святий Дух надав раннім християнам упевненості в тому, що їхні гріхи прощені. Тому вони не боялися суду, їхні молитви були сміливими й упевненими, а релігійний досвід рад (див. Дії 2:37–47). Дух також

звільнив поневоленіх злими силами, що було переконливим доказом переваги сили Бога над силами зла й свідчило, що в їхньому житті настало Царство Боже.

Яка історія вашого навернення? Як ви зміцнилися у своїй вірі в Ісуса Христа як особистого Спасителя й Господа? Чому важливо й корисно згадувати, як ми прийшли до Бога?

БОРОТЬБА

Понеділок, 27 грудня

Коли віруючі сповідали свою віру в Христа й прислалися до Церкви, вони встановили прикордонний відмітний знак, що вирізняв їх від решти суспільства. На жаль, це стало джерелом конфлікту, оскільки неявно засуджувало навколишнє суспільство та його цінності.

Прочитайте Євр. 10:32–34; 13:3. Що відчули слухачі Послання до євреїв після свого навернення?

Цілком імовірно, що читачі Послання до євреїв морально й фізично постраждали від рук натовпу, збудженого супротивниками (див. Дії 16:19–22; 17:1–9). Віруючих кидали до в'язниць, і, можливо, їх також били, оскільки правителі часто могли санкціонувати покарання й ув'язнення без дотримання відповідних правових норм (див. Дії 16:22, 23).

Прочитайте Євр. 11:24–26 і 1 Петра 4:14, 16. Як досвід Мойсея і читачів Першого послання Петра допомагає нам зрозуміти, чому віруючі християни зазнавали гонінь.

«Зазнавати “наруги Христа” означало назвати себе християнином і зносити всі образи й ганьбу, спричинені через це звання. Громадська неприязнь до християн була наслідком їхніх особливих релігійних переконань. Навколишніх можуть образити релігійні обряди, яких вони не розуміють, або люди, спосіб життя і мораль котрих змушують інших відчувати себе винними або присоромленими. У середині першого століття нашої ери давньоримський історик Тацит вважав християн винними у “ненависті до роду людського»» (Alfred J. Church and William J. Brodrigg, trans., *The Complete Works of Tacitus*, (New York: The Modern Library. 1942) *Аннали* 15.44.1). Якою б не була справжня причина цього, безумовно, неправдивого звинувачення, багато ранніх християн, як і адресати Павла, страждали за свою віру.

Страждають усі люди: і християни, і нехристияни. Проте що означає страждати за Христа? Скільки страждань, з якими стикаємося, ми зазнаємо за віру в Христа, а скільки є наслідком

наших рішень?

ЗНЕМОГА

Вівторок, 28 грудня

Читачі Послання до євреїв зберегли свою віру й відданість Христу, незважаючи на відкидання і гоніння. Однак боротьба вплинула й на них. Вони вірно боролися й перемогли, проте виснажилися в цій боротьбі.

Прочитайте тексти Євр. 2:18; 3:12, 13; 4:15; 10:25; 12:3, 12, 13; 13:1–9, 13. З якими труднощами стикалися віруючі?

Послання до євреїв повідомляє, що читачі й далі зазнавали труднощів, а також словесних і, ймовірно, інших нападок (див. Євр. 13:13). Деякі віруючі й досі перебували у в'язниці (13:3), це могло виснажити Церкву фінансово та психологічно. Їх опановувала знемога (12:12, 13), і вони могли ослабнути «душами» (12:3).

Це властиво й окремим особистостям, і колективам: коли минає азарт перемоги, психологічні та інші види захисту слабшають, тому люди стають уразливішими для контратаки з боку своїх ворогів. Удруге складніше зібратися з колишніми силами, аби протистояти загрозі, що насувається.

Прочитайте 1 Цар. 19:1–4. Що сталося з Іллею?

«Проте буває й так, що тверда віра й великі успіхи поступаються місцем розчаруванню; саме це не обминуло й Іллію. Побоюючись, що започаткована на Кармелі реформа буде недовговічною, він зневірився. Побувавши “на вершині Пісги”, тепер він знову опинився внизу.

Отримане від Усевишнього натхнення допомогло Іллі витримати найсуворіше випробування віри, але у хвилину розпачу, коли в його вухах ще лунали погрози Єзавелі, а сатана завдяки змові цієї нечестивої жінки, здавалося, здобуде перемогу, він втратив надію на Бога. Ілля був надзвичайно піднесений, проте наступна реакція виявилася жажливою! Забувши про Бога, він тікав далі й далі, доки не опинився в похмурій пустелі» (Е. Уайт. Пророки і царі. С. 161).

Поміркуйте про ті часи, коли ви зазнали невдачі у своєму християнському житті, і спробуйте зрозуміти обставинний фактори, які сприяли цьому. Що б ви могли зробити інакше?

ЗГУРТУЙТЕСЯ

Середа, 29 грудня

Що порадив апостол своїм читачам, зважаючи на їхню ситуацію? Які уроки ми можемо засвоїти з Послання до євреїв? Проаналізуйте, як Бог допоміг Іллі оговтатися від розчарування.

Прочитайте 1 Цар. 19:5–18. Що зробив Бог для відновлення віри Іллі?

Історія взаємин Бога з Іллею після подій на горі Кармел викликає глибокий інтерес, адже відкриває ніжну турботу й мудрість, з якими Бог служить тим, хто зазнав лиха й бореться за відновлення віри. Господь багато зробив для Іллі. По-перше, Він подбав про фізичні потреби пророка: нагодував його й дав змогу відпочити. Потім у печері лагідно дорікнув йому: «Чого ти тут, Ілле?» – і допоміг йому глибше зрозуміти, як Він діє й досягає Своїх цілей. Бог явився йому не в бурхливому вітрі, землетрусі чи вогні, а в тихому шепоті. Потім Він доручив Іллі роботу й заспокоїв його.

Прочитайте Євр. 2:1; 3:12–14; 5:11–6:3; 10:19–25. Що Павло порадив віруючим?

У Посланні до євреїв ми можемо знайти кілька настанов, які апостол дав читачам, щоб допомогти їм відновити силу й віру. Один із підкреслених Павлом аспектів — турбота про фізичні потреби одновірців. Він пропонує виявляти гостинність і відвідувати в'язнів задля задоволення їхніх потреб. Апостол закликає свою аудиторію бути щедрими, пам'ятаючи, що Бог не залишить їх (див. Євр. 13:1–6). Павло також викриває їхні підбальорює. Він застерігає віруючих, щоб вони не відпали (2:1), не мали «лукаве серце, повне невірства» (3:12) і закликає їх зростати у вірі (5:11–6:3). Він також наголошує на важливості постійного відвідування церковних зібрань (10:25). Підсумовуючи, апостол пропонує читачам згуртуватися, підбальорювати одне одного, виявляти любов і робити добрі справи. Він також підносить Ісуса і Його служіння в Небесному святилищі (8:1, 2; 12:1–4).

ОСТАННІ ДНІ

Четвер, 30 грудня

Прочитайте Євр. 1:2; 9:26–28; 10:25, 36–38; 12:25–28. На якому моменті наголошує Павло, особливо щодо часу?

Апостол робить акцент на важливому елементі, надаючи невідкладності його настановам: читачі живуть в «останні дні» (Євр. 1:2) й обітниця ось-ось виконається (10:36–38). Цікаво, що впродовж усього Послання Павло порівнює свою аудиторію з поколінням пустелі, яке стояло просто перед кордоном Ханаану й було готове увійти в Землю обітовану. Апостол нагадує своїм читачам: «Адже ще трохи, дуже недовго, – і прийде Той, Хто йде, – і не забариться» (Євр. 10:37). А потім підбадьорює їх: «Ми ж не з тих, що відступають на загибель, але з тих, що вірять для спасіння душі» (вірш 39). Це останнє напучування нагадує читачам і нам про небезпеки, котрі загрожують народу Божому напередодні виконання Божих обітниць.

Саме про це йдеться в книзі Числа. Біблійна розповідь свідчить, що двічі просто перед входом у Землю обітовану Ізраїль зазнавав серйозних поразок. Перший випадок, описаний у розділах 13 і 14 книги Числа, був пов'язаний із сумнівами, поширеними кількома лідерами, які й призвели до руйнування віри Ізраїлю. Унаслідок цього зібрання вирішило призначити нового вождя й повернутися до Єгипту саме тоді, коли вони вже майже увійшли до Ханаану.

Удруге ж ізраїльтяни вдалися до блуду й захопилися поклонінням пеорському Ваалу (книга Числа, 24, 25). Хоч Валаам не зміг проклясти ізраїльтян, сатана використав сексуальні спокуси, щоб призвести Ізраїль до хибного поклоніння і гріхайді накликати на народ Божий гнів.

Апостол Павло застерігає читачів Послання до євреїв від обох небезпек. По-перше, він наставляє їх твердо триматися сповідання своєї віри і спрямовувати погляди лише на Ісуса (Євр. 4:14; 10:23; 12:1–4). По-друге, Павло застерігає їх від аморальності та користолюбства (13:4–6). Крім того, він закликає їх пам'ятати своїх наставників і коритися їм (13:7, 17).

Ми знаємо: щойно спасенні закриють очі в смертному сні, наступне, що вони побачать, — Другий прихід. З огляду на адвентистську позицію щодо питання стану мертвих, чому можна стверджувати, що всі люди живуть в «останні дні»?

П'ятниця, 31 грудня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Девід А. де Сільва пояснює, чому ранні християни зазнавали гонінь: «Християни обрали такий спосіб життя... який вважався антигромадським і навіть шкідницьким. Вірність богам, що виражалася

в ревній участі в жертвоприношеннях і подібних ритуалах, сприймали як символ вірності державі, владі, друзям і родині. Поклоніння божествам було чимось на кшталт символу відданості взаєминам, які підтримують стабільність і процвітання суспільства. Утримуючись від поклоніння їм, християни (як і євреї) викликали підозри, їх вважали потенційними порушниками законів і ворожими елементами всередині імперії» (Perseverance in Gratitude (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company. 2000). P. 12).

«Для розчарованих є надійні ліки: віра, молитва та праця. Саме віра і праця вселяють у душу людини дедалі більші впевненість і задоволення. Можливо, нас огортають подібні передчуття чи глибокий розпач? Не лякайтеся навіть у найбільш безпросвітні хвилини життя. Зберігайте віру в Бога. Він знає ваші потреби. Він усесильний, невтомний у Своїй безмежній любові та співчутті. Не допускайте навіть думки, що Він не виконає Своїх обітниць. Бог – вічна істина. Він ніколи не порушить завіту, укладеного з тими, хто любить Його. Господь допоможе Своїм вірним слугам настільки, наскільки буде потрібно. Апостол Павло свідчить: “Досить тобі Моєї благодаті, адже сила Моя у прикростях, у нестатках, у переслідуваннях, в утисках за Христа. Бо коли я немічний, – тоді я сильний” (2 Кор. 12:9, 10)» (Е. Уайт. Пророки і царі. С. 164, 165).

Запитання для роздумів:

- 1. Чи можливо залишатися «іншими» через нашу відданість Христу й водночас не бути звинуваченими у «відмежуванні» себе від інших і зневазі до них? Якщо так, то як саме?**
- 2. Слово «напучувати» означає «давати комусь поради, настанови; повчати, просити, закликати». Як ми використовуємо весь спектр значень цього слова, щоб підтримати людину, котра занепала духом?**
- 3. Що спільного між досвідом читачів Послання до євреїв і досвідом Лаодикії з Об'яв. 3:14–22? У чому наш досвід сьогодні, через дві тисячі років, схожий на їхній досвід і чого ми можемо навчитися з огляду на цю подібність?**

Місіонерська історія

ЧУДОВІ ВАРТОВІ

Ендрю Мак-Чесні

Зазвичай весілля — це радісна подія, яка збирає на святкування всю сім'ю. Однак для Хоум і її чоловіка Янга весілля і подальше сімейне життя стали випробуванням віри.

Хоум належить до народу лавен, який проживає на острові Лаос. Її мати була медіумом. Дівчину з дитинства виховували так, щоб вона посіла місце своєї матері. Та вона повірила в Ісуса і почала служити Йому всупереч материнській волі. Ба більше, вона вийшла заміж за християнина, що належить до іншого народу. Не тільки рідні були проти, а й злі духи намагалися зруйнувати їхнє сімейне щастя.

Одного разу в домі Хоум з'явився злий дух і почав насміхатися з неї. Хоум схилила коліна в молитві. Піднявшись, вона спробувала підійти до Біблії, яка лежала за декілька кроків від неї, але її ноги раптом стали такими важкими, що вона ледве могла зрушити її місця. Жінка намагалася йти і молилася: «Боже, захисти мене, Боже, захисти мене». Урешті-решт вона змогла дійти до Біблії і відкрила її. Прочитавши кілька текстів, вона почала голосно молитися в ім'я Ісуса, і злий дух залишив її.

Боротьба зі злими духами тривала роками, але Хоум і Янг залишалися вірними в поклонінні Богу. Їхні батьки, брати, сестри й сусіди відкрито ненавиділи їх.

Одного разу хтось помилково звинуватив їх у протизаконних діях і повідомив владі. Коли приїхала поліція, щоб затримати пару, перед будинком їх зустріли таємничі могутні фігури. Поліцейські в страху покинули територію їхнього будинку. Друга спроба заарештувати подружжя також закінчилася невдачею. Цього разу поліцейським вдалося увійти до будинку, але крім подружжя вони побачили дві могутні осяйні фігури. І знову поліцейські злякалися та втекли. По селу швидко поширилася чутка, що пару захищають особливі надприродні вартові, і їх почали поважати.

Тим часом Хоум і Янг ділилися своєю вірою зі своїми рідними та сусідами. Вони багатьом допомагали, хоч самі багато чого потребували. Поступово люди почали приходити до них по допомогу. Хворі й одержимі злими духами шукали зцілення. Одне за одним люди приймали Бога, і згодом будинок цієї родини став домашньою церквою. Рідна сестра Хоум довгий час відкидала Євангеліє, але одного вечора вона побачила яскраве світло, що сяяло в будинку Хоум. Наступного дня вона запитала сестру, звідки в її будинку світло, адже нів кого в селі

не було електрики. Хоум не знала, що сказати. Уночі вона спала і нічого не бачила. Після цієї події сестра Хоум повірила в Ісуса.

Сьогодні Янг і Хоум поширюють Божє світло серед народу лавен, що проживає на острові Лаос. Частина пожертв тринадцятої суботи допоможе відкрити початкову школу в цій країні. Будь ласка, моліться за проект відкриття школи, а також Янга, Хоум і народ Лаосу.

Урок 2

1-7 січня

СУТЬ ПОСЛАННЯ ДО ЄВРЕЇВ

Пам'ятний текст: «У тому, про що я веду мову, головним є ось що: ми маємо такого Первосвященника, Який сів на небі праворуч престолу Величності» (Євр. 8:1).

Єврейський документ, написаний через декілька десятиліть після Послання до євреїв (приблизно 100 р. н. е.), містить молитву: «Усе це я промовив перед Тобою, о Господи, бо Ти сказав, що створив цей світ для нас... І нині, Господи, ось ці народи... панують над нами й пожирають нас. А ми, Твій народ, якого Ти назвав Своїм первістком, єдинородним, ревним і дорогоцінним, відданий до їхніх рук» (James H. Charlesworth, ed., *The Old Testament Pseudepigrapha*, vol. 1, [New York: Hendrickson Publishers. 1983]. P. 536).

Імовірно, читачі Послання до євреїв відчували щось подібне. Якщо вони були Божими дітьми, то чому зазнавали таких страждань?

Отже, Павло написав Послання до євреїв, щоб зміцнити віру християн у їхніх випробуваннях. Він нагадав їм (і нам): Божі обітницї виконуються через Ісуса, Котрий сидить праворуч Отця й скоро забере нас додому. Сьогодні Христос заступається за Свій народ і просить для нас Батьківського благословення. А нам необхідно до кінця міцно триматися своєї віри.

ІСУС — НАШ ЦАР

Неділя, 2 січня

Суть Послання до євреїв полягає в тому, що Ісус – Цар, Який сидить праворуч Отця (див. Євр. 8:1). Як Бог, Ісус завжди був Правителем Усесвіту. Коли ж Адам і Єва згрішили, князем цього світу став сатана (див. Івана 12:31; 14:30; 16:11). Однак Ісус прийшов і переміг сатану на хресті, повернувши Собі право управляти всією Землею (див. Колос. 2:13–15).

У перших двох розділах Послання до євреїв особлива увага приділяється

інтронізації (зведенню на престол) Ісуса як Царя.

Прочитайте Євр. 1:5–14. Про що повідомляє уривок?

Ці вірші можна розділити на три частини. У кожній із них представлений певний аспект церемонії інтронізації Сина. По-перше, Бог «вводить... у світ» Ісуса як Свого царственного Сина, що свідчить про Його втілення (вірші 5, 6). По-друге, Бог запрошує небесних істот до поклоніння Йому (вірші 6, 8), проголошуючи вічне правління Сина як Творця (вірші 8–12). По-третє, Бог говорить Синові: «Сядь праворуч Мене», що фактично означає повернення влади над Землею (вірші 13, 14).

Один із найважливіших принципів Нового Завіту полягає в тому, що в Ісусі Бог виконав Свої обітниці, дані Давидові (див. 2 Сам. 7:8–16 і Луки 1:30–33). Ісус походить з роду Давида й народився в місті Давидовому (див. Матв. 1:1–16; Луки 2:10, 11). Під час Його служіння люди часто називали Його «Сино́м Давида». Він був страчений за звинуваченням у тому, що називав Себе Царем юдейським (див. Матв. 27:37). Петро і Павло проповідували, що Ісус воскрес із мертвих для здійснення обітниць, даних Давиду (див. Дії 2:22–36; 13:22–37). Іван назвав Ісуса «Лев, що з племені Юди» (Об'явл. 5:5).

Послання до євреїв підтверджує цю думку. Бог виконав Свої обітниці, дані Давидові, в Ісусі: Бог дав Йому славне «Ім'я» (Євр. 1:4), ввів Його як Свого Сина (вірш 5), назавжди затвердив Його як Творця і Господа (вірші 8–12) і посадив Його «праворуч» (вірші 13, 14). Окрім того, четвертий розділ Послання до євреїв нагадує нам, що Ісус веде Свій народ у Божий спокій і є Будівничим дому Божого (Євр. 3:3, 4).

Отже, Христос – законний Правитель Землі, Котрий веде боротьбу за нашу відданість проти узурпатора-сатани.

Як розуміння того, що Ісус — Цар Усесвіту, може втішити нас, особливо у випробуваннях?

ІСУС — НАШ ПОСЕРЕДНИК

Понеділок, 3 січня

В усьому Старому Завіті простежується цікава думка: обіцяний Цар з роду Давидового представлятиме народ перед Богом.

Порівняйте наведені тексти: Вих. 4:22, 23 і 2 Сам. 7:12–14; П. Зак. 12:8–10 і 2 Сам. 7:9–11; П. Зак. 12:13, 14 і Псал. 132:1–5, 11–14. Які обітниці Ізраїлю будуть виконані через обіцяного Царя з роду

Давидового?

Ізраїль був народом Божим. Бог дав їм місце, де вони могли відпочити від своїх ворогів. Господь також вибрав серед них місце, де перебувало Його ім'я. Ці обітниці Ізраїлю тепер мали виконатися через обіцяного Царя з роду Давидового. Він буде усиновлений Богом, Який дасть йому спокій від ворогів, і він збудує дім Богу на Сіоні, де перебуватиме Його ім'я. Це означає, що Господь виконає Свої обітниці Ізраїлю через обіцяного Царя з роду Давидового, а Він представлятиме Ізраїля перед Богом.

Залучення посередника до взаємин між Богом та Ізраїлем уможливило увічнення їхніх взаємин завіту. Завіт з Мойсеєм вимагав вірності від усього Ізраїлю, щоб вони могли отримати Божий захист і благословення (див. І. Нав. 7:1–13).

На жаль, здебільшого царі з роду Давидового не були вірними, і Бог не міг благословити Ізраїль так, як хотів. У Старому Завіті є безліч біблійних історій про те, якою була невірність багатьох цих царів.

Добра вістка полягає в тому, що Бог послав Свого Сина народитися нащадком у домі Давидовому, і Він був абсолютно вірний. Отже, Господь може виконати в Ньому всі обітниці, які дав Своему народові. Коли Бог благословляє царя, увесь його народ також отримує благословення. Ось чому Ісус є Посередником Божих благословень для нас. Він Посередник, адже є Каналом, яким течуть Божі благословення. Наша єдина надія на спасіння зосереджена лише в Ісусі та в тому, що Він зробив для нас.

Замисліться над тим, наскільки часто ви були невірні своїм обіцянкам. Як це свідчить про те, що в справі спасіння ми повинні покладатися лише на Ісуса?

ІСУС — НАШ ЗАХИСНИК

Вівторок, 4 січня

Порівняйте 1 Сам. 8:19, 20 і Євр. 2:14–16. Чого ізраїльтяни очікували від царя і як ці побажання були виконані в Ісусі?

Ізраїльтяни прагнули, щоб цар був їхнім суддею і правителем, оскільки забули, що їхній Цар — Сам Бог. Цілковите відновлення Божої влади над Його народом відбулося завдяки Ісусу. Христос як наш Цар іде перед нами в битві з ворогом.

В уривку Євр. 2:14–16 Ісус зображений як Захисник слабких людей. Він бореться з дияволом, перемагає його в індивідуальному бою і в такий

спосіб звільняє нас від рабства. Цей опис нагадує нам битву між Давидом і Голіятом. Після того як Давид був помазаний на царство (див. 1 Сам. 16), він урятував своїх побратимів від рабства, перемігши Голіята. За умовами битви, переможець поєдинку поневолить народ переможеного (див. 1 Сам. 17:8–10). Отже, Давид діяв як захисник Ізраїлю виступав від імені всього народу.

Прочитайте Ісаї 42:13; 59:15–20. Як Господь зображує Себе в цих текстах?

Уривок Євр. 2:14–16 наводить на думку, що Бог спасе Ізраїль в індивідуальному бою. Зверніть увагу на слова пророка Ісаї: «Бо Господь каже так: Полонені відібрані будуть від сильного, і врятована буде здобич насильника, і Я стану на прю із твоїми суперечниками, синів же твоїх Я спасу» (Ісаї 49:25).

Ми, християни, часто думаємо, що боремося із сатаною поодинці. Читаючи уривок Ефес. 6:10–18, розуміємо: так, ми боремося з дияволом. Проте Бог – наш Захисник, і Він іде на битву попереду нас. Ми – частина Його армії, тому повинні використовувати Його обладунки. Крім того, ми не боремося поодинці, бо є частиною Церкви. Займенник «ви», використаний у Ефес. 6, – це особовий займенник множини. Ми, Церква, беремо зброю й боремося разом, а перед нами йде наш Захисник – Сам Бог.

Що означає одягатися в усю Божу зброю? У нашій повсякденній боротьбі із собою, спокусами й іншими перешкодами, як ми можемо скористатися силою, що дає змогу нам бути вірними?

ІСУС — НАШ ПЕРВОСВЯЩЕННИК **Середа, 5 січня**

У розділах 5–7 Послання до євреїв вказана ще одна роль Ісуса. Він – наш Первосвященик. Автор Послання пояснює: так виконується обітниця, дана Богом обіцяному Царю з роду Давидового, що Він буде «Священик навіки за чином Мелхиседековим» (Псал. 110:4, цитується в Євр. 5:5, 6).

Прочитайте Левит 1:1–9; 10:8–11; Мал. 2:7; Чис. 6:22–26; Євр.5:1–4. Які функції виконував священник?

Священника призначали від імені людей, щоб він міг представляти їх і служити посередником у їхніх взаєминах з Богом. Отже, священник був посередником. Це було характерно для будь-якої системи священства — єврейської, грецької, римської чи будь-якої іншої. Священник давав

людині можливість спілкуватися з Богом, і метою всіх його дій було полегшити спілкування між людьми та Богом.

Священник приносив жертви від імені людей, котрі не могли особисто принести їх Богу. Священник знав, як принести «прийнятну» жертву, щоб Господу були приємні дари людини й принесли їй очищення і прощення.

Крім того, священники навчали народ Закону Божого. Вони були знавцями Божих Заповідей і відповідали за їхнє тлумачення й застосування.

На священників також було покладено обов'язок благословляти людей в Ім'я Господа. Через них Бог висловлював Своє благовоління та волю для народу.

Однак у тексті 1 Петра 2:9 віруючі в Ісуса також названі «царським священством». Ця роль передбачає особливі привілеї. Священники могли наближатися до Бога у святилищі. Сьогодні ми можемо з упевненістю наближатися до Бога через молитву (див. Євр. 4:14–16; 10:19–23). Та ця роль також передбачає і важливі обов'язки. Ми повинні співпрацювати з Богом у Його справі спасіння світу. Господь бажає, щоб ми сповіщали й пояснювали Його закони й заповіді людям, а також приносили приємні Йому жертви хвали й добрих діл. Який привілей і яка відповідальність!

Як розуміння того, що ми справді «царське священство», має вплинути на наше життя?

ІСУС — ПОСЕРЕДНИК КРАЩОГО ЗАВІТУ Четвер, 6 січня

Розділи 8–10 Послання до євреїв повідомляють про служіння Ісуса як Посередника нового завіту. Старий завіт став лише передвісником прийдешніх благословень. Його інститути були задумані, щоб продемонструвати майбутнє служіння Ісуса. Отже, священники були прообразом Христа, проте не були абсолютно безгрішними, як Ісус, а залишалися грішними, смертними людьми. І служили вони у святилищі, яке було «образом і тінню» (див. Євр. 8:5) істинного Небесного святилища.

Ісус служить в істинному Святилищі й відкриває нам доступ до Бога. Жертвоприношення тварин указували на жертву Ісуса за нас, але їхня кров не могла очистити сумління людини. Лише кров Ісуса очищає нашу совість; через Христа, маючи віру в Нього й приймаючи Його посередницьке служіння заради нас, ми можемо сміливо наближатися до Бога (див. Євр. 10:19–22).

Прочитайте Євр. 8:8–12. Що Бог обіцяє нам у новому завіті?

Завдяки Своїй Голгофській жертві Христос став Первосвященником, заснувавши новий завіт, у якому мало виконатися те, що старий завіт міг тільки припускати. Новий завіт пропонує нам такі благословення, які може дарувати лише досконалий вічний Священник-Боголюдина. Цей Первосвященник не тільки пояснює Закон Божий, а й укорінює його в наших серцях. Він приніс жертву, яка дарує справжнє прощення. Цей Священник очищає й змінює нас. Він перетворює наші серця з каменю на плоть (див. Єзек. 36:26) і робить нас новим творінням (див. 2 Кор. 5:17). Він благословляє нас у дивовижний спосіб, даючи нам можливість постати перед обличчям Самого Отця.

Бог задумав старий завіт, аби вказати на майбутнє, на служіння Ісуса. Цей завіт був прекрасним за своїм задумом і призначенням. Проте деякі неправильно зрозуміли його мету. Не бажаючи залишати символи і прообрази й прийняти істини, на які ці символи вказували, вони втратили чудові переваги, даровані служінням Ісуса.

«Христос був основою і життям храму. Служіння в храмі було прообразом жертви Сина Божого. Священство було запроваджене для того, аби представити посередницький характер служіння Христа. Уся система жертвоприношень провіщала смерть Спасителя задля викуплення світу. Ці жертвоприношення втратять своє значення, коли звершиться велика подія, на яку вони вказували протягом століть» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 165).

П'ятниця, 7 січня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Незважаючи на всі добрі й обнадійливі істини в Посланні до євреїв, у ньому є також низка попереджень, які досягають свого апогею в розділах 10–12. Ці розділи мають щонайменше два загальних елементи. По-перше, вони порівнюють покоління ізраїльтян, що блукали пустелею, з читачами Послання до євреїв. По-друге, вони закликають нас вірити.

Покоління ізраїльтян, що блукали пустелею, – це люди, які бачили дивовижну силу Бога, що виявилася в ознаках і чудесах під час їхнього звільнення з Єгипту. Вони чули, як Бог проголосив Десять Заповідей з гори Сінай, споглядали вогненний стовп уночі й хмарний, що захищає від спеки, удень. Ці люди їли манну, хліб небесний; і де б не зупинялися, пили воду, що текла зі скель. Однак, підійшовши до кордону Землі обітованої, вони не змогли довіритися Богові. Їм бракувало віри, а «без віри неможливо догодити Богові» (Євр. 11:6).

Павло пише, що ми, як і покоління ізраїльтян, що блукали пустелею, також перебуваємо на кордоні Землі обітованої (див. Євр. 10:37–39). Однак у нас ще більше привілеїв і обов'язків. Мине чули, як Бог говорив на горі Сінай, але побачили в Писанні одкровення Бога, більше, ніж те, що було на горі Сінай: ми побачили втіленого Бога – Ісуса Христа (див. Євр. 12:18–24). Та чи маємо ми віру? Павло закликає нас наслідувати приклад великого списку героїв віри, найбільшим з яких є Сам Ісус.

Запитання для роздумів:

1. Ми дізналися, що Ісус — наш Захисник, Який іде попереду нас на битву з дияволом. Як ми можемо згуртовано боротися разом як Церква, що йде за нашим Захисником? Що заважає нашій єдності? Як сатана може послабити нас як Церкву? Як саме сатана послаблював Ізраїль у минулому?

2. Ми, віруючі, є зібранням священників під керівництвом Бога. Як ваша місцева громада може принести Богові кращі жертви хвали й добрих діл? Дайте конкретні й практичні відповіді.

3. У чому наша ситуація подібна до ситуації покоління ізраїльтян, що блукали пустелею, перед входом в Обітовану землю? Які уроки ми можемо почерпнути з огляду на цю подібність

Місіонерська історія

ІСТОРІЯ ВАЛААМА ПОВТОРИЛАСЯ

Ендрю Мак-Чесні

Пікап Баунпрані Ваннаді, президента Церкви адвентистів сьомого дня в Лаосі, несподівано зупинився і заглух.

Це був невеличкий струмок. Будь-який автомобіль міг легко проїхати його мілководдям. Жодна машина ніколи там не застрявала. Та щойно Баунпрані заїхав на своєму пікапі в струмок, машина зупинилася.

Баунпрані та два пастори-початківці, які подорожували разом із ним, робили все, щоб її завести, але нічого не вдавалося. У розпачі вони зупинили авто, яке проїжджало повз, і спробували від нього запустити акумулятор, але пікап так і не завівся.

Почало сутеніти. Баунпрані вирушив до найближчого села по допомогу. Кілька жителів села пішли з ним, але їм також нічого не вдалося —

машина не заводилася. Вождь села запросив Баунпрані переночувати у своєму будинку, а пастори залишилися ночувати в авто.

— Що ви робите в наших краях? — запитав вождь.

Баунпрані пояснив, що везе спортивне спорядження в сусіднє село. Слухаючи гостя, вождь села зрозумів, що Баунпрані був християнином, і розповів, що він сам християнин. Він показав сертифікат про закінчення заочної школи «Голос пророцтва», виданий Лаоською Церквою адвентистів сьомого дня кілька років тому. Вождь розповів, що звернувся за підтримкою до колишнього керівника Церкви, щоб хтось навчив їх поклонятися Богу, але допомоги так і не отримав. Тому тепер він і ще близько двохсот жителів села поклоняються Ісусові так, як можуть. Він попросив Баунпрані розповісти йому і жителям села про біблійну суботу.

Тоді Баунпрані зрозумів, що його машину, мабуть, зупинив ангел. Це було схоже на історію про ослицю Валаама, яка відмовлялася продовжувати шлях, оскільки на ньому стояв ангел Господній. Наступного ранку пікап завівся з першого повороту ключа.

Дякуємо вам за місіонерські пожертви, які допоможуть поширити Євангеліє серед народу Лаосу та інших країн Південно-Азійсько-Тихоокеанського дивізіону. Частина пожертв тринадцятої суботи допоможе відкрити початкову школу в Лаосі.

Урок 3

8-14 січня

ІСУС — ОБІЦЯНИЙ СИН

Пам'ятний текст:

«А цими останніми днями заговорив до нас через Сина, Якого поставив спадкоємцем усього і через Якого створив віки. Він, будучи сьайвом слави та образом Його сутності, утримуючи все словом Своєї сили, здійснивши Собою очищення наших гріхів, — сів праворуч Величності на висотах» (Євр. 1:2, 3).

Відразу після гріхопадіня Адама та Єви Бог обіцяв їм «Насіння», Сина, завдяки Якому вони позбудуться ворога, а також Він поверне їм утрачену спадщину й допоможе виконати місію, для якої вони були створені (див. Бут. 3:15). Цей Син представлятиме людство, стане на їхнє місце, викупить їх і врешті-решт знищить змія.

«Коли Адам і Єва вперше почули цю обітницю, вони очікували її

скорого виконання. Наші прабатьки раділи народженню свого первістка, сподіваючись, що він стане Визволителем. Однак виконання обітниць затримувалося» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 31). Пізніше Бог нагадав про цю обітницю Авраамові. Господь обіцяв йому, що в нього буде «наслідок», Син, через якого будуть благословенні всі народи Землі (див. Бут. 22:16–18; Гал. 3:16). Таку ж обітницю Бог дав Давиду, запевнивши, що його нащадок буде Божим Сином і утвердиться як праведний Правитель над усіма царями Землі (див. 2 Сам. 7:12–14; Псал. 89:27–29).

ОСТАННІМИ ДНЯМИ

Неділя, 9 січня

Перші тексти Послання до євреїв свідчать: Павло вважав, що живе в «останні дні». У Святому Письмі використовують два вислови про майбутнє, які мають різне значення. Пророки вживали вислів «в кінці днів», щоб загалом позначити майбутнє (наприклад, П. Зак. 4:30, 31; Єрем. 23:20). Пророк Даниїл використав інший вислів – «час кінця», щоб конкретніше вказати на останні дні земної історії (Дан. 8:17; 12:4).

Прочитайте тексти Чис. 24:14–19 та Ісаї 2:2, 3. Що Бог обіцяв зробити для Свого народу в майбутньому, «на кінці днів»?

Старозавітні пророки повідомляли, що «на кінці днів» Бог поставить Царя, Який знищить ворогів Свого народу (див. Чис. 24:14–19) і поверне народи до Ізраїлю (див. Ісаї 2:2, 3). Павло пише, що ці обітници виконалися в Ісусі. Він переміг сатану й за допомогою проголошення Євангелія повертає до Себе всі народи (див. Колос. 2:15; Івана 12:32). У цьому сенсі «останні дні» вже почалися, оскільки Ісус виконав Божі обітници.

Наші духовні отці померли у вірі. Вони бачили здійснення обітниць лише «здаєка», але «не одержали обітниць». Ми ж побачили їхнє виконання в Ісусі.

Поміркуймо про обітници Бога і про Ісуса. Господь пообіцяв воскресити Своїх дітей (див. 1 Сол. 4:15, 16). Чудова вістка полягає в тому, що здійснення цієї обітници почалося з воскресіння Ісуса (див. 1 Кор. 15:20; Матв. 27:51–53). Бог також обіцяв створити Нову Землю (див. Ісаї 65:17). Він уже почав виконувати цю обітницю, створюючи в нас нове духовне життя (див. 2 Кор. 5:17; Гал. 6:15). Бог пообіцяв, що наприкінці поставить Своє Царство (див. Дан. 2:44). І Він урочисто почав це здійснювати, заснувавши Царство благодаті (див. Матв. 12:28–30; Луки 10:18–20) і звільнивши нас від влади сатани. Однак це лише

початок. Те, що Господь почав здійснювати під час Першого приходу Ісуса, Він завершить під час Другого, коли буде поставлено Царство слави (див. Матв. 25:31, 32).

Поміркуйте про всі обітниці, виконані Богом у минулому. Як це допомагає нам поверити в ті Його обітниці, які щене здійснилися?

БОГ ГОВОРИВ З НАМИ ЧЕРЕЗ СИНА   Понеділок, 10 січня

Прочитайте Євр. 1:1–4. Яка основна думка цих текстів?

У грецькому оригіналі уривок Євр. 1:1–4 – це одне речення. Багато хто вважає, що воно є найкрасивішим текстом усього Нового Завіту з погляду риторичної майстерності. Основна думка цього тексту: Бог говорив з людьми через Своїх пророків, але найповніше й найближче спілкування з людством Він здійснив через Свого Сина Ісуса.

У першому столітті нашої ери єврейський народ тривалий час уже не чув живого пророчого слова від Бога. Останнє записане одкровення Слова Божого надійшло через пророка Малахію і служителів Ездру й Неемію майже чотири століття тому. Та тепер Бог знову звертався до ізраїльтян через Ісуса. Однак одкровення Бога через Ісуса мало особливе, ще більше значення, ніж будь-яке інше, дане через пророків, бо Ісус – незрівнянно значуще джерело одкровення. Він – Сам Бог, Який створив небо і Землю і править Усесвітом. Павло ніколи не ставив під сумнів Божественність Христа. У його словах звучить безмежна впевненість.

Також апостол твердо вірив, що Старий Завіт був Словом Божим. Бог, Який говорив у минулому, говорить і сьогодні. Старий Завіт передавав справжнє пізнання Божої волі. Проте зрозуміти повніший зміст цього Слова стало можливим лише тоді, коли на Землю прийшов Христос. На думку автора, одкровення Отця через Сина дало ключ до розуміння справжнього значення Старого Завіту, подібно до того, як зображення на коробці пазла дає ключ до пошуку правильного розташування кожної з його частин. Ісус значною мірою прояснив багато аспектів Старого Завіту.

Прийшовши на Землю, Ісус став нашим Представником і Спасителем. Він зайняв наше місце в битві й переміг змія. У своєму Посланні до євреїв апостол Павло називає Ісуса «Першопричиною» і «Предтечею» віруючих (див. Євр. 2:10; 6:20). Він бореться за нас і представляє нас. Це також означає: що Отець зробив для Ісуса, нашого Представника, те ж саме бажає вчинити й для нас.

Той, Хто підніс Ісуса й посадив праворуч Себе на Своїм престолі, також прагне, щоб і ми сіли з Ісусом на Його престолі (див. Об'явл. 3:21). Боже послання до нас в Ісусі — не тільки слова Христа, але й діла, звершені Отцем через Нього і з Ним для нашого тимчасового й вічного блага.

Поміркуйте: Ісус, Сам Бог, прийшов на Землю. Що це означає для нас і чому в цій істині ми можемо черпати нескінченну надію?

ІСУС — СЯЙВО СЛАВИ БОГА

Вівторок, 11 січня

Прочитайте уривок Євр. 1:2–4. Що в ньому сказано про Ісуса?

Ми зосередимо увагу на вислові: «Він, будучи сяйвом слави та образом Його сутності...» (Євр. 1:3).

Прочитайте Вих. 24:16, 17; Псал. 4:7; 36:10; 89:16. Як ці тексти допомагають нам зрозуміти, що таке слава Божа?

У Старому Завіті слава Божа означала Його видиму присутність серед Свого народу (див. Вих. 16:7; 24:16, 17; Левит 9:23; Чис. 14:10). Божа присутність часто асоціюється зі світлом або сяйвом. Святе Письмо повідомляє: Ісус – світло, яке прийшло у світ, щоб явити Божу славу (див. Євр. 1:3; Івана 1:6–9, 14–18; 2 Кор. 4:6). Поміркуйте над тим, як змінився Ісус під час преображення. «І Він преобразився перед ними: обличчя Його засяяло, мов сонце, одяг став білий, немов світло» (Матв. 17:2). Ми сприймаємо яскраве світло сонця, як саме сонце, так само й Бога ми пізнаємо через втілення і життя Христа. Він явив нам Отця. Слава Бога – це саме світло, тому немає ніякої різниці – ні в сутності, ні в характері – між Богом та Ісусом, як немає різниці між сонцем і його сяйвом.

Послання до євреїв також повідомляє, що Ісус є «образом... сутності» Отця (див. Євр. 1:3). Цей вислів (*характёр тес хюпостáсеос*) означає: існує повна відповідність між сутністю, еством, природою Отця та Сина. Люди створені за образом і подобою Бога, але не за Його сутністю (див. Бут. 1:26). Однак Син розділяє ту ж саму сутність з Отцем. Не дивно, що Ісус сказав: «Хто Мене бачив, той і Отця бачив» (Івана 14:9).

Через Ісуса нам відкриваються характер і слава Отця. Чому це чудова істина? Споглядаючи Ісуса, що ми можемо сказати про те, який Отець?

Послання до євреїв стверджує, що Отець створив світ «через» або «за допомогою» Сина і Він тримає «все словом Своєї сили» (Євр. 1:2, 3).

Прочитайте Ісаї 44:24; 45:18; Неєм. 9:6. У Старому Завіті Господь стверджував, що створив світ «Сам» і що Він - «Господь єдиний». Як ми можемо узгодити це твердження з новозавітними текстами про те, що Отець створив Усесвіт «через» Сина (див. Євр. 1:2, 3)?

Деякі думають, що Ісус був лише інструментом, за допомогою якого Бог творив. Це помилкова думка. По-перше, для Павла Христос – Господь, Який створив світ, а не помічник. У тексті Євр. 1:10 сказано, що Ісус – Господь, Який заснував землю і небеса; Павло також використовує щодо Нього тексти Псал. 102:26–28, де сказано про Господа (Яхве) як Творця. По-друге, у Євр. 2:10 написано, що Всесвіт був створений Отцем, «задня Якого все» і «через Якого все»; ті самі висловлювання застосовують і до Ісуса в тексті Євр. 1:2. Отець творив, й Ісус творив (див. Євр. 2:10; 1:2, 10), а також у творінні брав участь і Святий Дух (див. Бут. 1:2). Між Отцем і Сином існує цілковита згода в цілях і діяльності. Це частина таємниці Трійці. Син творив, й Отець творив, але є Єдиний Творець – Бог, що означає: Ісус теж Бог. Текст Євр. 4:13 свідчить, що Ісус є також Суддею. Його влада управляти й судити походить з того, що Бог створив усе й підтримує Всесвіт (див. Ісаї 44:24–28).

Вірші Євр. 1:3 і Колос. 1:17 підтверджують: Ісус також підтримує Всесвіт. Ця підтримувальна дія, імовірно, містить у собі ідею управління. Грецьке слово *ферон* (той, що підтримує; той, що несе) використовують для опису вітру, який несе човен (див. Дії 27:15, 17), або Бога, що веде пророків (див. 2 Петра 1:21). Отже, Ісус не тільки створив, але й підтримує нас. Кожен наш вдих, кожен удар серця, кожна мить нашого існування ґрунтується на Ньому, Ісусі – основі всього творіння.

Прочитайте Дії 17:28. Що цей текст повідомляє про Бога і Його силу? Поміркуйте також про те, що цей самий Бог Ісус помер на хресті за наші гріхи. Що ця істина відкриває нам про самовідданий характер нашого Господа?

У тексті Євр. 1:5 містяться слова, сказані Ісусу Отцем: «Тиє Мій Син, Я нині породив Тебе». Як зрозуміти те, що Ісус був «породжений», і коли це сталося? Хіба це не підтверджує думку декого, що Ісус був якось створений Богом?

Прочитайте Євр. 1:5; 2 Сам. 7:12–14; Псал. 2:7; Луки 1:31, 32. Яку дану Давиду обітницю Павло пов'язує з Ісусом у Посланні до євреїв?

Саме Святе Письмо коментує значення пророцтва з Псал. 2: «Ти Мій Син, Я сьогодні Тебе породив».

Воно стосувалося втілення Христа (див. Євр. 1:5, 6), Його воскресіння з мертвих (див. Дії 13:32, 33), початку Його первосвященницького служіння (див. Євр. 5:5, 6) і вічного царювання (див. Псал. 2:6, 7), але в жодному разі не відвічного існування. Бог пообіцяв Давидові, що його Син буде істинним законним Правителем усіх народів. Завдяки цьому Цар з роду Давидового стане Представником Бога. Цей завіт виконується в Ісусі як Сині Давидовому. Бог переможе Своїх ворогів і віддасть Йому народи в спадщину (див. Псал. 89:28; 2:7, 8).

У греко-римському світі та на Сході була популярною думка, що правителі є синами Бога. Це давало правителю легітимність і владу над країною. Цезар, символ Риму, не був законним «сином Бога», правителем народів. Ним був Ісус Христос. «Народження» Ісуса пов'язане з початком Його правління над народами, а не з початком Його існування, тому що Ісус існував завжди, оскільки Він Бог.

Насправді в Євр. 7:3 сказано, що Ісус не має «ані початку днів, ані кінця життя», тому що Він вічний (див. Євр. 13:8). Отже, уявлення про Ісуса як про «Єдинородного Сина» Богане стосується Його Божественності. Через утілення Христос виконав усі обітници завіту.

П'ятниця, 14 січня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Ісус, прийшовши на Землю як Син Божий, одночасно виконує кілька функцій. По-перше, як Божественний Син Божий Ісус прийшов, щоб відкрити нам Отця. Своїми діями й словами Христос показав нам, яким насправді є Отець і чому ми можемо довіряти й бути слухняними Йому. Ісус також прийшов як обіцяний Син Давида, Авраама й Адама, як Той,

через Кого Бог обіцяв перемогти ворога, і Хто правитиме світом. Отже, Ісус прийшов, щоб зайняти місце Адама на чолі людства й виконати первинну місію, яку Бог визначив для людей (див. Бут. 1:26–28; Псал. 8:3–8). Ісус став тим праведним Правителем, Якого Бог завжди хотів мати в цьому світі.

«І слово, сказане Ісусові на Йордані, – “Це є Син Мій Улюблений, Якого Я вподобав”, – обіймає все людство. Бог промовляв до Ісуса як нашого Представника. Незважаючи на всі наші гріхи й немочі, ми не відкинуті як недостойні. “Він обдарував нас в улюбленому Сині” (Ефес. 1:6). Слава, яка спочивала на Христі, є запорукою Божої любові до нас... Світло, яке злилося через відчинені небесні брами на голову нашого Спасителя, зіллється й на нас, коли проситимемо в молитві про допомогу, щоб перемогти спокусу. Голос, котрий промовляв до Ісуса, звертається до кожної віруючої душі: “Це дитина Моя улюблена, яку Я вподобав”» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 113).

Запитання для роздумів:

1. Ми дізналися, що краще розуміння слів і дій Ісуса допомагає нам глибше пізнати Бога Отця. Як краще розуміння Ісуса може збагатити ваші взаємини з Богом Отцем у повсякденному житті?

2. Ми дізналися: як Бог говорив і поведився з Ісусом, так Він прагне говорити й поводитися з нами. З огляду на це, як нам слід ставитися до інших?

3. Поміркуйте про важливість вічної Божественності Христа. Що ми втратимо, повіривши, начебто Ісус був такою ж створеною істотою, як і ми, але пішов на хрест? Порівняйте цю думку з фактом, що Христос був вічним Богом і Сам пішов на хрест. Чим кардинально відрізняються ці дві ідеї?

4. У класі обговоріть, що означає віддавати славу Богу. Прочитайте Об'явл. 14:7. Як прославляння Бога є частиною істини для сьогодення і Трьохангельської вістки?

Місіонерська історія

ЧАЙ ЗАМІСТЬ СПИРТНОГО

Ку Мінджі

Жителів одного із сіл на півночі Тайваню можна було розділити на дві великі групи. Перша відвідувала одну або кілька християнських церков, а друга безпробудно пила. Члени Адвентистської церкви навіть не намагалися встановити контакт з любителями випивки.

Що я міг вдіяти?

Я вирішив наслідувати приклад Ісуса і подружитися з тими, котрі п'ють, після того як прочитав цитату Еллен Уайт: «Лише метод Христа принесе справжній успіх у проголошенні людям Євангелія. Спаситель змішався з людьми як Той, Хто бажав їм добра. Він виявляв до них співчуття, служив їхнім нуждам і завойовував їхнє довір'я. А тоді говорив їм: “Ідіть за Мною”» (Служіння зцілення. С. 143).

Проте як це зробити? Я вирішив пити разом із жителями села, адже Павло писав про те, як стати ефективним місіонером: «Будучи вільним від усіх, я себе підкорив усім, щоб багатьох придбати» (1 Кор. 9:19–23).

Коли я запропонував групі чоловіків випити разом, вони з радістю погодилися. Та замість спиртного я наливав їм чаю. Випивши багато чаю, їм уже не хотілося вживати алкогольних напоїв. Ми часто зустрічалися, і поступово вони перестали вживати алкоголь і почали разом зі мною вивчати Біблію. Через кілька місяців, у серпні 2019 року, двоє колишніх алкоголіків віддали свої серця Ісусові та хрестилися.

Через пів року сталася трагедія. Один із новонавернених адвентистів, молодий чоловік, захворів і помер. Його смерть похитнула мою віру, і я звернувся до Бога з запитанням: «Чому це сталося?!»

Незабаром після похорону мати і брат померлого прийшли до мене і попросили почати вивчати з ними Біблію — для мене це було великою несподіванкою. Потім їхній приклад наслідували й інші жителі села. Наприкінці 2020 року жителі села зібралися на одноденну виставку здоров'я, організовану Відділом здоров'я Адвентистської церкви на Тайвані. Наступного дня після виставки п'ятеро жителів села уклали завіт із Богом.

У Бога безмежне милосердя та співчуття, і Він приготував шлях спасіння для кожної людини на Землі. Господь говорить: «Бо ваші думки — не Мої це думки, а дороги Мої — то не ваші дороги» (Ісаї

55:8). Уся слава належить тільки Йому!

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 1 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою «ІДЕМО РАЗОМ». Мета звучить так: «Відродити концепцію всесвітньої місії і жертовного місіонерського служіння як способу життя, що залучає до свідчення про Христа не тільки пасторів, а й усіх членів Церкви — і молодих, і літніх». Мета духовного зростання № 5: «Наставляти віруючих і їхні сім'ї жити так, щоб вони були сповнені Святого Духа». Дізнайтеся більше про стратегічний план на IWillGo2020.org.

Урок 4

15-21 січня

ІСУС — НАШ ВІРНИЙ БРАТ

Біблійні тексти для дослідження:

Левит 25:25–27; Євр. 2:14–16; 5:8, 9; 11:24–26; 12:1–4; 1 Кор. 15:50.

Пам'ятний текст: «А що діти стали спільниками крові й тіла, то й Він подібним чином став їхнім спільником, аби Своєю смертю знищити того, хто має владу смерті, тобто диявола» (Євр. 2:14).

У першому розділі Послання до євреїв описаний Ісус як Син Божий, Який вищий за ангелів, є «саявом слави та образом Його сутності» (Євр. 1:3). У другому розділі Ісус представлений Сином Людським, Який став менший за ангелів і прийняв слабку людську природу, аж до смерті (див. Євр. 2:7).

У першому розділі Бог говорить про Ісуса: «Ти є Мій Син» (Євр. 1:5). У другому ж Ісус називає синів людських Своїми «братами» (див. Євр. 2:12).

У першому розділі Отець проголошує Божественну владу Сина (див. Євр. 1:8–12). У другому розділі Син підтверджує Свою вірність Отцеві (див. Євр. 2:13).

У першому розділі Ісус – святий Господь, Творець, що підтримує Всесвіт і керує ним. У другому розділі Христос – людський Первосвященник, милосердний і вірний.

Отже, опис Ісуса як вірного та милосердного Брата відображено в описі Сина як найвищого прояву вічного Бога-Творця (див. Євр. 1:1–4).

НАЙБЛИЖЧИЙ РОДИЧ-ВИКУПИТЕЛЬ

Неділя, 16 січня

Прочитайте Левит 25:25–27, 47–49. Хто міг викупити людину, котра через бідність втратила власність або волю?

Закон Мойсея передбачав: якщо людина була настільки бідною, що для того, аби вижити, їй доводилося продавати свою власність або навіть себе, їй повертали її свободу або майно кожні п'ятдесят років, ювілейного року. Ювілейний рік був «великим» суботнім роком, коли борги пробачали, майно повертали, а полоненим дарували свободу. Однак п'ятдесят років – тривалий термін. Ось чому закон Мойсея також передбачав, що найближчий родич може заплатити решту боргу й викупити свого родича значно раніше. Найближчий родич також був гарантом справедливості в разі вбивства. Він міг бути месником за кров – переслідувати вбивцю свого близького родича й покарати його (Чис. 35:9–15).

Прочитайте тексти Євр. 2:14–16. Як в уривку зображені Ісус і ми?

Цей уривок зображує людей без Бога як рабів диявола, а Ісуса — як нашого Викупителя. Коли Адам згрішив, люди потрапили під владу сатани. Унаслідок цього в нас не було сили протистояти гріху (див. Римл. 7:14–24). За наш злочин ми мали бути покарані вічною смертю, від якої не могли відкупитися (див. Римл. 6:23). Отже, наше становище було зовсім безнадійним. Однак Ісус прийняв нашу людську природу й став таким, як ми, із плоті й крові. Він став нашим найближчим Родичем і викупив нас. Господь не соромиться називати нас «братами» (див. Євр. 2:11).

Неймовірно, але, прийнявши нашу природу й викупивши нас, Ісус також відкрив Свою Божественну природу. У Старому Завіті істинним Викупителем Ізраїлю, їхнім найближчим Родичем, є Сам Яхве (див. Псал. 21:14; Ісаї 41:14; 43:14; 44:22; Єрем. 31:11; Осії 13:14).

Як ми можемо глибше пізнати реальність близькості Христа до нас? Чому це так важливо для нашої віри?

Понеділок, 17 січня

НЕ СОРОМИТЬСЯ НАЗИВАТИ НАС БРАТАМИ

У Посланні до євреїв сказано, що Ісус не соромиться називати нас Своїми братами (див. Євр. 2:11). Хоч Син єдиний з Отцем, Він прийняв нас як частину Своєї родини. Наскільки контрастує така солідарність із тією публічною ганьбою, яку довелося пережити читачам Послання до євреїв у своїх спільнотах (10:33)!

Прочитайте уривок Євр. 11:24–26. Як вибір Мойсея перегукується з тим, що Ісус зробив для нас?

Чи уявляєте ви, що означало для Мойсея бути названим «сином дочки фараона»? Він був впливовою особою в наймогутнішій імперії того часу, крім того, отримав найвищу цивільну та військову підготовку й став видатною людиною. Степан сказав, що Мойсей був «сильний у своїх ділах та словах» (Дії 7:22). Еллен Уайт також повідомляє, що він «здобув визнання єгипетської армії» і фараон «вирішив зробити свого всиновленого онука спадкоємцем престолу» (Патріархи і пророки. С. 245). Проте Мойсей відмовився від усіх цих привілеїв і вирішив ототожнювати себе з ізраїльтянами – народом рабів без освіти й влади.

Прочитайте тексти Матв. 10:32, 33; 2 Тим. 1:8, 12; Євр. 13:12–15. Чого вимагає від нас Бог?

У читачів Послання до євреїв була схожа проблема. Після переслідувань і гонінь багато хто з них почав соромитися Ісуса. Тому їм загрожувала небезпека зневажити Божого Сина замість того, щоб шанувати Його (див. Євр. 6:6). Павло ж постійно закликає читачів «непохитно триматися визнання» своєї віри (див. Євр. 4:14; 10:23).

Бог бажає, щоб ми визнали Ісуса нашим Богом і Братом. Христос, наш Викупитель, заплатив наш борг. Як наш Брат, Він показав нам зразок життя. Бог Отець визначив наперед, щоб ми були подібними «до образу Його Сина, аби бути Йому первістком серед багатьох братів» (Римл. 8:29).

Подумайте про вибір, який повинен був зробити Ісус, щоб прийняти нас як Своїх братів і сестер. Чому вибір Христа спричинив значно більше Його приниження, порівняно з приниженням Мойсея, зумовленим його вибором? Як це свідчить про любов Бога до нас?

СПРИЙНЯВ ТІЛО І КРОВ

Вівторок, 18 січня

Послання до євреїв повідомляє, що Ісус прийняв нашу людську природу, щоб замінити нас і померти за нас другою смертю (див. Євр. 2:9, 14–16; 10:5–10). Це основа Плану спасіння й наша єдина надія на вічне життя.

Прочитайте тексти Матв. 16:17; Гал. 1:16; 1 Кор. 15:50; Ефес. 6:12. З якими недоліками людської природи пов'язаний вислів «тіло і кров»?

Вислів «тіло і кров» підкреслює вразливість людського ества, його слабкість (див. Ефес. 6:12), обмеженість (див. Матв. 16:17; Гал. 1:16) і смертність (див. 1 Кор. 15:50). Апостол Павло у своєму Посланні говорить, що Ісус «в усьому» уподібнився «братам» (див. Євр. 2:17). Цей вислів означає, що Він ставповністю людиною. Христос не просто «мав вигляд» або «здався» людиною; Він справді був Людиною, став одним із нас. Однак Павло також зазначає, що стосовно гріха Ісус відрізнявся від нас. По-перше, Він не вчинив жодного гріха (див. Євр. 4:15). По-друге, маючи людську природу, Він був святий, невинний, непричетний до зла, відділений від грішників, вищий за небо (див. Євр. 7:26). Усі ми згрішили, і в усіх нас є погані нахили. Наша залежність від гріха закладена глибоковсередині самої нашої природи. Ми тілесні, продані гріхові (див. Римл.7:14–20). Гордість та інші гріховні мотиви часто опоганюють навіть наші добрі вчинки. Однак природа Ісуса не була зіпсована гріхом. Якби Він був тілесним, проданим гріхові, як ми, Йому також потрібен був би Спаситель. Проте Ісус Сам прийшов як Спаситель і приніс Себе в непорочну жертву Богу за нас (див. Євр. 7:26–28; 9:14).

Потім Христос знищив владу диявола, померши як безгрішна жертва за наші гріхи й у такий спосіб уможливив наше прощення й примирення з Богом (див. Євр. 2:14–17). Христос також зруйнував владу гріха й дав нам силу жити праведним життям, виконавши Свою обітницю укласти новий завіт і написати Закон у наших серцях (див. Євр. 8:10). Отже, Спаситель переміг ворога і звільнив нас, тому тепер ми можемо служити «Живому Богові» (9:14). Остаточне знищення сатани відбудеться, коли його буде кинуте у вогняне озеро (див. Об'явл. 20:1–3, 10).

Якщо нам обіцяна перемога в Ісусі, чому деякі з нас зазнають поразки в боротьбі з гріхом? Що ми робимо не так і як можемо почати жити відповідно до високого покликання, яке маємо в Христі?

ДОСКОНАЛІСТЬ ЧЕРЕЗ СТРАЖДАННЯ   Серeda, 19 січня

Прочитайте тексти Євр. 2:10, 17, 18; 5:8, 9. Якою була роль страждань у житті Ісуса?

Апостол говорить, що Бог зробив Ісуса «досконалим через страждання» (Євр. 2:10, згідно з оригіналом). Хіба це не дивовижний вислів? Раніше Павло сказав, що Ісус – сяйво слави та образ Його

сутності (див. Євр. 1:3), а далі наголосив, що Він святий, безгрішний, чистий, непорочний, непричетний до зла (див. Євр. 4:15; 7:26–28; 9:14; 10:5–10). Ісусу не потрібно було долати будь-яку моральну або етичну недосконалість.

Він був досконалим і морально, і етично.

Однак у Посланні до євреїв сказано, що Ісус пройшов через процес «вдосконалення», що дало Йому можливість спасти нас. Ісус був «досконалий» (див. Євр. 2:10, пер. І. Огієнка) у тому сенсі, що під час Свого земного життя був підготовлений стати нашим Спасителем.

1. Ісус був досконалий через страждання, щоб стати Вождем нашого спасіння (див. Євр. 2:10). Йому довелося померти на хресті як жертві, щоб Отець мав законний спосіб спасти нас. Христос був досконалим і єдино можливим жертвопринесенням. Як Бог, Він міг засудити нас, але завдяки Своїй жертві також може спасти нас.

2. Ісус навчився послуху через страждання (див. Євр. 5:8). Послух був необхідний з двох причин. По-перше, він зробив Його жертву прийнятною (див. Євр. 9:14; 10:5–10). По-друге, завдяки Своїм стражданням Христос став нашим Взірцем (див. Євр. 5:9). Кому Він, Бог, мав підкорятися? Ісус був Сином Божим, єдиним з Богом, і всі корилися Йому як Володарю Всесвіту. Отже, Ісус перейшов не від неслухняності до послуху, а від повноти влади й панування до покірності й послуху. Піднесений Син Божий став слухняним Сином Людським.

3. Перенесені спокуси й перемога над ними дали Ісусові можливість бути милосердним і вірним Первосвященником (див. Євр. 2:17, 18). Страждання не зробили Ісуса милосерднішим. Навпаки, саме зі Свого милосердя Він спочатку добровільно зголосився померти на хресті, щоб спасти нас (Євр. 10:5–10; порівняйте з Римл. 5:7, 8). Саме земні страждання Христа найповніше відкрили милосердя Бога. І саме через страждання реальність братської любові Ісуса стала очевидною для всіх.

Якщо страждав безгрішний Ісус, то й ми, грішники, теж страждатимемо. Як ми можемо навчитися переносити всі життєві скорботи, черпаючи надію і впевненість у Господа, Котрий явив нам Свою любов безліч разів?

БРАТ ЯК ПРИКЛАД

Четвер, 20 січня

Ще одна причина, чому Ісус прийняв нашу людську природу і жив серед нас, полягала в тому, що тільки Він міг бути нашим Взірцем.

Христос єдиний міг показати нам, який Бог і як правильно жити перед Ним .

Прочитайте Євр. 12:1–4. За словами апостола, як нам вистояти в боротьбі, що перед нами?

У цьому уривку Ісус перебуває на вершині довгого списку персонажів, яких апостол наводить у попередньому розділі як взірців віри. У вищевказаних текстах Ісуса названо Проводирем і Вершителем нашої віри. Грецьке слово *архегός* (засновник, першопричина; і у Синодальному перекладі «начальник») також можна перекласти як першопроходець. Христос є Першопрохідцем, адже йде попереду віруючих. У тексті Євр. 6:20 Він названий нашим Предтечею (гр. πρόδρομος – той, що біжить попереду).

«Вершитель», згідно з контекстом, – Той, Хто вдосконалює нашу віру. «Робота виправдання – лише початок християнського досвіду. Ми повинні не тільки покласти “основу: покаяння від мертвих діл”, але й “скерувати себе до досконалості” (Євр. 6:1). Ми маємо зростати “в благодаті й пізнанні нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа” (2 Петра 3:18). Ми повинні здобувати перемогу за допомогою над кожним гріхом, “що нас легко обплутує” (Євр. 12:1), щоб “у всьому досягли зросту Того, Хто є Голова, – Христа” (Ефес. 4:15). Наш характер повинен бути змінений оновленням нашого розуму (див. Римл. 12:2). Це робота Христа, Котрий живе в нас (див. Гал. 2:20) як «Вершитель“ віри. Це справа освячення(див. Матв. 5:48)» (Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 481).
Прочитайте Євр. 2:13: «І знову: Я буду надіятися на Нього! І ще: Ось Я і діти, яких Мені дав Бог». Тут Ісус говорить, що надіятиметься тільки на Бога. Цими словами Він указує на тексти Ісаї 8:17, 18.

Ісая сказав ці слова перед загрозою вторгнення з боку Північного Ізраїлю і Сирії (див. Ісаї 7:1, 2). Віра пророка протистояла невірству царя Ахаза (див. 2 Цар. 16:5–18). Бог умовляв Ахаза довіритися Йому й попросити знака, котрий підтверджує, що Він захистить його (див. Ісаї 7:1–11). Господь уже пообіцяв царю як Давидовому сину, що захистить його як власного сина. Тепер для підтвердження Своєї обітниці Бог милостиво запропонував Ахазу попросити собі знака. Однак Ахаз відмовився просити знака, натомість відправив гінців до Тіглат-Пелесера, царя Ассирії, зі словами: «Я твій раб та син твій» (2 Цар. 16:7). Як трагічно! Ахаз вважав за краще бути «сином» Тіглат-Пелесера, а не Бога. Однак Ісус надіявся на Бога й на Його обітницю, що Він покладе ворогів Його підніжком для Його ніг (див. Євр. 1:13; 10:12, 13). Бог дав і нам таку ж обітницю, і ми теж повинні вірити Йому, як робив Ісус (див. Римл. 16:20).

Як ми можемо навчитися довіряти Богові, якщо у своєму повсякденному житті не приймаємо рішень, які відображають цю довіру? Подумайте про те, який важливий вибір вам належить зробити в найближчому майбутньому і як ви можете бути впевнені, що ваше рішення свідчить про довіру Богу?

П'ятниця, 21 січня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

У тексті Євр. 2:13 процитовані слова Ісуса, які Він сказав Отцеві про Своїх братів: «Ось Я і діти, яких Мені дав Бог». Патрік Грей, професор релігієзнавства, вважає, що тут Ісус зображений як Захисник Своїх братів. Згідно з римською системою опіки та піклування (лат. *tutela impuberum* – захист неповнолітніх), після смерті батька «наставник, часто старший брат, ставав відповідальним за опіку над неповнолітніми дітьми і за їхній спадок до досягнення ними повноліття; це посилювало природний обов'язок старшого брата піклуватися про своїх молодших братів і сестер» (*Godly Fear: The Epistle to the Hebrews and Greco-Roman Critiques of Superstition* [Atlanta: Society of Biblical Literature. 2003]. P. 126). З огляду на це, стає зрозуміло, чому в Посланні до євреїв ми названі братами й сестрами Ісуса, а також Його дітьми. Як наш старший Брат, Ісус – наш Наставник, Опікун і Захисник.

«Христос прийшов на Землю, прийнявши людську природу й ставши Представником людства, щоб показати в боротьбі з сатаною, що людина, така, якою її створив Бог, об'єднана з Отцем і Сином, може виконати всі Божественні вимоги» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Кн. 1. С. 253).

«Своїм життям і вченням Христос залишив досконалий наочний приклад безкорисливого служіння, котре походить від Бога. Бог не живе для Себе. Створивши світ та підтримуючи все створене, Він постійно служить іншим. Господь “сонцю велить сходити над злими і над добрими та посилає дощ на праведних і на неправедних” (Матв. 5:45). Цей ідеал служіння Бог доручив Своему Синові. Ісус був поставлений на чолі людства, аби Своїм прикладом навчати, що означає служити» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 649).

Запитання для роздумів:

1. У Посланні до євреїв сказано, що Ісус став нашим Братом, щоб спасти нас. Подумайте про те, що це означає з погляду Бога — на що Він пішов заради нашого спасіння. Чому відмовлятися від

такого дорогоцінного дару спасіння – це трагічна помилка?

2. Яке значення для нас має факт, що Ісус не народився проданим гріхові, як ми (див. Римл. 7:14)? Поміркуйте про Мойсея й про те, чому ізраїльтянам було важливо, щоб він не був рабом, як вони. Як історія Мойсея, хоч і незначною мірою, допомагає нам зрозуміти, що Ісус зробив для нас?

3. Подумайте про роль страждань у нашому житті. Чому ніколи не слід думати, що страждання позитивні, навіть якщо іноді вони можуть бути корисними?

Місіонерська історія

ІСУС — УСЕМОГУТНІЙ ЛІКАР

Ендрю Мак-Чесні

Сенгфет був шанованим лікарем у великій лікарні однієї з провінцій Лаосу. Проте він не змігвилікувати сина.

Його син, уже дорослим, захворів дивною хворобою під час роботи в Бангкоку (Таїланд). Бангкокські лікарі не допомогли йому, тому Сенгфет привіз свого сина до Лаосу, щоб лікувати його в лікарні, у якій він працював. Однак стан молодого чоловіка не поліпшувався. Колеги Сенгфета порадили звернутися в центральну лікарню В'єнтьяна, столиці Лаосу. Однак і в цій передовій лікарні не змогли знайти причину його фізичного стану. Лікарі дійшли висновку, що проблема була психологічного характеру і що в нього психічний розлад.

Усі медичні обстеження тривали більше року. Доктор Сенгфет і його дружина витратили всі свої гроші на лікування сина, але його стан так і не покращився. Якби вони знали Біблію, то історія про жінку, яка 12 років страждала від кровотечі, давала б їм надію, адже і вона «багато натерпілася від численних лікарів, — витратила все своє майно та жодного полегшення не мала, але стало їй ще гірше» (Марка 5:26).

Батьки забрали сина додому. Не знаючи, що робити далі, вони почали в розпачі молитися, просячи Бога зцілити їхнього сина.

Під час молитви до кімнати ввійшов їхній син і запитав:

«Що трапилося? Чому мій стан різко змінився і мені стало значно краще?»

Лікар Сенгфет і його дружина продовжили молитися. До них знову

підійшов син і розповів, що бачив видіння, у якому злий дух покинув його тіло, сказавши: «Я більше не можу перебувати в тобі, бо тепер ти належиш Ісусові».

Того дня їхній син повернувся до нормального життя, і вся сім'я Сенгфета почала поклонятися Ісусу. Протягом декількох місяців Сенгфет не приховував своєї любові до Ісуса, проповідуючи всім, хто хотів слухати: «Ісус Христос — Усемогутній Лікар. Він зцілив мого сина, і ми всією сім'єю прийняли Його як свого Спасителя».

Проте через деякий час Сенгфет перестав поклонятися Ісусові. Здавалося, він забув, як Христос зцілив його сина. На жаль, він повернувся до свого колишнього гріховного способу життя. Будь ласка, моліться за нього і за інших людей, кого торкнувся Ісус, але які більше не поклоняються Йому. Моліться про їхнє повернення.

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 2 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою «ІДЕМО РАЗОМ»: «Посилити і різнобічно розвивати місіонерське служіння Церкви у великих містах, у межах “вікна 10/40”, серед неохоплених і недостатньо охоплених груп населення, а також представників нехристиянських конфесій». І мета духовного зростання № 5: «Наставляти віруючих і їхні сім'ї жити так, щоб вони були сповнені Святого Духа».

Частина пожертв тринадцятої суботи буде спрямована на відкриття початкової школи в Лаосі, допомагаючи втілити місіонерську мету № 4: «Посилити діяльність установ Церкви адвентистів сьомого дня для підтримки свободи, цілісного здоров'я й надії людей завдяки Ісусу і відновлення в них Божого образу». Дізнайтеся більше на IWillGo2020.org.

Урок 5

22-28 січня

ІСУС — ПОДАТЕЛЬ СПОКОЮ

Біблійні тексти для дослідження:

Бут. 15:13–21; Євр. 3:12–19; 4:6–11; П. Зак. 5:12–15

Пам'ятний текст:

«Отже, для Божих людей залишається дотримання суботи» (Євр. 4:9).

Перший і другий розділи Послання до євреїв зосереджені на інтронізації

Ісуса як Правителя й Визволителя Божого народу. Третій і четвертий розділи представляють Ісуса як Подателя спокою. Таку послідовність викладу можна краще зрозуміти, згадавши: згідно з укладеним з Давидом завітом, Бог дасть обітницю царю і його народу «мир» від усіх ворогів (2 Сам. 7:10, 11). Цей мир доступний нам тепер, коли Ісус сидить праворуч Бога.

Послання до євреїв описує відпочинок як Божественний спокій і як суботний спокій (див. Євр. 4:1–11). Бог зробив Свій спокій доступним Адаму та Єві. Перша субота на Землі була досвідом насолоди досконалістю з Тим, Хто зробив цю досконалість можливою. Бог також обіцяє суботний спокій, адже істинне дотримання суботи містить у собі обітницю, що одного разу Бог поверне цю досконалість.

Дотримуючись суботи, ми згадуємо, що Бог досконалим чином подбав про нас, коли створив світ і коли викупив його на хресті. Однак справжнє дотримання суботи, крім того, що насамперед вказує на Створення, у цьому недосконалому світі дає нам передчуття майбутнього, обіцяного Богом.

ЗЕМЛЯ ЯК МІСЦЕ ВІДПОЧИНКУ

Неділя, 23 січня

Прочитайте уривок Бут. 15:13–21. Що Бог обіцяв Аврааму?

Коли Бог вивів ізраїльтян з єгипетського рабства, Він мав намір привести їх до Краю ханаанського, де б вони могли безперешкодно служити й виявляти послух Богові (див. Вих. 7:26; Псал. 105:43–45), а також насолоджуватися відпочинком у суботу, що було заборонено фараоном (див. Вих. 5:5). Ханаанська земля була спадщиною, обіцяною Богом їхньому праотцю Аврааму за те, що він послухався Його голосу, залишив свою країну й вирушив до Обітованої землі (див. Бут. 11:31–12:4). Віддаючи землю Ізраїлю, Бог не тільки хотів, щоб вони володіли нею. Цим даром Він привів їх до Себе (див. Вих. 19:4). Господь прагнув, щоб ізраїльтяни жили там, де можна було б безперешкодно насолоджуватися близькими взаєминами з Ним і свідчити світові про те, Хто є істинним Богом і що Він пропонує Своему народові. Як і перша субота при творінні, земля Ханаан слугувала основою, на якій можна було будувати близькі взаємини з їхнім Викупителем і насолоджуватися Його благодаттю.

Уривок П. Зак. 12:1–14 повідомляє: Господь сказав людям, що вони ввійдуть у спокій не тоді, коли ввійдуть в Обітовану землю, а коли очистять її від ідолопоклонства. Після цього Бог покаже обране Ним

місце, де Він житиме серед них.

Прочитайте Вих. 20:8–11 і П. Зак. 5:12–15. Які дві події знаменують собою суботній спокій і як вони пов'язані?

Суботу Бог також пов'язав зі звільненням з Єгипту. Він закликав ізраїльтян дотримуватися суботи як пам'ятника творіння та їхнього викуплення з Єгипту. І творіння, і викуплення закріплені в заповіді про суботу. Як ми не могли самі себе створити, так не можемо й викупити себе. Це може зробити лише Бог. Відпочиваючи, ми визнаємо нашу залежність від Нього не лише як ті, хто отримує дар життя, але й у ділі спасіння. Дотримання суботи – яскравий прояв спасіння через віру.

Як дотримання суботи може допомогти нам зрозуміти нашу цілковиту залежність від Бога — в отриманні життя й у ділі спасіння.

ЗА НЕВІРСТВО

Понеділок, 24 січня

Прочитайте Євр. 3:12–19. Чому Ізраїль не зміг увійти дообіцяного спокою?

Сумна історія: звільнені з Єгипту ізраїльтяни не змогли увійти в спокій, обіцяний їм Богом. Коли Ізраїль прибув до Кадеш-Барнеа на кордоні Обітованої землі, їм не вистачило віри. Розділи 13 і 14 книги Числа пояснюють, що ізраїльські розвідники «пустили... злу вістку про той Край, що розвідали його» (див. Чис. 13:32). Підтвердивши, що край «тече молоком та медом», вони заявили: тамтешні жителі сильні, міста укріплені й завоювати їх неможливо.

Ісус Навин і Калев погодилися з тим, що «край хороший», і не заперечували факт, що люди там сильні, а міста укріплені. Проте вони запевнили, що з Ізраїлем Бог, Котрий допоможе їм заволодіти цією землею (див. Чис. 14:7–9). Однак ті ж люди, які бачили, як Бог зруйнував карами Єгипет (див. Вих. 7–12), знищив армію фараона в Червоному морі (розділ 14), давав Своєму народові хліб з неба (розділ 16) і воду зі скелі (розділ 17), постійно присутній у стовпі хмарному й вогненному й керував через нього (40:36–38), – ті ж самі люди тепер не повірили Йому. Трагічна іронія в тому, що покоління, котре бачило такий могутній прояв Божої сили, стало символом невірності (див. Неем. 9:15–17; Псал. 106:24–26; 1 Кор. 10:5–10). Бог обіцяє Своїм дітям дари, недоступні людині. Ось чому вони засновані

на благодаті й доступні тільки через віру. Текст Євр. 4:2 пояснює: отримана Ізраїлем обітниця не принесла їм користі, «бо не слухали з вірою».

Ізраїль підійшов до кордонів Обітованого краю як один народ. Однак, зіткнувшись із суперечливими вістками від розвідників, вони ототожили себе з тими, кому бракувало віри. Віра або її відсутність впливають на інших, передаючись їм. Ось чому апостол Павло переконує своїх читачів: «Потішайте себе щодня» (Євр. 3:13), «Будьмо уважні один до одного, заохочуймо до любові та добрих діл» (10:24); «Пильнуйте, щоб ніхто не був позбавлений Божої благодаті» (12:15).

У який спосіб ви можете допомогти зміцнити віру своїх братів і сестер? Як можете бути впевнені, що ніколи не скажете й не зробите нічого, що могло б послабити віру іншого?

«СЬОГОДНІ, КОЛИ ПОЧУЄТЕ ЙОГО ГОЛОС» Вівторок, 25 січня

Прочитайте тексти Євр. 4:4–8. Що означає входження до Його відпочинку «сьогодні» у зв'язку з дотриманням суботи?

Невірство покоління пустелі завадило їм увійти до обіцяного Богом відпочинку. Проте Він і далі наполегливо закликав Свій народ увійти в цей спокій і не робити запеклими своїх сердець. Павло кілька разів повторює, що Божа обітниця «діє», «залишається» (див. Євр. 4:1, 9). Він використовує грецькі дієслова *каталéіно* і *аполéіно*, наголошуючи, що ще «діє обітниця ввійти до Його відпочинку» (вірш 1). Той факт, що запрошення увійти до цього відпочинку було повторено за часів Давида (вірші 6, 7, з посиланням на Псал. 95), указує на те, що початкову обітницю було затребувано й вона ще доступна. Павло вважає: досвід істинного суботнього відпочинку був і залишається доступним ще від часів творіння (вірші 3, 4).

Бог запрошує нас «сьогодні» увійти до Його відпочинку. «Сьогодні» — ключове поняття в усьому Писанні. Коли Мойсей відновив завіт Ізраїлю з Богом на кордоні Обітованої землі, він наголосив на важливості «сьогодні» (П. Зак. 5:3, порівн. з 4:8; 6:6; 11:2). «Сьогодні» було миттю роздумів, щоб визнати Божу вірність (П. Зак. 11:2–7), і часом для вирішення коритися Господу (див. П. Зак. 5:1–3). Так само Ісус Навин закликав своїх сучасників вибрати «собі сьогодні, кому будете служити» (І. Нав. 24:15).

І для нас «сьогодні» – це час прийняття рішень і можливостей, а також час небезпеки, як завжди було для народу Божого (див. 2 Кор. 6:2). У Євр. 3 і 4 слово «сьогодні» вжито п'ять разів. Воно підкреслює важливість слухання голосу Божого (див. Євр. 3:7, 15; 4:7), оскільки нездатність чути Боже Слово вірити йому призводить до непослуху й жорстокості серця. Це може навіть затримати наш вхід до небесного Ханаану, як стало на заваді поколінням ізраїльтян, що блукали пустелею, увійти до земного Ханаану.

У Посланні до євреїв поняття «сьогодні», «нині» означає час виконання Божих обітниць. Господь відкрив цей час Своїм повелінням: «Я нині породив Тебе» (Євр. 1:5), яке поставило Ісуса Правителем для виконання Божих обітниць (2 Сам. 7:8–16).

Отже, зведення на престол Ісуса відкрило для нас нову епоху благословень і можливостей. Ісус перемиг наших ворогів (див. Євр. 2:14–16) і встановив новий завіт (розділи 8–10). Тому ми можемо приступати «сміливо до престолу благодаті» (4:14–16). Заклик «сьогодні» спонукає нас визнати: Бог завжди був вірний нам, даруючи всі підстави, щоб ми невідкладно прийняли Його запрошення.

Які духовні рішення нам необхідно прийняти «сьогодні», не відкладаючи на потім? Який був ваш минулий досвід, коли ви зволікали з виконанням того, що (як були впевнені) Бог наказував виконати невідкладно?

ВХОДЯЧИ ДО ЙОГО ВІДПОЧИНКУ

Середа, 26 січня

Прочитайте Євр. 3:11 і 4:1, 3, 5, 10. Що Бог говорить про відпочинок, до якого запрошує нас увійти?

І заповідь про суботу у Вих. 20:8–11, і повторний її виклад Мойсеєм у П. Зак. 5:12–15 закликають нас згадати, що Бог зробив для нас. Як ми побачили, зафіксовані на кам'яних скрижалях Божі слова вказують на завершення Його творчих дій (див. Вих. 31:18; 34:28). У книзі Повторення Закону Ізраїлю наказано дотримуватися суботи, з огляду на те, що Бог завершив справу їхнього визволення від єгипетського рабства. Вихід з Єгипту вказував на остаточне звільнення від гріха, яке Христос здійснив на хресті, коли вигукнув: «Звершилося!» (Івана 19:30). Тому субота подвійно благословенна й дуже важлива для християн.

Господь запрошує нас не просто відпочити, а увійти до Його

відпочинку. У Біблії слово «відпочинок» може позначати спокій у землі Ханаанській (див. П. Зак. 3:20), храм, де був ковчег завіту (див. 2 Хронік 6:41), або суботу, у якій Бог і Його народ «відпочивають» від своєї праці (див. Вих. 20:8–11). Тепер Господь запрошує нас увійти до Його відпочинку.

Прочитайте тексти Євр. 4:9–11, 16. Що ми покликані робити?

Суботній відпочинок указує на факт, що Бог завершив Свою працю творіння (див. Бут. 2:1–3; Вих. 20:8–11) або викуплення (див. П. Зак. 5:12–15). Так само зведення Ісуса на престол в Небесному храмі знаменує собою те, що Він приніс досконалу жертву для нашого спасіння (див. Євр. 10:12–14). Зверніть увагу: Бог відпочиває лише після того, як забезпечить наше благополуччя. Під час творіння Він увійшов до відпочинку після завершення створення світу. Пізніше Господь відпочивав у храмі після того, як завоювання обіцяної Аврааму землі було завершено перемогами Давида, й Ізраїль «безпечно сидів» (1 Цар. 5:1–5; пор. з Вих. 15:18–21; П. Зак. 11:24; 2 Сам. 8:1–14). Бог установив дім для Себе лише після того, як Ізраїль і цар побудували будинки собі.

Як ми можемо увійти до Божого відпочинку вже зараз? Тобто як можемо бути впевненими в спасінні, яке маємо в Христі, а не в собі?

ПЕРЕДЧУТТЯ НОВОГО ТВОРІННЯ

Четвер, 27 січня

Порівняйте Вих. 20:8–11; П. Зак. 5:12–15 і Євр. 4:8–11. Які різні аспекти суботнього відпочинку зображують тексти?

Вищезазначені тексти в книгах Вихід і Повторення Закону запрошують нас зазирнути в минуле. Вони закликають відпочивати в суботу, святкуючи Божі звершення при творінні й викупленні. Однак уривок Євр. 4:9–11 запрошує нас заглянути в майбутнє. Ці тексти повідомляють: Господь приготував суботній відпочинок, який чекає на нас у майбутньому. Дотримання суботи в такому разі набуває ще більшого значення. Суботній відпочинок не тільки увічніює пам'ять про минулі перемоги Бога, а й прославляє Божі обітници про майбутнє.

Дотримання суботи завжди було частково звернене до майбутнього, але цим аспектом часто нехтували. Після гріхопадіння він був частиною обітници про те, що одного разу Бог через Месію відновить творіння в його первісній славі. Господь наказав нам святкувати Його дії

викуплення через дотримання суботи, бо вона вказує на кульмінацію викуплення в новому світі. Дотримання суботи – це очікування Небес у нашому недосконалому світі.

У єврейській традиції субота завжди відображала це значення. У старозавітному апокрифі, книзі Адама та Єви, написаній між 100 р. до н. е. і 200 р. н. е., сказано: «Сьомий день – ознака воскресіння, спокою прийдешнього століття». Згідно з іншим давньоєврейським джерелом, прийдешній вік – це «день досконалого суботнього відпочинку тривалістю у вічність» (Jacob Neusner, *The Mishnah, a New Translation* (New Haven: Yale University Press. 1988). P. 873). У більш пізньому джерелі «Отіот де Раббі Аківа» написано: «Ізраїль сказав перед Святим, благословенний Він – Володар світу: “Якщо ми будемо дотримуватися заповідей, яку нагороду отримаємо?” Він відповів їм: “Світ, що приїде”. Вони сказали Йому: “Покажи нам його подобу”. Він показав їм суботу» (Theodore Friedman, «The Sabbath Anticipation of Redemption», *Judaism: A Quarterly Journal*. Vol. 16. Pp. 443, 444).

Субота, святий день відпочинку, призначена для святкування, радості й подяки. Дотримуючись суботи, ми свідчимо, що віримо обітницям Бога й приймаємо Його дар благодаті. Субота – це жива й міцна віра. Її вшанування, імовірно, найбільш повне вираження нашої переконаності в тому, що ми спасенні благодаттю через віру в Христа.

Як можна навчитися так дотримуватися суботи, щоб справді продемонструвати наше розуміння спасіння через віру (незалежно від діл Закону)? Чому суботній відпочинок відтворює спасіння через благодать?

П'ятниця, 28 січня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Дуже важливо, що Павло в Посланні до євреїв використовував саме суботній відпочинок (а не відпочинок у неділю) як символ спасіння через Божу благодать. Згадування суботнього відпочинку в такому контексті означає, що віруючі вшановували суботу. Однак, починаючи з другого століття нашої ери, у церкві відбулися значні зміни. Дотримання суботи перестали вважати символом спасіння, натомість воно стало символом вірності юдаїзму й старому завіту, якого слід було уникати. Дотримання суботи стало еквівалентом «юдаїзації». Наприклад, Ігнатій Богоносець (жив близько 110 р. н. е.) зауважив: «Ті, хто жив за старим порядком, віднайшли нову надію. Вони вже не дотримуються суботи, а дотримуються дня Господа – дня, коли наше життя воскресло з Христом» (Jacques B. Doukhan, *Israel and the Church:*

Two Voices for the Same God (Peabody, MA: Hendrickson Publishers. 2002). Р. 42). Так само й Маркіон Синопський наказав своїм послідовникам постити в суботу на знак відкидання євреїв і їхнього Бога, а Марк Піавоній Вікторин не хотів справити враження, що «дотримувався суботи юдейської» (*Israel and the Church*. Рр. 41–45). Оскільки дотримання суботи перестало бути символом спасіння через благодать, значення суботнього відпочинку в християнській церкві було втрачене.

«Субота – символ Христової сили, яка освячує нас. І вона дана всім, кого освячує Христос. Як знак Його освячувальної сили, субота дана всім, хто через Христа стає частиною Божого Ізраїлю...

Субота вказує їм на діла творіння – доказ Його могутньої сили викуплення. І хоч субота нагадує про втрачений мир Едену, вона сповіщає про мир, відновлений через Спасителя. І кожне творіння в природі повторює Його запрошення:

«Прийдіть до Мене, всі втомлені та обтяжені, – і Я заспокою вас!» (Матв. 11:28)» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 288, 289).

«Життя в Христі – це життя спокою. У християнина може не бути піднесених почуттів, але він завжди матиме внутрішню впевненість і мир. Ви покладаєтеся не на себе, а на ваше незнання – з Його мудрістю, ваше безсилля – з Його всемогутністю. Тому ви не повинні дивитися на себе; не дозволяйте думкам зосереджуватися на собі – дивіться на Христа. Розмірковують про Його любов, красу й досконалість Божественного характеру. Христос у Своему самозреченні, Христос у Своему приниженні, Христос у Своїй чистоті та святості, Христос у Своїй незрівнянній любові – ось теми над якими слід замислюватися» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 70, 71).

Запитання для роздумів:

1. Який зв'язок між дотриманням суботи й виправданням через віру?

2. У чому різниця між істинним дотриманням суботи та законницьким? Як нам не тільки зрозуміти цю різницю, а й пережити її в нашому дотриманні суботи?

Місіонерська історія

ДОВГООЧКУВАНИЙ СПОКІЙ

Ендрю Мак-Чесні

Це був найгірший день у житті Йена, який проживає в одному із сіл на півдні Лаосу. До нього підійшов знахар і повідомив, що він помре.

— Ніхто не зможе тобі допомогти, — сказав знахар.

Йен був так наляканий, що не міг їсти і спати. Усі в його селі вважали, що слова знахаря завжди здійснюються. Він не міг обманювати.

Незабаром дружина Йена помітила, що з ним не все гаразд.

— Що трапилось? — запитала вона.

Йен розповів їй про свою зустріч зі знахарем.

— Я помру, — сказав він.

Він і його дружина не знали, що робити.

Одного разу Йен почув про невелику групу християн, які збиралися щосуботи для поклоніння Богові. Він ніколи не був у християнській Церкві, але вирішив дізнатися, чи може Бог християн допомогти йому.

Наступної суботи Йен і його дружина прийшли до церкви адвентистів сьомого дня. Він розповів членам Церкви свою історію і поділився страхом смерті.

Вислухавши Йена, члени Церкви розповіли йому про Ісуса. Вони сказали, що в Ісуса є сила не тільки врятувати його від передбаченої знахарем смерті, а й запропонувати йому вічне життя. Віруючі прочитали йому обітницю: «Бо так Бог полюбив світ, що дав Свого Єдинородного Сина, щоб кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). Йен був дуже радий дізнатися про Ісуса, адже тепер у нього була надія одержати мир, який міг дарувати тільки Христос:

«Мир залишаю вам, Мій мир Я даю вам. Не так, як світ дає, Я даю вам. Хай не тривожиться ваше серце і не лякається» (Івана 14:27).

Вийшовши із церкви, він не міг стримати радості й щастя, що переповнювали його, і почав проповідувати про Ісуса іншим жителям села. Додому він повернувся, широко усміхаючись. Це був найкращий день у його житті!

Нині Йен живий і здоровий. Він відвідує ту церкву, де вперше почув про Ісуса.

Дякуємо вам за місіонерські пожертви, які допомагають поширювати Євангеліє народу Лаосу та в інших країнах Південно-Азійсько-

Тихоокеанського дивізіону, який отримає пожертви тринадцятої суботи цього кварталу.

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 2 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою «ІДЕМО РАЗОМ»: «Посилити і різнобічно розвивати місіонерське служіння Церкви у великих містах, у межах “вікна 10/40”, серед неохоплених і недостатньо охоплених груп населення, а також представників нехристиянських конфесій». Дізнайтеся більше на IWillGo2020.org.

6 урок

29 січня-4 лютого

ІСУС — ВІРНИЙ ПЕРВОСВЯЩЕННИК

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 5:1–10; Бут. 14:18–20; 1 Петра 2:9; Євр. 7:1–3, 11–16, 22, 26.

Пам'ятний текст:

«Отакого потрібно було нам Первосвященника: святого, невинного, непричетного до зла, відділеного від грішників, вищого за небо» (Євр. 7:26).

Гріх утворив прірву між нами і Богом. Проблема була ускладнена тим, що гріх також розтвіає нашу природу. Бог святий, і гріх не може існувати в Його присутності. Крім того, через свою зіпсовану природу люди неспроможні підкорятися Закону Божому. Гріх також спотворює поняття людини про Бога. Люди перестали розуміти любов і милосердя Господа й дійшли висновку, що Він розгніваний і вимогливий.

Протягом тижня ми розглянемо ті дивовижні кроки, які зробили Отець і Син, щоб подолати прірву, яка утворилася. У розділах 5–7 Послання до євреїв наводиться ретельний аналіз діяльності Ісуса як Первосвященника. Автор, апостол Павло, аналізує, як і для чого з'явилася ця роль (див. Євр. 5:1–10), а потім закликає читачів не хехтувати нею (5:11–6:8), а краще твердо триматися надії, яку вона дає (6:9–20). Павло також пояснює особливості цього священства (7:1–10) і його значення для взаємин між Богом і віруючими (7:11–28). Цього тижня ми зосередимо особливу увагу на текстах Євр. 5:1–10 і 7:1–28.

СВЯЩЕННИК ВІД ІМЕНІ ЛЮД

Неділя, 30 січня

Прочитайте Євр. 5:1–10. Яка роль первосвященника і як, згідно з

наведеним уривком, Ісус виконує цю роль?

Основна мета левитського священства – посередництво між грішними людьми і Богом. Первосвященників призначав Бог для служіння від імені людей, тому первосвященники мали бути милосердними й розуміти людські слабкості.

В уривку Євр. 5:5–10 Павло показує, що Ісус досконало виконує це призначення: Його призначив Сам Бог (вірші 5, 6), і, крім того, Христос розуміє нас, бо також постраждав (вірші 7, 8). Однак є деякі важливі відмінності. Ісус не був обраний «з-поміж людей» (вірш 1). Натомість Він прийняв людську природу, щоб, окрім іншого, послужити нам як Первосвященник. Ісус приносив жертви не за Свої гріхи (вірш 3), а лише за наші, оскільки Він був безгрішним (Євр. 4:15; 7:26–28).

У Посланні до євреїв сказано, що Ісус молився «до Того, Який може спасти Його від смерті, і був вислуханий» (Євр. 5:7). Тут ідеться про другу смерть, від якої Бог спас Христа, коли воскресив Його (13:20). Павло також говорить, що Ісус «навчився послуху» (5:8). Послух був новим для Ісуса не тому, що Він був неслухняний, а тому, що Він був Богом.

Страждання і смерть Ісуса на хресті – важлива частина Його священницького служіння. Страждання не «удосконалили» Ісуса в тому розумінні, що Він став більш моральним і бездоганим. Страждання не зробили Його милосерднішим. Навпаки, Ісус саме тому й прийшов на Землю, бо завжди був милосердним і тому співчував нам (див. Євр. 2:17). У Посланні до євреїв ідеться про те, що реальність братерської любові Ісуса, автентичність Його людської природи і глибина Його покірності волі Отця як Представника людства виявилися саме через страждання. Він був «досконалий» у тому розумінні, що Його страждання і хресна смерть зробили Його нашим Первосвященником. Саме Його життя досконалого послуху, а потім і Його смерть на хресті стали тим жертвним приношенням, яке Ісус як наш Первосвященник представив Отцю.

У тексті 1 Петра 2:9 сказано, що ми «царське священство». Якщо ми маємо таке високе звання, яким має бути наше ставлення до людей? Чого навчас нас щодо цього життя Ісуса?

ЗА ЧИНОМ МЕЛХИСЕДЕКА

Понеділок, 31 січня

Прочитайте Бут. 14:18–20 і Євр. 7:1–3. Хто такий Мелхиседекі чому він був прообразом Ісуса?

Мелхиседек був водночас і царем, і священником. За своїм становищем він був вище Авраама, оскільки Авраам платив йому десятину. Так само Ісус – Цар і Священник (див. Євр. 1:3). Однак, на відміну від Мелхиседека, Ісус був безгрішним (див. Євр. 7:26–28).

Текст Євр. 7:15 пояснює, що Ісус є Священником «за подобою Мелхиседека». Саме так треба розуміти більш ранній вислів «за чином Мелхиседека» (Євр. 5:6). Ісус не був наступником Мелхиседека, але Його священство було подібним.

Наприклад, Павло говорить, що в Мелхиседека не було батька, матері, генеалогії, дати народження і смерті. Дехто припускає, що Мелхиседек був втіленням Ісуса за часів Авраама. Проте ця думка не відповідає аргументам Послання до євреїв. Слова, що Мелхиседек «подібний до Божого Сина», наводять на думку: він усе ж таки відрізнявся від Ісуса (див. Євр. 7:3).

Було припущення, що Мелхиседек – небесна істота, але це зруйнувало б аргументи Послання до євреїв. Якби в Мелхиседека не було батька і матері, початку і кінця, він був би Самим Богом. У такому разі небесне, повністю Божественне священство Мелхиседека мало передувати служінню Ісуса. Якби це було так, то, як написано в Посланні до євреїв, «чому мав з'явитися ще інший Священник» (Євр. 7:11)? І в цьому розбіжність.

Послання до євреїв використовує мовчання Писання щодо народження, смерті й генеалогії Мелхиседека, щоб представити його як *прообраз*, символ священницького служіння Ісуса (див. Бут. 14:18–20), і показує, що Сам Ісус вічний. По суті, Мелхиседек був царем-священником, який служив прообразом Христа.

«Саме Христос говорив через Мелхиседека, священника Бога Всевишнього. Мелхиседек не був Христом, але він був голосом Божим у світі, представником Отця. Христос звертався до всіх поколінь минулого; Він вів Свій народ і був світлом світу» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Кн. 1. С. 409).

Як одкровення про Мелхиседека вказує методи, якими Бог діє там, де ніколи не проповідували місіонери?

ДОСКОНАЛИЙ СВЯЩЕННИК

Вівторок, 1 лютого

«Отже, якби досконалість була через левитське священство, – адже через нього народ одержав Закон, – то чому мав з'явитися ще інший Священник за чином Мелхиседека, а не названий за чином

Аарона?» (Євр. 7:11).

Священники Ізраїлю були свого роду посередниками між Богом і людьми. Однак у Посланні до євреїв написано, що священники -левити не могли надати людям повний і необмежений доступ до Бога, оскільки вони не могли зробити їх досконалими (див. Євр. 7:11, 18, 19). Зрештою, самі священники були не бездоганні, тому як могли дарувати досконалість іншим? Самі собою жертвоприношення тварин не могли очистити совість грішника. Метою жертвоприношень було вказати на служіння Ісуса та Його жертву, яка єдина забезпечує справжнє очищення від гріха (див. Євр. 9:14; 10:1–3, 10–14). Служіння священників-левитів і дія їхніх жертвоприношень були тимчасовими й ілюстративними. За допомогою їхнього служіння Бог хотів спонукати людей повірити в майбутнє служіння Ісуса, Агнця Божого, «що на Себе бере гріх світу» (Івана 1:29).

Прочитайте Євр. 7:11–16. Навіщо потрібно було змінювати закон?

У тексті Євр. 7:12 апостол Павло пояснює, що зміна священства вимагала зміни левитського закону. Чому? Тому що діяв дуже суворий закон, який забороняв звершувати служіння священника людині, яка не належала до лінії Левія через Аарона (див. Чис. 3:10; 17:4, 5). У текстах Євр. 7:13, 14 апостол говорить, що Ісус був з роду Юди, тому закон священства забороняв йому бути священником. Павло стверджує, що призначення Ісуса Первосвященником означало: Бог змінив закон священства. Прихід Ісуса також означав зміну закону жертвоприношень. Раніше грішникам потрібно було приносити різні жертви, щоб отримати викуплення (див. Левит 1–7), але коли Ісус прийшов і приніс досконалу жертву, унаслідок укладання нового завіту й більшого одкровення Плану спасіння, закон жертвоприношення тварин також було скасовано (див. Євр. 10:17, 18).

Поміркуйте про нескінченну кількість жертвоприношень, принесених у давнину. Усі вони вказували на Ісуса, проте жодне з них (і навіть усі разом) не могло по-справжньому заплатити за наші гріхи. Чому лише смерть Христа була достатньою ціною за них?

ВІЧНИЙ СВЯЩЕННИК

Середа, 2 лютого

Прочитайте Євр. 7:16. На якій підставі Ісус став

Первосвященником?

Ісус став нашим Первосвященником. Наслідки цього факту приголомшливі. Вони означають, що служіння Ісуса неможливо перевершити. Він спасає повністю й навіки (див. Євр. 7:25). Дароване Господом спасіння є повним і беззастережним. Воно досягає найпоетаємніших аспектів людської природи (див. Євр. 4:12; 9:14; 10:1–4). Заступництво Ісуса перед Богом передбачає всі блага, даровані новим завітом.

Новий завіт значно більше, ніж просто прощення гріхів. Він означає, що Закон буде написаний у нас на серці, ми станемо новими людьми в Ньому і Євангеліє буде поширене по всьому світу (див. Євр. 8:10–12). Єдиний з Богом і людьми, Ісус є нашим Посередником перед Отцем (див. 1 Тим. 2:5). Бог незмінно прихильний до Нього, як до Того, Хто приніс Своє життя в жертву.

Прочитайте Євр. 7:22. Який взаємозв'язок є між Ісусом і новим завітом?

Ісус – Поручитель нового завіту, оскільки Бог поклявся, що Господь Ісус буде священником «навіки» (див. Євр. 7:21). Легко втратити важливість цієї обітниці. Павло вже згадував клятви, дані Богом поколінню ізраїльтян, що блукали пустелею, й Аврааму (див. 3:7–11; 6:13–15). Різниця між цими клятвами й даною Синові обітницею полягає в тому, що клятви були дані смертним людям. Клятва залишається в силі, доки живі ті, кому вона дана. Клятва Бога поколінню ізраїльтян, що блукали пустелею, й Аврааму діяла доти, доки було живе те покоління й нащадки Авраама.

Однак Божа клятва, дана безсмертному Синові, залишається дієвою назавжди. Поручитель повинен був зазнати того ж покарання, зокрема і смерті, що й людина, для якої він виступав Поручителем. Жертва Божого Сина і клятва Отця – це гарантія того, що Бог не відступиться від Своїх обітниць. Ось наскільки ми можемо бути впевнені в спасінні, дарованому нам в Ісусі!

БЕЗГРІШНИЙ СВЯЩЕННИК

Четвер, 3 лютого

Прочитайте Євр. 7:26. Які п'ять характеристик Ісуса наведені в тексті?

Ісус — «святий». Це означає, що Він безгрішний перед Богом (Євр. 2:18; 4:15; 5:7, 8). У давньогрецькому перекладі Старого Завіту той самий грецький термін використовували щодо людей, які підтримують свої взаємини завіту з Богом і людьми.

Ісус «непричетний до зла». Він залишався чистим і неторканим злом, хоч «був випробуваний у всьому» (Євр. 4:15; 2:18). Досконала безгрішність Ісуса – важлива частина Його священства і служіння. Старий Завіт передбачав, що жертвні приношення повинні бути «безвадними», аби бути бажаними Богу (див. Левит 1:3, 10). Досконалий послух Ісуса під час Його земного життя дозволив Йому принести Себе як прийнятну жертву Богові (див. Євр. 9:14).

Ісус «відділений від грішників». Часова форма грецького дієслова передбачає: тепер Ісус відокремлений від грішників, і це почалося в певний момент часу. Він зазнав ворожого ставлення з боку грішників під час Свого земного життя, але, подолавши все, сів праворуч Бога (Євр. 12:2, 3). Ісус також «відділений від грішників» з огляду на те, що Він абсолютно безгрішний (4:15). **Ісус «вищий за небо».** Це означає, що Він дуже звеличений усім творінням і тому єдиний з Отцем. У Псалмах Той, Хто піднесений «над небо», – це Сам Бог (Псал. 57:6, 11, 12; 108:5, 6).

Ісус був повністю Людиною. Однак Він не був грішним, як ми (див. Євр. 2:14–16; 4:15). Він досконалий не лише тому, щоніколи не грішив, а й тому, що не був зіпсований гріхом, як ми. Оскільки Ісус, як і ми, був повністю Людиною, Він також є нашим прикладом. Він показує нам, як жити (див. Євр. 12:1–4). Христос – Вірець, який ми повинні наслідувати (див. 1 Петра 2:21–23). Оскільки ми маємо Христа «святого, невинного, непричетного до зла, відділеного від грішників» (Євр. 7:26), Він є нашим Спасителем, і ми можемо відобразити Його характер.

Хоч Ісус був людиною, як і ми, Він ніколи не грішив. Яка дорогоцінна істина! Замисліться над тим, який святий наш Господь! Як обітниця про те, що Його святість зараховується нам через віру, допомагає нам на шляху спасіння?

П'ятниця, 4 лютого

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Христос пильнує. Він знає все про наші тягарі, небезпеки та труднощі й наповнює Свої уста доказами на нашу користь. Він пристосовує Своє заступництво до потреб кожної душі, як учинив з Петром... Наш Посередник наповнює Свої уста доказами, щоб навчити Своїх дітей, які зазнають випробовувань і спокус, щоб зміцнити їх проти спокус

сатани. Ісус розуміє кожен рух ворога. Він керує подіями» (Е. Уайт. Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 931; Лист 90. 1906).

«Мета сатани полягала в тому, щоб навіки роз'єднати людину з Богом, але в Христі ми стаємо ще тісніше з'єднані з Богом, аніж якби ми ніколи не згрішили. Приймаючи нашу природу, Спаситель сполучив Себе з людством узами, які ніколи не будуть розірвані. Він з'єднаний з нами на віки вічні.

“Так Бог поллюбив світ, що дав Свого Єдинородного Сина...” (Івана 3:16). Бог дав Його не тільки для того, щоб Він поніс наші гріхи й помер як жертва за нас; Він віддав Його грішному людству. Щоб запевнити нас у Своїй незмінній Раді миру, Бог дав Свого Єдинородного Сина, аби Він став одним із членів людської сім'ї та назавжди зберіг Своє людське ество. Це запорука, що Бог виконає Своє слово. “Бо Дитя народилося нам, даний нам Син, і влада на раменах Його” (Ісаї 9:5). Бог прийняв людську природу в Особі Свого Сина й возніс її на висоту Небес. Це “Син Людський” поділяє з Отцем престол Всесвіту. Це “Сина Людського” називатимуть “Дивний Порадник, Бог сильний, Отець вічності, Князь миру” (Ісаї 9:5). “Я Є” (Сущий) – це Посередник між Богом і людьми, Котрий кладе Свою руку на обох. Він святий, невинний, непричетний до зла, відділений від грішників... “не соромиться називати нас братами...” (Євр. 7:26; 2:11). У Христі сім'я земна й сім'я небесна об'єдналися. Христос прославлений – наш Брат. Небо плакається в людстві, а людство сховане в лоні Безмежної Любові» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 25, 26).

Запитання для роздумів:

1. У наведеній вище першій цитаті сказано: «Він [Ісус]... наповнює Свої уста доказами на нашу користь». Що ця обітниця означає для вас? Подумайте, що це говорить про любов Бога до нас. Чому ця ідея вселяє надію? Чомунам потрібен Посередник?

2. У другій цитаті сказано: «У Христі ми стаємо ще тісніше з'єднані з Богом, аніж якби ми ніколи не згрішили». Щоце означає? Як ми можемо відчутитакую близькість і яку розраду можемо знайти в такому досвіді? Поділіться в класі Суботньої школи, що для вас означає близькість із Богом і наскільки дивовижно відчутитї. Як Його «докази на нашу користь» допомагають нам мати такий досвід?

Місіонерська історія

ХОРОБРИЙ МІСІОНЕР

Дейзі Юнг

Я завжди була боязка. Коли я переїхала до гуртожитку навчального закладу в Південній Кореї, до якого вступила, для того щоб заснути вночі, мені доводилося слухати християнські пісні, які зміцнювали мій дух. Коли в мене вкрали 10 000 південнокорейських вон (близько 10 доларів США) у вбиральні вокзалу, я боялася знову туди ввійти.

Страх остаточно оволодів мною, коли я протягом року звершувала служіння студентки-місіонерки в сільській місцевості на Філіппінах. Молоді чоловіки, яким було цікаво познайомитися зі мною, молодою іноземкою, збиралися вночі навколо мого, освітленого свічками, будинку, насвистуючи, а іноді й зазираючи у вікна. Я почала страждати від безсоння і могла заснути тільки на світанку після прослуховування християнських пісень і читання Біблії.

Нині я живу в Південній Азії разом із чоловіком і двома синами, але все одно продовжую непокоїтися і боятися. Багато разів мій чоловік спостерігав, як я уважно оглядаю все в автобусах або поїздах, перш ніж заплющити очі й заснути.

— Дейзі, — якось сказав він, — мені справді цікаво, як така боязка людина, як ти, зважилася на місіонерську роботу?!

Це була правда. Я була місіонеркою-боягузкою. Я вважала за краще звершувати служіння тільки в безпечних місцях.

Та одного разу я змінила своє ставлення до місіонерського служіння. Якось за вечерею ми із синами обговорювали тему війни. Я сказала хлопчикам, що у світі точиться багато воєн. І мій семирічний син на ім'я Сейнт, у якого було багато страхів, як і в мене, із цікавістю запитав:

— Мамо, тоді ми не зможемо вирушити в такі місця на служіння?

— Ми не зможемо поїхати в небезпечні місця, — відповіла я.

— Тож там люди не дізнаються про Ісуса? — запитав Сейнт.

— Так, багато людей помирає, не знаючи Ісуса. Сейнт твердо сказав:

— Мамо, тоді ми поїдемо в ті місця. Поїдемо туди і будемо місіонерами.

Як я могла суперечити такому прагненню?

— Добре, колись ми так і зробимо, — погодилася я.

Після цієї розмови я зрозуміла, що занадто хвилююся про себе і не довіряю Богові. Змінилися і мої щоденні молитви. Тепер я молосю

так: «Боже, дай мені міцну віру. Допоможи мені любити людей, бути поруч із ними і піклуватися про них. Допоможи мені довірити Тобі свою безпеку».

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 1 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 роки під назвою «ІДЕМО РАЗОМ». Мета звучить так: «Відродити концепцію всесвітньої місії і жертовного місіонерського служіння як способу життя, що залучає до свідчення про Христа і до справи формування Його послідовників не тільки пасторів, а й усіх членів Церкви — і молодих, і літніх». Дізнайтеся більше на IWillGo2020.org.

7 лютого

5-11 лютого

ІСУС — ЯКІРДЛЯ ДУШІ

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 6:4–6, 9–13, 17–20; 10:26–29; Матв. 16:24; Римл. 6:6.

Пам'ятний текст:

«Щоб... ухопившись за надію, що перед нами, ми, котрі знайшли захист, мали велику втіху. Вона, мов якір для душі, міцний і надійний, що входить усередину, за внутрішню завісу, куди, як предтеча, увійшов задля нас Ісус, ставши навіть Первосвященником за чином Мелхиседека» (Євр. 6:18–20).

У Посланні до євреїв 5:11–6:20 богословське пояснення ролі священства Ісуса переривається. Павло зупиняється, щоб висловити серйозне попередження про небезпеку відступництва від Христа.

Очевидно, людям загрозувала реальна небезпека відійти від Христа слизькою стежкою жалості до себе та звіри. Апостол Павло був стурбований тим, що духовні почуття його читачів і слухачів можуть притупитися через складні ситуації, з якими вони стикалися, і тому вони перестануть зростати у своєму розумінні й досвіді Євангелія.

Хіба це не потенційна небезпека для всіх нас – розчаруватися через випробування й відпасти?

Однак суворе попередження завершується ніжним підбадьоренням. Павло звеличує Ісуса як утілення непорушної обітниць Бога їх спасти (див. Євр. 6:9–20). Цей цикл застережень і підбадьорення повторюється в Євр. 10:26–39.

Упродовж тижня ми досліджуватимемо цей цикл і зосередимося на

дивовижних словах підбадьорення, які дає нам Ісус.

Неділя, 6 лютого

ТІ, ЩО СКУШТУВАЛИ ДОБРОТУБОЖОГО СЛОВА

Прочитайте Євр. 6:4, 5. Що даровано віруючим у Христа, якщо вони вірні Йому?

Бути «просвіченим» означає пережити навернення (див. Євр. 10:32). Це стосується тих, хто навернувся від «темряви» влади сатани до «світла» Божого (див. Дії 26:17, 18). Просвіщення передбачає викриття гріха (див. Ефес. 5:11) і нецтва (див. 1 Сол. 5:4, 5). Використана тут словесна форма вказує на те, що таке просвіщення – дія Бога, вчинена через Сина, «сйаво слави... Його» (Євр. 1:3).

Скуштувати небесного дару й стати співучасниками Святого Духа – синонімічні вислови. Дар Божий може стосуватися Його благодаті (див. Римл. 5:15) або Святого Духа, через Якого Бог передає цю благодать (див. Дії 2:38). Люди, *котрі скуштували Святого Духа* (див. Івана 7:37–39; 1 Кор. 12:13), зазнали Божої благодаті, котра містить силу виконувати Його волю й приносити небесний плід (див. Гал. 5:22, 23).

Скуштувати «доброту Божого Слова» (Євр. 6:5) – це означає особисто пережити істину Євангелія (див. 1 Петра 2:2, 3). Фраза «силу майбутнього віку» стосується чудес, які Бог учинить для віруючих у майбутньому: воскресіння (див. Івана 5:28, 29), зміна наших тіл і вічне життя. Однак віруючі починають відчувати їхній смак уже нині. Їм уже дароване духовне воскресіння (див. Колос. 2:12, 13), змінений розум (див. Римл.12:2) і вічне життя у Христі (див. Івана 5:24).

Імовірно, під час написання свого Послання Павло згадував покоління ізраїльтян, що блукало пустелею, і відчуло благодать Божу і спасіння. Це покоління було освітлене стовпом вогню (див. Неем. 9:12, 19; Псал. 105:39), прийняло дар – небесну манну (див. Вих. 16:15), отримало Святого Духа (див. Неем.9:20), смак «доброти Божого Слова» (див. Євр. 6:5; Нав. 21:45) і «силу майбутнього віку» в «чудеса й ознаки», що з'явилися при їхньому звільненні з Єгипту (див. Дії 7:36). Однак, незважаючи на всі ці свідчення (див. Числ. 14:1–35), покоління ізраїльтян, що блукало пустелею, відступило від Бога, і Павло вважає, що його слухачі-євреї наражаються на ту ж небезпеку, хоч мають усі докази Божої прихильності.

Чи пережили ви на особистому досвіді те, про що йдеться в наведених вище віршах з Послання до євреїв? Наприклад, чи відчули ви згадане

в тексті просвіщення?

НЕМОЖЛИВО ОНОВИТИ

Понеділок, 7 лютого

Прочитайте тексти Євр. 6:4–6; Матв. 16:24; Римл. 6:6; Гал. 2:20; 5:24; 6:14. Що ці вірші повідомляють про розп'яття Христа і нашого «я»?

У тексті Євр. 6:4–6 грецькою мовою підкреслюється слово «неможливо». Бог не може відновити тих, хто «відпав», тому що вони повторно розпинають у собі й зневажають Божого Сина (вірш 6). Павло наголошує: немає іншого шляху до спасіння, як через Христа (див. Дії 4:12). Спасіння в будь-який інший спосіб так само неможливе, як «неможливо, аби Бог сказав неправду» (Євр. 6:18) або догодити Богові «без віри» (Євр. 11:6).

Знову розіпнути в собі Сина Божого – це образний вислів, яким Павло намагається описати те, що відбувається в особистих взаєминах між Ісусом і віруючим.

Юдейські релігійні лідери розіп'яли Ісуса, бо Він становив загрозу для їхньої автономії та переваги. У такий спосіб вони сподівалися усунути Ісуса й знищити могутнього небезпечного ворога. Так само Євангеліє кидає виклик суверенітету й самовизначенню людини на найбільш фундаментальному рівні. Суть християнського життя – узяти хрест і зректися самого себе (див. Матв. 16:24). Це означає розіп'яти в собі «світ» (див. Гал. 6:14), «стару нашу людину» (Римл. 6:6) і «тіло з його пристрастями та пожадливостями» (Гал. 5:24).

Мета нашого християнського життя полягає в тому, щоб ми зазнали свого роду смерті. Не зазнавши смерті свого «я», ми не зможемо отримати нове життя, яке Бог бажає нам дати (див. Римл. 6:1–11).

Боротьба між Ісусом і людським «его» – боротьба до смерті (див. Римл. 8:7, 8; Гал. 5:17). Цю важку битву не можна виграти відразу. Уривок Євр. 6:4–6 не стосується людини, яка іноді зазнає поразки в битві проти «старої людини» й «тіла». Це стосується того, хто, переживши справжнє спасіння і його переваги (див. Євр. 6:4, 5), вирішує, що Ісус є загрозою для його способу життя, і намагається зруйнувати свої взаємини з Ним. Доти, доки людина не вирішить повністю й остаточно відвернутися від Христа, надія на спасіння ще є.

Що означає померти для «себе», узяти свій «хрест»? Що вам найважче передати у владу Христа?

«ЗА ГРІХИ НЕМАЄ БІЛЬШЕ ЖЕРТВИ» Вівторок, 8 лютого

Попередження з Євр. 6:4–6 дуже схоже на попередження з Євр. 10:26–29. Павло пояснює, що відмова від жертви Ісуса залишить читачів без прощення гріхів, адже немає іншого шляху для прощення, окрім Ісуса (Євр. 10:1–14).

Прочитайте Євр. 10:26–29. Які три дії Павло вважає непростимим гріхом?

Павло не говорить, що для гріхів, скоєних після пізнання істини, немає спасіння. Христос – наш Заступник, Захисник (див. 1 Івана 2:1), і через Нього ми маємо прощення гріхів (див. 1 Івана 1:9). Гріх, за який немає жертви або викуплення, – це «потопання» Сина Божого, не вшанування крові Завіту й образу Святого Духа (Євр. 10:29). Розглянемо значення цих висловів. Вислів «потоптав Сина Божого» відображає відмову визнавати високе становище Ісуса. Титул «Син Божий» нагадує читачам, що Бог посадив Ісуса праворуч Себе й пообіцяв Йому зробити Його ворогів «підніжком» для Його ніг (див. Євр. 1:13; 1:5–12, 14). Зневажання Ісуса означає, що той, хто відступив, ставиться до Ісуса як до ворога. На Небесах Люцифер намагався скинути Божого Сина з престолу (див. Ісаї 14:12–14), «син погибелі» також спробує зробити це в майбутньому (див. 2 Сол. 2:3, 4).

Вислів «не пошанував крові Завіту, якою освятився», означає відмову людини від жертви Ісуса (див. Євр. 9:15–22). Отож така людина позбавляє себе сили очищувальної крові Ісуса.

Вислів «зневажив Духа благодаті» має важливе значення. Грецький термін *ениубрісас* (зневага, знуцання) означає прояв презирства із розумілістю або самовпевненістю. Цей термін різко контрастує з описом Святого Духа як «Духа благодаті» й означає, що відступник відповів зневагою на Божу пропозицію благодаті. Відступник перебуває в уразливому становищі. Він відкидає Ісуса, Його жертву і Святого Духа.

«З ВАМИ СПРАВИ КРАЩІ»

Середа, 9 лютого

Після сильного щирого попередження в Євр. 6:4–8 Павло висловлює впевненість у тому, що його читачі не відпали від Сина й не відпадуть у майбутньому. Апостол вірить, що його аудиторія сприйме попередження й принесе відповідні плоди. Він порівнює їх із «землею», що обробляється Богом і приносить плоди, яких він

очікує. Такі люди отримують благословення від Господа (вірш 7), що є спасінням (вірш 9).

Прочитайте Євр. 6:9–12. Складіть список добрих діл, які виконували слухачі Послання, і поясніть значення цих діл.

Віруючі виявляють любов до Бога через своє служіння святим. Це були не одноразові діла, а постійні дії протягом тривалого часу. Разові вчинки не розкривають справжнього характеру людини. Найвагомим доказом любові до Бога є не так звані релігійні вчинки, а подвиг любові до ближніх, особливо до тих, хто перебуває в скрутному становищі (див. Матв. 10:42; 25:31–46). Тому Павло застерігає вірних не забувати робити добро (див. Євр. 13:2, 16).

Поміркуйте над текстом Євр. 6:12. Автор застерігає читачів від лінощів, що характеризує тих, хто не може подорослішати й перебуває в небезпеці відпасти (див. Євр. 5:11). Надія підтримується не інтелектуальною виправдою віри, а вірою, вираженою у вчинках любові (див. Римл. 13:8–10).

Павло прагне, щоб його читачі наслідували людей, які через віру й терпіння успадковують обітницю. Раніше він уже наводив негативний приклад покоління ізраїльтян, що блукали пустелею, – тих, хто через брак віри й наполегливості не зміг успадкувати обіцяне. Потім він говорить про Авраама (див. Євр. 6:13–15) як про людину, яка була «довготерпеливою», успадкувала обітницю. Список людей віри продовжується в розділі 11 Послання до євреїв і завершується згадкою Ісуса як найбільшого Взірця віри й терпіння в розділі 12 (див. Євр. 12:1–4). У тексті Об'явл. 14:12 віра, терпіння й дотримання Заповідей названі головними характеристиками святих в останні дні.

Іноді нам потрібно сказати слова застереження близьким людям. Чого ми можемо навчитися від апостола щодо застереження й підбадьорення ближніх?

ІСУС — ЯКІР ДЛЯ ДУШІ

Четвер, 10 лютого

Павло завершує свої слова застереження проти відступництва, а також підбадьорення щодо любові й віри чудовим, піднесеним висловлюванням упевненості в Христі.

Прочитайте Євр. 6:17–20. Як Бог гарантував нам виконання Своїх обітниць?

Бог гарантував нам виконання Своїх обітниць у декілька способів. По-перше, Господь дав клятву виконати Свої обітници (див. Євр. 6:17). Відповідно до Священного Писання, для Ізраїлю клятви Бога, дані Аврааму і Давиду, стали основою впевненості в незмінній прихильності Бога. Коли після поклоніння золотому теляті Мойсей просив у Бога прощення для Ізраїлю, він згадав клятву Бога, дану Авраамові (див. Вих. 32:11–14; Бут. 22:16–18). Описана в текстах сила його благання полягала в тому, що клятва Бога була непохитною (див. Римл. 9:4; 11:28, 29).

Так само, коли псалмист заступався перед Богом за Ізраїль, він згадав про дану Богом клятву. Господь сказав: «А ласки Своєї від нього Я не заберу, і не зраджу його в Своїй вірності, не збезчещу Свого заповіту, а що було з уст Моїх вийшло, того не зміню! Одне в Своїй святості Я присягнув, – не повім Я неправди Давидові: повік буде насіння його, а престол його передо Мною – як сонце, як місяць, він буде стояти повіки, і Свідок на хмарі – правдивий» (Псал. 89:34–38). Згідно з Новим Завітом, обидві клятви справдилися в Ісусі, насінні Авраама, який сів на престолі Давида (див. Гал. 3:13–16; Луки 1:31–33, 54, 55).

По-друге, Бог гарантував нам виконання Своїх обітниць, посадивши Ісуса праворуч Себе (див. Ефес. 1:20). Вознесіння Христа покликане підтвердити дану віруючим обітницю, тому що Ісус вознісся «як предтеча, увійшов задля нас» (Євр. 6:20). Отже, вознесіння Ісуса дає тим, хто перебуває в Ньому, цілковиту впевненість у спасінні, приготованому для них Богом. Він привів Свого Сина до слави через страждання, Христос «зазнав за всіх смерть», щоб привести «багатьох синів до слави» (Євр. 2:9, 10). Присутність Ісуса перед Отцем – це якір для душі (див. Євр. 6:19), прикріплений до престолу Божого. Слава Божого правління осяяна виконанням Його обітниць, даної нам через Христа. Які ще гарантії нам потрібні?

Що ви відчуваєте, знаючи, що Бог дав вам клятву? Чому ця думка може дарувати вам упевненість у спасінні, навіть якщо ви вважаєте себе негідним? З іншого боку, як не стати самовпевненим у спасінні?

П'ятниця, 11 лютого

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте з книги Е. Уайт «Дії апостолів» розділ «Улюблений Іван» (С. 539–545); із книги «Бажання віків» розділ «Юда» (С. 716–722).

«Боротьба з власним «я» є найбільшою битвою у світі. Зректися себе, повністю підкоритися волі Божій можна лише ціною великої боротьби. Для людини, яка повністю не віддала себе Богові, нове життя у святості

неможливе» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 43).

«Іван бажав бути подібним до Ісуса, і внаслідок перетворювального впливу любові Христа він справді став лагідним і покірливим. Іван більше за всіх своїх товаришів підкорився силі цього чудового життя... Палка любов Івана до Христа спонукала його завжди бути поряд з Ним. Спаситель любив усіх дванадцятьох, але Іван був найбільш сприйнятливим. Він був наймолодшим і з дитячою довірою відкривав своє серце Ісусові. Так він перебував у тіснішому єднанні з Христом, і через нього людям передали найглибші духовні істини...

На його обличчі була відображена слава Господня. Хриstopодібним сяйвом його лице випромінювало красу тієї святості, котра перетворила його. З любов'ю і захопленням споглядав він Спасителя, доки єдиним його бажанням не стало уподібнитися до Христа й перебувати в єднанні з Ним і доки в його характері не відобразився характер його Господа» (Е. Уайт. Дії апостолів. С. 544, 545).

Запитання для роздумів:

1. Між життям Івана, улюбленого учня, і життям Юди Іскаріота є різкий контраст. Коли Ісус побачив Івана і його брата, Він назвав їх синами грому (див. Марка 3:17). В Івана були серйозні недоліки. У Юди теж були недоліки, але вони не були серйознішими, ніж у Івана. Чому Іван перетворився на подібну Ісуса, тоді як Юда згрішив проти Святого Духа? У чому різниця між ними?

2. Ісус пропонує віруючим узяти свій хрест і прямувати за Ним. Чи передбачає несення свого хреста покірність перед нападами людей?

3. Чому Богу потрібно, щоб ми повністю віддали Йому своє життя? Який зв'язок між свободою волі і спасінням?

Місіонерська історія

«ЦУКРОВИЙ» ШОК

Ендрю Мак-Чесні

Ун, працівник цукрової фабрики в Лаосі, прийняв хрещення, але через три роки перестав ходити до церкви. Його відвідав пастор і запросив прийти на богослужіння в найближчу суботу.

— Так, я прийду, — пообіцяв Ун. Однак він не дотримав слова.

Коли пастор знову відвідав його, щоб запросити до церкви, Ун пояснив, що не зміг прийти через друга, який несподівано зайшов до нього в гості.

— Наступної суботи я точно прийду, — сказав він. Проте чоловік знову не прийшов.

Коли пастор утретє відвідав його, Ун розповів, що в нього зламався велосипед, тому він не зміг прийти на богослужіння. Пастор продовжував наполегливо відвідувати його, але Ун завжди знаходив виправдання. Члени Церкви молилися про повернення Уна, пастор продовжував відвідувати його і запрошувати до церкви, але він, здавалося, усе більше віддалявся від Ісуса.

Згодом він почав уживати алкоголь і створювати проблеми вдома. Ун неодноразово бив свою сестру, посвяченого члена Церкви, яка проживала разом із ним і його сім'єю. Вона більше не могла терпіти такого ставлення і покинула їхній будинок.

Та вона продовжувала любити свого молодшого брата, тому в церкві зі сльозами на очах просила: «Будь ласка, не припиняйте молитися за Уна».

Одного разу Ун, який працював на цукровому заводі, піднявся по сталевих сходах, щоб дістати цукор з гігантського сталевого контейнера. Він робив це багато разів. Проте цього дня електричний дріт, підключений до сталевого контейнера, обірвався. Коли Ун простягнув руки, щоб ухопитися за верхній край контейнера, струм пройшов по його тілу і притягнув до контейнера. Тієї миті він подумав про свою дружину і дітей.

Потім він згадав про Бога і почав благати: «Боже, допоможи мені, будь ласка!»

Раптом його відкинуло від контейнера, і він упав на підлогу. Тільки одна думка наповнювала його розум: «Бог урятував мене від смерті, щоб я знову почав жити для Нього». Це було справжнє диво, адже шансів вижити в Уна не було, а він отримав лиш опік лівої руки, а

загалом усе було добре.

Ун сказав дружині, що планує знову посвятити своє життя Ісусові.

— Я повинен повернутися до Церкви, адже Бог дав мені нове життя, — сказав він. — Я зобов'язаний стати Його свідком, бо мав померти, але залишився живий. Я повинен повернутися до Нього.

Дякуємо вам за місіонерські пожертви, що допомагають поширювати Євангеліє серед людей в Лаосі та інших країнах Південно-Азійсько-Тихоокеанського дивізіону, який отримує пожертви тринадцятої суботи цього кварталу.

Урок 8

12-18 лютого

ІСУС — ПОСЕРЕДНИК НОВОГО ЗАВІТУ

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 7:11–19; 8:1–6, 10–12; Єрем. 31:31–34; Вих. 24:1–8; Єзек. 36:26, 27.

Пам'ятний текст:

«А тепер Він прийняв значно краще служіння, оскільки Він є Посередником кращого Завіту, узаконеного на кращих обітницях» (Євр. 8:6).

Живучи досконалим життям, а потім померши в нашому світі, Ісус заснував новий, кращий завіт між нами і Богом. Своєю смертю Христос для тих, хто повірив у Нього, скасував вічну смерть, якої вимагали наші злочини, й уможливив новий завіт. Цю істину апостол Павло пояснює в уривку Євр. 10:5–10, наголошуючи, що Ісус виявив досконалий послух, необхідний для завіту. Павло посилається на Псалом 40, який передусім відображає бажання Месії виявляти цілковитий послух Богу: «Тоді я сказав: “Ось я прийшов із звозом книжки, про мене написано”. Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій – у мене всерці» (вірші 8, 9). «У контексті оригіналу цей вислів [“Твою волю чинити”] описував моральний послух волі Бога. Автор Послання до євреїв використовує вищезазначений вислів, щоб показати: жертва Христа здійснила волю Божу, забезпечивши викуплення, якого не забезпечували жертвоприношення тварин» (Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 460). У псалмі виражений стан людини, що перебуває в завіті з Богом: радісний послух і записаний у серці Закон (див. П. Зак. 6:4–6). Однак те, чого Давид міг тільки бажати, звершив Ісус. Для Павла цей псалом набув особливого значення у зв'язку з втіленням

Ісуса. Христос уособлював новозавітний послух. Він – наш Взірець. Ми спасенні завдяки не лише Його смерті, але і Його життю досконалого послуху.

НЕОБХІДНІСТЬ НОВОГО ЗАВІТУ

Неділя, 13 лютого

Прочитайте Євр. 7:11–19. Чому був необхідний новий завіт?

Згідно з Посланням до євреїв, поява Ісуса як Первосвященника за чином Мелхиседека означала, що укладено новий завіт. Старий завіт передбачав священство левитів (див. Євр. 7:11). Священники-левити діяли як своєрідні посередники між Богом і Ізраїлем, і закон виключав будь-кого іншого зі священства. Тому автор дійшов висновку, що зміна священства передбачає зміну закону священства, а також самого завіту (вірші 12, 18, 19).

Проблема зі старим завітом полягала в тому, що через нього неможливо було досягти досконалості (див. Євр. 7:11). Павло говорить про левитське священство і служіння (жертвоприношення, свята та ін.). Принесені через левитів жертви самі собою не могли дарувати ані істинного цілковитого очищення від гріха, ані доступу до Бога (див. Євр. 10:1–4, 19–23; 9:13, 14). Новий завіт був необхідний, але це не означає, що Бог учинив несправедливо щодо Ізраїлю, давши йому старий завіт. Діяльність левитів та служіння в наметі мали на меті захистити Ізраїль від ідолопоклонства, а також указати їм на майбутнє служіння Ісуса. У Посланні до євреїв наголошується, що жертвоприношення були тінню «майбутніх благ» (Євр. 10:1).

Указуючи на Ісуса, жертви повинні були допомогти людям знайти надію та віру в Агнца Божого, «що на Себе бере гріх світу» (Івана 1:29; порівняйте з Ісаї 53). На тому ж наголошує Павло, кажучи: «Закон був нашим вихователем до Христа, щоб нам оправдатися вірою» (Гал. 3:24); «Завершення Закону – Христос: для оправдання кожного, хто вірує» (Римл. 10:4; у давньогрецькому оригіналі *τέλος γαρ νόμου Χριστός* – буквально «мета ж закону – Христос»).

Інакше кажучи, навіть Десять Заповідей, якими б милосердними й досконалими не були, не можуть забезпечити спасіння (див. Римл. 3:20–28; 7:12–14). Заповіді – досконалий стандарт праведності, але вони не можуть дати саму праведність, так само, як і погляд у дзеркало не може стерти вікові зморшки. Для досконалої праведності нам, грішникам, потрібен Ісус як наш Заступник.

Чому Закон не може нас спасти?

Порівняйте Євр. 8:10–12 із П. Зак. 6:4–6; 30:11–14; Єрем. 31:31–34. Що ці тексти повідомляють про природу новозавіту?

Обітниця нового завіту в Посланні до євреїв пов'язана з текстами в книзі Єремії. На думку Єремії, Божа обітниця про новий завіт була оновленням завіту, який Він від початку уклав з Ізраїлем через Мойсея (див. Єрем. 31:31–34). Отже, можна стверджувати, що в розділі 31 Єремія говорить не про абсолютно «новий» завіт, а про «оновлення» первісного завіту з Ізраїлем. Фактично єврейське слово *hadash*, що означає «новий», може мати два значення: «оновлений» й «абсолютно новий».

Проблема зі старим завітом полягала в тому, що люди порушили його (див. Євр. 8:8, 9). Недосконалим був не завіт, а народ. Якби Ізраїль побачив у символах прийдешнього Месію й повірив у Нього, завіт не був би порушений. Необхідно зазначити, що протягом усієї історії Ізраїлю було багато широко віруючих, які дотримували завіту й у серцях яких був Закон (див. Псал. 37:31; 40:8; 119:11; Ісаї 51:7).

Хоч новий завіт є оновленням старого, у певному сенсі він справді новий. Обітниця Єремії про «новий завіт» не просто передбачала оновлення умов, які були до вигнання. Їх порушували й оновлювали кілька разів, адже народ неодноразово впадав у відступництво. А це через те, що люди просто не бажали дотримуватися своєї частини завіту з Богом (див. Єрем. 13:23). Саме тому Бог пообіцяв «створити новину» (Єрем. 31:22).

Новий завіт не буде схожий на завіт, укладений Богом «з їхніми батьками» (Єрем. 31:32). Через невірність людей обітниці, дані Богом відповідно до синайського завіту, так і не були виконані. Тепер, з огляду на надану Сином гарантію (Євр. 7:22), Бог виконає призначення Свого завіту. Господь не змінив Свого Закону й не знизив стандартів, а послав Свого Сина як гарантію (гр. *éngyoos* — поручитель) виконання обітниць завіту (див. Євр. 7:22; 6:18–20).

Прочитайте текст 2 Тим. 2:13. Чого нас навчав вірність Бога Своєму народу і Своїм планам?

ПОСЕРЕДНИК КРАЩОГО ЗАВІТУ

Вівторок, 15 лютого

Прочитайте Євр. 8:1–6. Чому Ісус — Посередник кращого Завіту?

Грецький термін *mesites* (посередник) походить від слова *mesos*

(середина) й означає «той, хто перебуває посередині». Це був спеціальний термін, який застосовували щодо особи, котра виконувала одну або декілька з нижчевказаних функцій:

1) арбітр між двома або більше сторонами; 2) посередник або діловий брокер; 3) свідок у юридичному значенні; 4) поручитель, який гарантує виконання угоди.

Термін «посередник» – занадто вузький переклад слова *mesites*, оскільки зосереджений лише на перших двох або трьох значеннях грецького терміна. Однак у Посланні до євреїв підкреслена четверта функція. Як пояснює автор Послання, Ісус є Гарантом (або Поручителем) нового завіту (Євр. 7:22). У Посланні до євреїв термін «посередник» еквівалентний поняттю «гарант». Господь гарантує, що обітниця завіту будуть виконані. Смерть Христа уможливило встановлення нового завіту, тому що задовольняє вимоги першого завіту з Ізраїлем (і навіть з першими людьми в Едені), який був порушений (див. Євр.9:15–22). У цьому розумінні Ісус є Гарантом, Який узяв на Себе всі юридичні зобов'язання порушеного людьми завіту. З іншого боку, піднесення Ісуса на Небеса гарантує, що всі дані людям обітниця Бога будуть виконані (див. Євр. 6:19, 20). Христос гарантує виконання умов завіту, адже показав, що обітниця Бога істинні. Воскресивши Ісуса й посадивши Його праворуч Себе, Отець запевнив людей, що також воскресить їх і приведе до Себе.

Син Божий – більший Посередник, ніж Мойсей, тому що служить у Небесному святилищі й приніс Себе в досконалий жертву за нас (див. Євр. 8:1–5; 10:5–10). Обличчя Мойсея відображало славу Бога (див. Вих. 34:29–35), а Ісус і є цією Божою славою (див. Євр. 1:3; Івана 1:14). Мойсей говорив з Богом «лице в лице» (див. Вих. 33:11), а Ісус – це втілене Слово Бога (див. Євр. 4:12, 13; Івана 1:1–3, 14).

Христос виявив досконалий послух, задовольнивши всі вимоги завіту. А яка роль послуху в нашому житті й чому він важливий?

КРАЩІ ОБІТНИЦІ НОВОГО ЗАВІТУ

Середа, 16 лютого

У нас може виникнути думка, що новий завіт має «кращі обітниця» (Євр. 8:6) у тому розумінні, що передбачає більше нагород, ніж старий завіт (райська вітчизна, вічне життя й т. і.). Однак Бог запропонував віруючим старого завіту ті ж нагороди, що й нам (див. Євр. 11:10, 13–16). У тексті Євр. 8:6 вислів «кращі обітниця» означає різні види обітниць.

Завіт між Богом та Ізраїлем був обміном обітницями між Богом та Ізраїлем. Господь виявив ініціативу й звільнив Ізраїль з Єгипту,

пообіцявши привести їх до Обітованої землі.

Порівняйте Вих. 24:1–8 і Євр. 10:5–10. У чому подібність і відмінність між цими двома обітницями?

Завіт між Богом та Ізраїлем був підтверджений кров'ю. Цією кров'ю були кроплені як жертovníк, так і народ. Ізраїльтяни обіцяли коритися всьому, що скаже Господь. Це була обітниця Богу, вона також необхідна і в наш час, коли ми вступаємо в завіт з Ним.

«Вічне життя дароване нині за такої ж умови, як і тоді, коли наші прабатьки згрішили в раю, а саме: повне підкорення Божому Закону, досконала праведність. Якби вічне життя було дароване на якійсь іншій умові, то щастя всього Всесвіту було б під загрозою; тоді вічно б залишалися відчиненими двері для гріха, а разом з ним – для горя і страждань» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 62).

Бог виконав для нас усі вимоги нового завіту. Він дозволив Своєму Синові прийти й жити удосконалим життям, щоб обітницязавіту могли бути виконані в Ньому, а потім були запропоновані нам через віру в Нього. Послух Ісуса гарантує виконання обітниць завіту (див. Євр. 7:22). Бог дає всі благословення завіту Йому, щоб потім вони були даровані нам. Ті, що перебувають «у Христі», будуть насолоджуватися цими обітницями разом з Ним. Крім того, Бог посилає нам Свого Святого Духа, щоб дати нам силу виконувати Його Закон.

Христос задовольнив усі вимоги завіту, тому виконання даних нам Богом обітниць не викликає сумніву. Як це допомагає нам зрозуміти значення уривка 2 Кор. 1:20–22? Яка чудова надія міститься для нас у цих текстах?

НОВИЙ ЗАВІТ І СЕРЦЕ

Четвер, 17 лютого

Порівняйте обітниці нового завіту в Єрем. 31:33 і Єзек.36:26, 27. Як пов'язані ці обітниці?

Перший завіт був відображений Богом на кам'яних таблицях, його покладено до ковчегу завіту як важливе свідчення Божого завіту з Його народом (див. Вих. 31:18; П. Зак. 10:1–4). Проте висічені на камені документи можна було розбити. А сувої, як повідомляє Єремія, можна було розрізати й спалити (див. Єрем. 36:23).

Однак у новому завіті Бог тепер напише Свій Закон у серцях людей. У Біблії серце означає розум, осередок пам'яті, знання, розуміння (див. Єрем. 3:15; П. Зак. 29:3), свідомих рішень (див. Єрем. 3:10; 29:13). Ця

обітниця не лише гарантувала доступ до Закону і його пізнання. Найважливіше – те, що вона повинна була викликати зміну в серці людини. Проблема Ізраїлю полягала в тому, що їхній гріх був написаний «рильцем залізним, діамантовим вістрям... на таблиці їхнього серця» (Єрем. 17:1). В ізраїльтян було вперте серце (див. Єрем. 13:10; 23:17), тому вони не могли чинити добре (див. Єрем. 13:23).

Господь не говорив про зміну Закону, тому що проблема Ізраїлю виникла не в Законі, а в серці. Бог хотів, щоб вірність Ізраїлю була відгуком подяки за те, що Він зробив для них, а Господь дав їм Десять Заповідей, висловлюючи Свою любов і турботу (див. Вих. 20:1, 2). Він хотів, щоб Ізраїль виявляв послух Його законам як визнання того, що він бажає їм найкращого; ця істина була відкрита у великому визволенні їх з єгипетського рабства. Послух народу мав стати висловленням подяки, проявом їхніх особливих взаємин.

Те ж саме актуальне й сьогодні для нас. Любов і турбота Ісуса, Який помер за нас, – основа нового завіту (див. Луки 22:20). Істинний послух виходить із серця як вираження любові (див. Матв. 22:34–40). Ця любов – відмітна ознака присутності Святого Духа в житті віруючого. Бог зливає на нас Свою любов через Свого Духа (див. Римл. 5:5), Який виявляється в любові (див. Гал. 5:22).

Якщо давній Ізраїль міг любити Бога ще до хресної смерті Спасителя, чому нам необхідно любити Бога ще більше? Як виявляється реальність цієї любові через послух?

П'ятниця, 18 лютого

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Якщо серце оновлене на зразок Божого, якщо в нашій душі перебуває Божественна любов, то чи не виконуватимемо ми Його Закон? Коли любов опановує серце, коли оновлена людина стає дедалі більш подібною до свого Творця, тоді здійснюється обітниця нового завіту: “Оце Завіт, який укладу з ними... Дам Мої Закони в їхні серця і запишу їх у їхній розум” (Євр. 10:16). А якщо Закон записаний у серці, то хіба він не вплине на наше життя? Послух, тобто служіння і вірність, засновані на любові, є достеменною ознакою того, що ми належимо Христові. Святе Письмо свідчить: “Бо це любов до Бога – дотримуватися Його заповідей!” (1 Івана 5:3). “Хто каже, що пізнав Його, а Заповідей Його не дотримується, той неправдомовець, і в ньому немає правди” (1 Івана 2:4). Віра не звільняє людину від послуху. Навпаки, віра і тільки віра робить нас причетними до благодаті Христової, яка дає силу для послуху...

Що ближче ви до Ісуса, то більше недоліків помічатимете у власному характері, адже ваш духовний зір загострюється. Порівняно з Його досконалістю ваші недоліки стають помітнішими. Це є доказом того, що підступи сатани втратили силу, натомість животворний вплив Божого Духа пробуджує вас. Людина, яка не усвідомлює власної гріховності, не може мати в серці глибокої любові до Ісуса. Душа, що зазнала цілковитої зміни внаслідок благодаті Христа, захоплюватиметься Його Божественним характером. Та якщо ми не бачимо власного духовного каліцтва, то це є безпомилковим доказом того, що ми ще не обізнані з красою та досконалістю Христового характеру» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 60, 64, 65).

Запитання для роздумів:

1. Поміркуйте над наведеними вище висловлюваннями Еллен Уайт. Авторка наголошує: що ближче ми підходимо до Христа, то більше грішними стаємо у власних очах. Чому ми повинні уникнути того, щоб усвідомлення наших недоліків спонукало нас у розпачі відмовитися від віри?

2. Подумайте про те, що Закон Божий записується в наших серцях. Що це означає для духовного життя християнина? Як розуміння цієї істини може допомогти нам уникнути «послуху», який насправді є лише законництвом і названий «мертвими ділами» (Євр. 9:14)?

Місіонерська історія

СУБОТА ЧИ СТИПЕНДІЯ?

Ендрю Мак-Чесні

Це була пропозиція, від якої дівчинка-адвентистка не могла відмовитися, — повна стипендія на навчання в приватній нехристиянській школі.

Малевелев виросла в адвентистській сім'ї і змалку була навчена приймати тільки такі рішення, які схвалить Бог. Після закінчення шостого класу дівчинка планувала вступити до середньої школи Тайванської адвентистської академії, але потім до її села в південному районі Гаосюн на Тайвані приїхали представники приватної школи. Вони вмовляли Малевелев і її батьків прийняти стипендію на навчання в їхній школі.

Плата за навчання в Тайванській адвентистській академії була висока, а батьки Малевелев жили скромно, тому вони попросили доньку піти навчатися до приватної нехристиянської школи.

Під час літніх канікул Малевелев відвідала школу і дізналася, що буде змушена навчатися по суботах. Однак вона хотіла залишатися вірною Богові і щосуботи бути в церкві. У її серці розгорівся конфлікт: навчання чи субота? Вона почала молитися про цю непросту ситуацію.

Наприкінці літа батьки Малевелев наполягли, щоб вона почала відвідувати приватну школу, яка надала їй стипендію. Дівчинка не знала, що робити, тому почала ще ревніше молитися.

— Боже, допоможи мені, — молилася вона. — Покажи мені, що робити. Набравшись сміливості, вона м'яко, але рішуче сказала своїм батькам:

— Я хочу вступити до Тайванської адвентистської академії. Я не буду відвідувати заняття по суботах, бо хочу ходити до церкви.

Дівчинка пояснила своє рішення тим, що бажає залишатися вірною Богові і дотримуватися всіх Десяти Заповідей, зокрема й четвертої: «Пам'ятай день суботній, щоб святити його!» (Вих. 20:8).

— Я не хочу зрікатися істини, якої навчав мене мій дідуся, — пояснила вона.

Батьки побачили рішучість дівчинки і дозволили їй навчатися в Тайванській адвентистській академії.

Нині Малевелев, провчившись в адвентистській школі вже п'ять років, навчається в одинадцятому класі.

— Мені тут добре, — говорить вона. — У мене чудові вчителі й однокласники, і ми всі як одна велика сім'я. А найважливіше, у мене з'явилося багато друзів-християн. Ми разом проводимо ранкові та вечірні богослужіння, разом молимося і разом навчаємося. Я ціную кожну мить у школі. Хоч я не знаю, що станеться в майбутньому, але знаю, що Бог поведе мене і виконає Свій чудовий план для мене.

Малевелев рада, що її змалку вчили не забувати Бога. Вона часто згадує слова Соломона: «І пам'ятай в днях юнацтва свого про свого Творця, аж поки не прийдуть злі дні, й не наступлять літа, про які говорити ти будеш: Для мене вони неприємні!» (Екл. 12:1).

- Коли вам потрібно прийняти важливе рішення, вірте в Бога і дійте згідно з Його волею, — говорить вона. — Це мій секрет. Нехай Бог благословить вас.

Ця історія ілюструє мету № 7 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою

«ІДЕМО РАЗОМ». Мета звучить так: «Допомагати підліткам і молодим людям відводити Богу перше місце в житті і демонструвати біблійний світогляд».

ІСУС — ДОСКОНАЛА ЖЕРТВА**Біблійні тексти для дослідження:**

Бут. 15:6–21; Єрем. 34:8–22; Ефес. 3:14–19; Євр. 7:27; 9:15, 22–28; 10:10.

Пам'ятний текст:

«Бо одним принесенням Він назавжди вдосконалив тих, що освячуються» (Євр. 10:14).

Для античного світу ідея, що потрібно поклонятися як Богові Тому, Кого звинуватили й стратили на хресті, була образливою. Незначні та окремі згадки про хрест у римській літературі свідчать про відразу древніх до нього. А згідно із законом для євреїв, повішена на дереві людина – це Боже прокляття (див. П. Зак. 21:23).

Тому першими мотивами, які знаходимо в християнських розписах катакомб, були павич (символ безсмертя), голуб, пальмова гілка (символ перемоги) і риба. Пізніше з'явилися й інші теми: ковчег Ноя; Авраам, що приносить у жертву агня замість Ісаака; Даниїл у лігві левів; Йона, викинутий рибою на суходіл; пастух, що несе ягня. Також були популярні зображення чудес, як-от: зцілення паралізованого, воскресіння Лазаря. Це були символи спасіння, перемоги й турботи. А Хрест, навпаки, виражав почуття поразки й сорому. Однак символом християнства став саме хрест. Фактично Павло назвав Євангеліє «словом про хрест» (1 Кор. 1:18).

Цього тижня ми розглянемо, як зображено хрест у Посланні до євреїв.

НАВИЩО ПОТРІБНІ БУЛИ ЖЕРТВИ?**Неділя, 20 лютого**

Текст Євр. 9:15 пояснює, що метою смерті Ісуса як Жертви було «викуплення від переступів першого Завіту», щоб «покликані одержали обітницю вічної спадщини».

На стародавньому Близькому Сході завіт між двома людьми або народами був серйозною справою і містив клятвенний обмін обіцянками. Передбачалося, що боги покарають порушниківклятви. Часто ці завіти супроводжувалися жертвоприношенням.

Наприклад, коли Бог уклав завіт з Авраамом, складовою церемонії було розсічення тварин (див. Бут. 15:6–21). Ті, хто уклав завіт, повинні були пройти між двома розсіченими частинами, у такий спосіб визнаючи, що ці тварини уособлюють долю порушників завіту. Слід

зазначити, що тільки Бог пройшов між розсіченими тваринами, показавши Аврааму, що Він не порушить Свою обітницю.

Порівняйте Бут. 15:6–21 і Єрем. 34:8–22. Що в цих текстах повідомляється про завіт?

У завіті Бога з Ізраїлем була передбачена передача Обітованої землі йому в спадок. Однак цей завіт також містив низку заповідей та окроплення кров'ю жертovníка. Ось чому в Посланні до євреїв сказано, що «без пролиття крові немащення [гріхів]» (Євр. 9:22).

Коли Ізраїль порушив завіт, Бог зіткнувся з болісною дилемою. Завіт вимагав смерті злочинців, але Бог любив Свій народ. Якби Господь відмовився покарати порушників, це означало б, що Його Заповіді неможливо виконати, і весь світ занурився б у хаос.

Однак Син Божий запропонував Себе як Посередника. Він помер замість нас, щоб ми «одержали обітницю» (Євр. 9:15,26; Римл. 3:21–26). Господь вирішив зберегти святість Свого Закону й водночас спасти його порушників. І Він міг зробити це лише через смерть на хресті.

З огляду на вищезазначене, подумайте: чому Закон такий важливий у євангельській вістці?

РІЗНІ ВИДИ ЖЕРТВОПРИНОШЕНЬ   Понеділок, 21 лютого

Смерть Ісуса принесла нам прощення й очищення від гріхів. Однак прощення гріхів передбачає значно більше, ніж лише скасування покарання грішника за порушення завіту. Воно містить інші не менш важливі елементи. Ось чому в ізраїльській системі було п'ять різних видів жертвоприношень. Кожне з них було необхідне, щоб виразити всю повноту значення хреста Христового.

Прочитайте Ефес. 3:14–19. Про що молився Павло від імені віруючих?

Ола́, або жертва цілопалення, вимагала, щоб тварина була повністю спалена на жертovníку (див. Левит 1). Вона представляла Ісуса, Котрий пожертвував Своїм життям за нас. Викуплення потребувало повної віддачі від Христа. Хоч Він був рівний Богові, проте «понижив Самого Себе, прийнявши образ раба» (Филп. 2:5–8).

Мінха́, або хлібні приношення, були даром подяки за те, що Бог мав Свій народ (див. Левит 2). Воно також представляє Ісуса, «хліб життя» (Івана 6:35, 48), через Якого ми маємо життя вічне. *Шлам*, або мирна жертва,

передбачала спільну трапезу з друзями й сім'єю, щоб відсвяткувати дароване Богом благополуччя (див. Левит 3). Вона представляла Христа, Чия жертва принесла нам мир (див. Ісаї 53:5; Римл. 5:1; Ефес. 2:14). Крім того, вона відкривала, що нам потрібно брати участь у жертві Ісуса, приймаючи Його тіло і Його кров (див. Івана 6:51–56). *Хатам*, або жертва за гріх, служила викупленням за гріхи (див. Левит 4:1–5:13). Ця жертва підкреслювала роль крові тварини, яка уособлювала її життя, що дає очищення від гріхів (див. Левит 17:11) і вказує на кров Ісуса, яка очищає нас від наших гріхів (див. Матв. 26:28; Римл. 3:25; Євр. 9:14).

Ашам, або жертва за провину (див. Левит 5:14–26), давала прощення тоді, коли було можливе відшкодування збитків. Вона свідчить про те, що Боже прощення не звільняє нас від обов'язку відшкодувати збитки скривдженим нами, якщо це можливо.

Жертвоприношення у святині свідчать, що процес спасіння передбачає більше, ніж просто прийняти Ісуса як нашого Посередника. Нам також потрібно насичитися Ним, ділитися Його благами з іншими й компенсувати збитки тим, хто постраждав через нас.

ДОСКОНАЛА ЖЕРТВА ІСУСА

Вівторок, 22 лютого

Прочитайте тексти Євр. 7:27; 10:10. Як у них зображена жертва Христа?

Священників-левитів, яких «було багато, бо смерть не давала залишатися їм» (Євр. 7:23), апостол Павло протиставляє Ісусу, Котрий живе вічно й має вічне священство (вірші 24, 25). Священники-левити «щодня» (вірш 27) і «щороку» (9:25) приносили дари й жертви, «що не можуть зробити досконалим, сумління того, хто служить» (9:9; 10:1–4).

Однак Ісус приніс Себе «одноразовим принесенням» (Євр. 10:10, 12–14), яке очищає нашу совість (9:14; 10:1–10) і виявляє гріх (9:26). Жертва Ісуса перевершує жертвоприношення тварин, тому що Ісус був Сином Божим (7:26–28), Котрий повністю виконав волю Отця (10:5–10).

Одноразова жертва Ісуса має важливе значення.

По-перше, жертва Христа мала досконалу дію, і її неможливо перевершити. А жертвоприношення левитських священників багаторазово повторювалися, оскільки не могли вдосконалити людину. Інакше «перестали б приноситися, бо в тих, які здійснюють служіння

і які раз очистилися, не було б більше жодного усвідомлення гріхів» (10:2).

По-друге, усі види старозавітних жертв були виконані на хресті. Отже, Ісус не лише очищає нас від гріха (див. Євр. 9:14), а й уможливило наше освячення (10:10–14), виявляючи гріх у нашому житті (9:26). Перш ніж священники могли наблизитися до Бога у святині й служити від імені своєї громади, їм необхідно було очиститися й освятитися (див. Левит 8, 9). Жертва Ісуса очищає й освячує нас див. (Євр. 10:10–14), щоб ми могли впевнено приходити до Бога (вірші 19–23) і служити Йому як «царське священство» (1 Петра 2:9; Євр. 9:14). Окрім того, жертва Ісуса живить наше духовне життя. Це Вірець, на Котрий нам потрібно постійно дивитися і Який необхідно наслідувати. Отже, апостол Павло пропонує нам зосередити свій погляд на Ісусі, особливо на подіях на Голгофі, і наслідувати Його приклад (див. Євр. 12:1–4; 13:12, 13).

Голгофський хрест — основа всіх Божих благ для нас.

Завдяки хресту Ісуса ми отримуємо очищення від гріхів, освячення для служіння та їжу для духовного зростання. Як ми можемо повною мірою відчутти все, що нам подаровано в Хресті?

ХРЕСТ І ЦІНА ПРОЩЕННЯ

Середа, 23 лютого

Прочитайте Євр. 9:22–28. Що в цьому уривку повідомляється про служіння Христа в Небесному святині?

Ідея про те, що Небесне святині потребує очищення, має сенс у контексті старозавітного святині. Святині є символом Божого правління (див. 1 Сам. 4:4; 2 Сам. 6:2); а те, як Бог ставиться до гріхів Свого народу, впливає на людське сприйняття справедливості Його правління (див. Псал. 97:2). Як Правитель, Бог є Суддею Свого народу, і передбачається, що Він буде справедливим, виправдовуючи невинних і засуджуючи винних. Тому, коли Господь прощає грішника, Він несе судову відповідальність, оскільки святині, яке уособлює характер і владу Бога, було сплюндроване. Отож стає зрозумілою причина, чому, прощаючи наші гріхи, Він несе їх на Собі (див. Вих. 34:7; Числ. 14:17–19, в оригіналі вжите слово «прощає» [носе], у цих віршах означає «нести, переносити»).

Цю істину ілюструє система жертвоприношень в ізраїльському святині. Коли людина просила вибачення, вона приносила в жертву

за себе тварину, сповідувала над нею свої гріхи й заколювала її. Кров'ю тварини священники мастили роги жертовника або кропили перед завісою в першій частині храму. У такий спосіб гріх символічно переносили до Святого святих. Бог брав на Себе гріхи людей і ніс їх. В ізраїльській системі очищення або викуплення від гріхів відбувалося в два етапи. Протягом року грішники, що розкаялися, з вірою приводили до святилища жертви, кров яких очищала їх від гріха; за допомогою крові священник переносив цей гріх до святилища на Самого Бога. Наприкінці року, у День викуплення, який був днем суду, Бог очищав святилище й знімав із Себе судову відповідальність, перекладаючи гріхизі святилища на козла відпущення, Азазеля, що символізує сатану (див. Левит 16:15–22).

Завдяки такій системі, що складається з двох етапів і представлена двома відділеннями земного святилища (які були зразком Небесного святилища (див. Вих. 25:9; Євр. 8:5)), Бог мав можливість виявляти милосердя і справедливості одночасно. Ті, що сповідували свої гріхи протягом року, виявляли вірність Господу, висловлюючи послух Йому й упокорюючись у День викуплення (див. Левит 16:29–31). А ті, що не виявляли вірності, були «винищені» (Левит 23:27–32).

Поміркуйте: що було б, якби ми зіткнулися зі справедливим покаранням за свої гріхи? Як ця істина допомагає зрозуміти, що Христос зробив для нас?

СУД І ХАРАКТЕР БОГА

Четвер, 24 лютого

Прочитайте Римл. 3:21–26; 1:16, 17; 5:8. Що говорить про Бога викуплення гріхів на хресті?

Прощення наших гріхів передбачає два етапи посередництва Ісуса у двох відділеннях Небесного храму. По-перше, Ісус очистив тих, хто розкаявся від гріхів, і Сам поніс ці гріхи на хресті, щоб дати прощення всім, хто вірує в Нього (див. Дії 2:38; 5:31). На хресті Ісус отримав право прощати всіх, хто вірить у Нього, бо взяв їхні гріхи на Себе. Він також установив новий завіт, який дозволяє Йому вкласти в серця віруючих Закон Божий через Святого Духа (див. Євр. 8:10–12; Єзек. 36:25–27). Друга фаза в служінні Ісуса – це суд перед Приходом, який, на думку євреїв, ще має відбутися в майбутньому (див. Євр. 2:1–4; 6:2; 9:27, 28; 10:25). Цей суд, що розпочнеться з Божого народу, описаний у Дан. 7:9–27; Матв. 22:1–14; 1 Петра 4:17; Об'явл. 14:7. Його мета – показати праведність Бога в прощенні Свого народу. На

цьому суді записи їхнього життя будуть відкриті для загального огляду. Бог покаже, що сталося в серцях віруючих, як вони полюбили Ісуса, свого Спасителя, і прийняли Його Духа у своєму житті.

Про вищезазначений суд Еллен Уайт писала: «Людина не може самостійно відповісти на ці звинувачення. Вона стоїть перед Богом в одязі, забрудненому гріхом, сповідуючи свою вину. Проте Ісус, наш Захисник, наводить вагомі аргументи на користь усіх, хто довіряє Йому свої душі через покаяння і віру. Він заступається за них і перемагає їхнього обвинувача переконливими аргументами голгофських страждань. Його досконалий послух Законові Божому, навіть до смерті хресної, дав Йому всяку владу на Небі й на Землі, і Він просить у Свого Отця помилувати винну людину й примиритися з нею... Однак, усвідомлюючи свій гріховний стан, ми повинні покладатися на Христа як на нашу праведність, освячення і спасіння. Ми не можемо відповісти на сатанинські обвинувачення, висунуті проти нас. Лише Христос може привести переконливе заперечення на наш захист. Він здатний змусити обвинувача замовкнути за допомогою доводів, заснованих не на наших, а на Його заслугах» (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 470, 471).

Подумайте про хрест і служіння Ісуса заради нас. Чому нам слід очікувати суду з упевненістю й водночас зі смиренням і покаянням?

П'ятниця, 25 лютого

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте з книги «Бажання віків» розділи «Голгофа» (С. 741–757) і «Звершилося!» (С. 758–764).

Професор Ендрюського університету Іржі Москала пояснив процес слідчого суду перед Другим приходом. Бог задумав суд «не для того, щоб показати мої гріхи, як у вітрині магазину. Навпаки, Він укаже насамперед на Свою дивовижну перетворювальну благодать, і як істинний Свідок усього мого життя перед усім Усесвітом пояснить моє ставлення до Бога, мої внутрішні мотиви, думки, вчинки, фокус і напрям життя. Він усе це покаже. Ісус засвідчить, що я припустився багатьох помилок, порушив Його святий Закон, але також розповість, що я розкаявся, просив вибачення і був змінений Його благодаттю. Він проголосить: “Моєї крові достатньо для грішника Москали, його фокус у житті спрямований на Мене, його ставлення до Мене й інших людей тепле й безкорисливе, він заслуговує на довіру, він Мій добрий і вірний слуга”» (Toward a Biblical Theology of God’s Judgment: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgment, *Journal of the*

Adventist Theological Society 15 (Spring 2004): P. 155).

«Як викуплені, так і безгрішні істоти знаходитимуть у хресті Христовому тему для дослідження та оспівування. Вони побачать, що слава, яку випромінює обличчя Ісуса, – це слава жертвовної любові. У світлі Голгофи всі зрозуміють, що закон жертвовної любові є законом життя для Землі й Неба, що любов, яка «не шукає свого» (1 Кор.13:5), бере свій початок у серці Бога; і що в Лагідному й Покірному виявляється характер Того, Хто живе в неприступному світлі» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 19, 20).

Запитання для роздумів:

1. Люди завжди були схильні приносити різні жертви Богам обмін на прощення чи спасіння. Деякі пропонують Богові героїчні акти покаяння (тривалі паломництва і т. п.), інші пропонують життя служіння або приклади самообмеження. Як необхідно розглядати ці дії у світлі жертви Ісуса і Писання, котре стверджує, що хрест поклав кінець ідеї праведності через діла (див. Дан. 9:27; Євр. 10:18)?

2. Якою є роль жертви в житті віруючого? Що мав на увазі Ісус, сказавши, що нам потрібно взяти свій хрест і йти за Ним (див. Матв. 16:24); чи апостол Павло, коли Господь покликав нас принести свої тіла як жертву живу, святу і приємну Богові (див. Римл. 12:1)? Який зв'язок між настановами Ісуса й Павла в наведених віршах і текстом Євр. 13:15, 16?

Місіонерська історія

ЗЦІЛЕННЯ ЗАВДЯКИ СПІЛКУВАННЮ ПО ТЕЛЕФОНУ

Ендрю Мак-Чесні

У Хамли, єдиного годувальника своєї сім'ї, який проживає в сільській місцевості Лаосу, почали сильно боліти ноги. Протягом трьох місяців він був прикутий до ліжка.

Не маючи грошей, щоб відвідати лікаря, Хамла лікувався всілякими лікарськими травами та звертався по допомогу до знахаря у своєму селі. Проте нічого не допомагало.

Один із жителів села розповів йому про пастора Адвентистської церкви,

який допоміг багатьом людям по телефону. Хамла зателефонував пастору Садуа Лі й попросив про допомогу.

Це був не просто телефонний дзвінок. Телефонні дзвінки були розкішною і коштували 700 лаоських кіпів (8 центів США) за хвилину. Тоді третина населення жила менш ніж на 1,25 долара США на день, а майже дві третини жили менш ніж на 2 долари на день.

Хворий благав пастора Садуа зцілити його.

- Я не зцілюю, — відповів пастор. — Але мій Бог, Якого звать Ісус, може зцілити тебе, якщо буде Його воля. Усе, що нам потрібно зробити, — просто попросити Його.

Хамла попросив пастора помолитися за нього.

Наступного дня пастор зателефонував Хамлі, щоб знову помолитися за нього.

- Я знову можу ходити! — радісно закричав Хамла.

Хоч його ноги були ще дуже слабкі, він уперше за три місяці зміг встати з ліжка і навіть попрацювати на своїй фермі.

- Як я можу поклонитися твоєму Богу на ім'я Ісус? — запитав Хамла в пастора.

Пастор Садуа відповів, що Ісус виділив особливий день для поклоніння Йому, сьомий день тижня — суботу. Чоловік перестав працювати в суботу і почав поклонятися Ісусові. Він жив далеко від церкви і попросив пастора допомогти йому поклонятися по суботах. Це означало, що пастору доведеться телефонувати щосуботи, але він не заперечував. Якщо Ісус зміг зцілити Хамлу, Він також дасть кошти для оплати дзвінків.

Дякуємо вам за місіонерські пожертви, що допомагають поширювати Євангеліє серед людей в Лаосі та інших країнах Південно-Азійсько-Тихоокеанського дивізіону, який отримує пожертви тринадцятої суботи цього кварталу.

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 2 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою «ІДЕМО РАЗОМ»: «Посилити і різнобічно розвивати місіонерське служіння Церкви у великих містах, у межах “вікна 10/40”, серед неохоплених і недостатньо охоплених груп населення, а також представників нехристиянських конфесій». Дізнайтеся більше на IWillGo2020.org.

ІСУС ВІДКРИВАЄ ШЛЯХ КРІЗЬ ЗАВІСУ**Біблійні тексти для дослідження:**

Євр. 9:24; 10:19–22; 12: 18–21; Вих. 19:3, 4; Левит 16:1, 2; Колос. 3:1.

Пам'ятний текст:

«Бо Христос увійшов не в рукотворну святиню, яка відображала істинну, але в саме небо, щоб тепер з'явитися перед Божим обличчям за нас» (Євр. 9:24).

Повернувшись з Оливної гори після вознесення Ісуса, учні були сповнені радості та тріумфу. Їхній Учитель і Друг піднісся як Цар над усім світом і запросив їх приходити до Бога в Його Ім'я з абсолютною впевненістю, що Бог прихильно відповість на їхні молитви про спасіння і прощення (див. Івана 14:13, 14). Хоч учні залишалися в цьому світі, наражаючись на нападки злих сил, вони мали міцну віру й надію. Вони знали: Ісус вознісся, щоб приготувати їм місце (див. Івана 14:1–3), що Христос – Вождь їхнього спасіння і Своєю кров'ю відкрив їм шлях до небесної Вітчизни.

Вознесення Ісуса на Небо займає центральне місце в богослов'ї Послання до євреїв. Воно знаменує собою початок правління й первосвященницького служіння Христа для нас. Однак, що важливіше, піднесення Ісуса знаменує момент, коли набуває чинності новий завіт, завдяки якому ми можемо сміливо наблизитися до Бога через віру. Тепер ми маємо особливий привілей – упевнено приходити до Бога через Посередника Ісуса й заслуги Його праведності.

ІСУС ПЕРЕД ОТЦЕМ

Неділя, 27 лютого

Прочитайте Євр. 9:24. Згідно з текстом, якою була метавознесення Ісуса на Небо?

Бог наказав Ізраїлю, щоб усі представники чоловічої статі тричі на рік приходили до Єрусалиму, щоб з'явитися перед Господом з приношенням. Для цього були призначені свято Пасхи (Опрісноків), свято Тижнів (П'ятидесятниця) і свято Кучок (див. Вих. 23:14–17; П. Зак. 16:16). Пасха знаменувала звільнення Ізраїлю з Єгипту. П'ятидесятниця була пов'язана зі збиранням ячменю, і до часу Нового

Завіту вона також указувала на дарування Закону на Сінаї. Свято Кучок нагадувало народу про Божу турботу про Ізраїль під час їхнього перебування в пустелі. Згідно з Новим Завітом, усі свята Старого Завіту також мають пророче значення.

У тексті Євр. 9:24 згадується вознесіння Ісуса Христа, Котрий увійшов «в саме небо, щоб... з'явитися перед Божим обличчям за нас». Він увійшов до справжньої святині – Небесної, щоб постати перед Отцем із кращою жертвою (див. Євр. 9:23, 24) – Своєю кров'ю.

Ісус із дивовижною точністю виконав пророче значення всіх паломницьких свят. Він помер у день приготування до Пасхи, о дев'ятій годині, у час принесення в жертву пасхальних ягнят (див. Івана 19:14; Матв. 27:45–50). Господь воскрес на третій день і вознісся на Небеса, щоб отримати підтвердження прийнятті Його жертви (див. Івана 20:17; 1 Кор. 15:20) саме тоді, коли священник повинен був піднести перед Господом перший сніп стиглого ячменю (див. Левит 23:10–12). Потім через 40 днів вознісся, щоб сісти праворуч Бога й урочисто ввести в дію новий завіт (див. Дії 1, 2).

Метою паломництва в стародавньому Ізраїлі було споглядати обличчя Бога (див. Псал. 42:3). Це означало пізнати прихильність Бога (див. Псал. 17:15). Так само єврейський вислів «шукайте Мого лиця» означав «просити Бога про допомогу» (див. 2 Хронік 7:14; Псал. 27:8; 105:4). Саме в такому сенсі Послання до євреїв говорить про вознесіння Ісуса. Він вознісся до Бога з досконалою жертвою. Господь також вознісся на Небо, щоб з'явитися перед обличчям Отця як наш Предтеча (Євр. 6:19, 20). Він зробив обітницю реальністю для всіх віруючих, які мандрують, прагнучи до небесної Вітчизни і з нетерпінням очікуючи «міста з підвалинами, творцем і будівничим якого є Бог» (Євр. 11:10, 13–16).

Чому все, що зробив Христос (не тільки на хресті, але й досі робить на Небесах як Посередник), дає нам упевненість у спасінні?

БОЖЕ ЗАПРОШЕННЯ

Понеділок, 28 лютого

Прочитайте Євр. 12:18–21. Яким був досвід Ізраїлю на горі Сінаї?

Коли Бог покликав Ізраїль з Єгипту, Його план полягав у тому, аби встановити з ними особисті близькі взаємини. Він сказав: «Ви бачили, що Я зробив був Єгиптові, і носив вас на крилах орлиних, і привів вас до Себе» (Вих. 19:4).

Потім через Мойсея Господь дав необхідні інструкції, щоб підготувати народ до зустрічі з Ним (див. Вих. 19:10–15). Навсіх, хто ризикнув би

підійти до підніжжя гори без підготовки, чекала смерть. Протягом двох днів люди готувалися, і третього дня, «як сурма засурмить протяжливо», Бог наказав людям вийти на гору (див. Вих. 19:13). Він хотів, щоб увесь народ відчувте ж саме, що й Мойсей і старійшини, коли вони вийшли на гору і «споглядали на Бога, – і їли й пили» в Його присутності (див. Вих. 24:9–11). Пізніше люди зрозуміли: вони бачили славу Бога й Він міг говорити «з людиною – і вона жива!» (П. Зак. 5:24). Та коли настав вирішальний момент, їм не вистачило віри. Через роки Мойсей докорив їм: «Ви боялися огню, і ви не зійшли на гору» (вірш 5). Натомість вони попросили Мойсея бути їхнім посередником (вірші 25–27, пор. з Вих. 20:18–21). Прояв Божої святості на горі Сінай повинен був навчити людей «боятися», тобто благоговійно ставитися до Господа, поважати Його. «Страх Господній» веде до життя, мудрості й слави (П. Зак. 4:10, порівн. з Псал. 111:10; Прип. 1:7; 9:10; 10:27), допомагаючи зрозуміти, що Бог милосердний і милостивий (див. Вих. 34:4–8). Утім, хоч Господь бажав, щоб Ізраїль прийшов до Нього, люди злякалися й попросили Мойсея бути їхнім посередником. Опис подій на горі Сінай у Посланні до євреїв перегукується зі словами Мойсея, який нагадав народу про їхнє невірство й відступництво під час поклоніння золотому теляті, а також про те, що через їхній гріх він боявся зустрітись з Богом (див. П. Зак. 9:19). Така поведінка людей була наслідком їхнього невірства.

Чому завдяки Ісусу ми можемо не боятися приходити до святого Бога? На яких умовах ми можемо прийти до Нього?

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАВІСИ

Вівторок, 1 березня

Термін, який євреї використовують для позначення завіси (*катанетасма*), може стосуватися завіси двору (див. Вих.38:18),

завіси біля входу до зовнішнього приміщення святилища (див. Вих. 36:37) і внутрішньої завіси, яка відділяє Святе від Святого святих (26:31–35). Ці три завіси були водночас входами і кордонами, які могли перетнути лише деякі люди.

Прочитайте Левит 16:1, 2; 10:1–3. Яке попередження міститься в цих текстах?

Завіса була захистом для священників, коли вони служили перед святим Богом. Коли Ізраїль згрішив, поклонившись золотому теляті, Бог сказав Мойсееві, що не супроводжуватиме їх на шляху до Землі

обітованої, «бо ти народ твердоший, щоб Я не вигубив тебе в дорозі» (Вих. 33:3). Тому Мойсей пересунув намет зібрання й поставив його далеко від табору (вірш 7). Однак після прохання Мойсея Господь усе ж таки погодився піти серед них (вірші 12–20), але вжив деяких запобіжних заходів для захисту людей від Своєї присутності. Наприклад, Ізраїль розташовувався табором в чіткому порядку, залишаючи посередині порожній простір, на якому була скинія. Крім того, навколо скинії розмістили житла левитів, щоб захистити святилище від зазіхань сторонніх (див. Чис. 1:51; 3:10). Фактично вони були чимось на зразок людського покрову, що захищає народ Ізраїлю: «А Левити отаборяться навколо скинії свідцтва, – щоб не було гніву на громаду Ізраїлевих синів. І будуть Левити виконувати сторожу скинії свідцтва» (Чис. 1:53).

Ісус, наш Первосвященник, є в переносному значенні нашою завісою (див. Євр. 10:20). Через Своє втілення Бог розкинув Свій намет серед нас і дав нам можливість споглядати Його славу (див. Івана 1:14–18). Завдяки Ісусу святий Бог може тепер жити серед недосконалих людей.

Поміркуйте: Усесильний Бог, Який створив Усесвіт, жив серед Свого народу, який тоді був нацією рабів-утікачів. Як це свідчить про те, що Він дуже близький до нас?

НОВИЙ І ЖИВИЙ ШЛЯХ ЧЕРЕЗ ЗАВІСУ   Серeda, 2 березня

Прочитайте Євр. 10:19–22. Яке запрошення для нас міститься в цьому уривку?

Апостол Павло стверджує у своєму Посланні до євреїв, що Христос увійшов до Небесного святилища й пропонує нам наслідувати Його приклад. Ця ідея узгоджується з раніше наведеною думкою про те, що Ісус є Вождем і Предтечею віруючих (див. Євр. 2:10; 6:19, 20; 12:2). «Нова і жива дорога» – це новий завіт, який започаткував Ісус Своєю жертвою і вознесенням. Вислів «нова і жива» контрастує з описом старого завіту, що старіє і близький до зотління (див. Євр. 8:13). Дорога нова і жива дає нам змогу наблизитися до Бога з упевненістю, але не тому, що хороші ми чи наші діла, а лише завдяки звершенням Христа, Котрий виконав усі вимоги завіту.

У Посланні до євреїв зазначено: набрання чинності старого завіту передбачало відкриття святилища і посвячення священників (див. Євр. 9:18–21; пор. Вих. 40; Левит 8, 9). Метою завіту було встановити

близькі взаємини між Богом і Його народом (див. Вих. 19:4–6). Коли Ізраїль прийняв ці стосунки, Бог відразу ж наказав побудувати святилище, щоб Він міг жити серед них. Відкриття святилища і присутність Бога серед Його народу стало тим моментом, коли був укладений завіт між Богом і Ізраїлем.

Це ж стосується і нового завіту. Новий завіт також передбачає початок священницького служіння Ісуса заради нас після Його вознесіння (див. Євр. 5:1–10; 7:1–8:13).

Вознесіння Ісуса перед лицем Бога відкрило нову еру для народу Божого. У третьому розділі книги пророка Захарії згадується, що сатана стояв по правиці Бога, звинувачуючи Його народ, і представляв їхнього первосвященника Ісуса, сина Єгосадакового (див. Зах. 3:1; 6:11). Цей самий обвинувач поставив запитання щодо вірності Йова (див. Йова 1, 2). Однак завдяки жертві Христа сатана був вигнаний із Небес (Об'явл. 12:7–12, порівн. з Івана 12:31; 16:11). Тепер нашим Посередником є Ісус; завдяки Своїй жертві та вірності Він гарантує нам спасіння!

Які звинувачення перед Богом висунув би проти нас сатана, якби міг? Хоч він неправдомовець, та чи довелось б йому говорити неправду, щоб домогтися нашого осуду? У чому наша єдина надія?

ВОНИ ПОБАЧАТЬ ЙОГО ОБЛИЧЧЯ **Четвер, 3 березня**

Прочитайте Євр. 12:22–24. У якому розумінні ми вже досягли небесного Єрусалима й Божого престолу?

Через віру ми вже «приступили» до гори Сіон, небесного Єрусалиму. У цьому розумінні наш досвід передбачає майбутнє. Отже, небесний Єрусалим – це «те, що переконує про речі, недоступні для споглядання», але гарантоване нам через віру (Євр. 11:1).

Крім того, указаний уривок повідомляє, що ми приступили до гори Сіон, перед лице Бога через нашого Представника Ісуса (див. Ефес. 2:5, 6; Колос. 3:1). Вознесіння Христа – це не питання віри, а історичний факт, що надає переконливої сили визнанню твердо триматися свого віросповідання (Євр. 4:14; 10:23). Павло пише: «Отож, маючи великого Первосвященника, Який пройшов небеса, – Ісуса, Божого Сина, – тримаймося визнання... Тому приступаймо сміливо до престолу благодаті» (Євр. 4:14, 16).

Через нашого Посередника ми вже приступили до Небес, тому повинні й діяти відповідно. Через Нього ми скуштували «небесного дару», і «доброти Божого Слова», і «сили майбутнього віку» (Євр. 6:4, 5). Факт,

що Ісус вознісся і служить у Небесному святилищі, – це «якір для душі, міцний і надійний» (вірш 19), гарантія того, що всі обітничі правдиві та гідні довіри (7:22). Для нас віра має історичне підґрунтя.

Однак задум Бога виконався не лише в Ісусі, а й у нас. Як було сказано раніше, вознесення Ісуса стало виконанням типології двох щорічних паломництв Ізраїлю – Пасхи і П'ятидесятниці. Згідно з Посланням до євреїв і книгою Об'явлення, останнє паломництво, свято Кучок, ще не завершено. Ми святкуватимемо його разом з Ісусом, коли увійдемо до міста, «будівничим якого є Бог», до небесної Вітчизни (див. Євр. 11:10, 13–16). Ми не зводитимемо куці, але Божа оселя зійде з Неба, і ми перебуватимемо з Ним навіки — віків (див. Об'явл. 7:15–17; 21:1–4; 22:1–5; Чис. 6:24–26).

Як ми можемо зробити обітницю вічного життя реальною для нас уже тепер, у світі, сповненому болю і страждань? Що ви можете відповісти тим, хто стверджує, що це лише фантазія, яка полегшує нам життя тут і зараз?

П'ятниця, 4 березня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Вознесення Христа на Небо було знаком того, що Його послідовники отримають обіцяне благословення. На нього вони мали чекати, перш ніж узятися за виконання своєї справи. Христос, увійшовши небесними ворітьми, був посаджений на престол при загальному поклонінні ангелів. Щойно ця церемонія була завершена, Святий Дух щедрими потоками зійшов на учнів і Христос був воістину прославлений тією славою, котру мав у Отця від віковічних часів. Злиття Духа в день П'ятидесятниці було ознакою Неба, що коронація завершилася. Згідно зі Своєю обітницею Він послав Своїм послідовникам Святого Духа з Неба на знак того, що прийняв усяку владу на Небі й на Землі як Цар і Священник та є Помазаником над Своїм народом...

Учні могли впевнено вимовляти ім'я Ісуса, оскільки Він був їхнім Другом і Старшим Братом! Близько спілкуючись із Христом, вони сиділи з Ним на Небесах. Як же палко вони свідчили про Нього!» (Е. Уайт. Дії апостолів. С. 38, 46).

Запитання для роздумів:

1. Псалмист сказав: «Душа моя спрагнена Бога, Бога Живого! Коли я прийду й появлюсь перед Божим лицем?» (Псал. 42:3). Як ми можемо мати таку ж спрагу прийти перед лице Боже? Якщо ми не радіємо перед Богом тепер, коли поклоняємося Йому й з вірою приходимо до Нього, чи будемо ми радіти в майбутньому протягом

усієї вічності? Які фактори допомагають нам відчувати радість перед Богом?

2. В одній книзі, де висміюється віра, ідеться про те, що хтось створив робота, який вірив замість людей. Хоча цей вигадка, як ми можемо бути впевненими, що не чинимо подібно до Ізраїлю в пустелі, тобто не покладаємося на посередників між нами і Богом? Ми схильні давати можливість іншим людям вивчати Біблію за нас і знаходити в ній перлини істини. Деякі люди схильні думати, що заступницькі молитви інших людей мають більшу вагу перед Богом, ніж їхні власні молитви. Чому нам слід уникати цієї духовної пастки? Чому завдяки Ісусу ми можемо безпосередньо приходити до Бога, не маючи потреби в людях-посередниках?

3. Послання до євреїв — це запевнення в спасінні. Однак чому нам необхідно бути обережними, щоб не прийняти самовпевненість за впевненість у спасінні?

Місіонерська історія

БОГ — БЕЗСТРАШНИЙ СВИДОК

Ганна Ліхолет

Коли мені було 18 років, я дуже хотіла розповідати про Ісуса іншим, але боялася.

— Я боюся, — молилася я часто. — Я не знаю, як розповідати про Тебе.

Одного разу я дізналася, що мені потрібна операція. Мене госпіталізували. Зайшовши до лікарняної палати, я звернула увагу, що три з шести ліжок були зайняті. Пацієнтки читали і дивилися телевизор. Операція була призначена на наступний день. «Що мені робити? — міркувала я. — Що роблять перед операцією?»

Я розгорнула свою Біблію. Жінка навпроти мене відразу ж заговорила.

— Ви християнка? — запитала вона.

— Так, — відповіла я.

— До якої церкви ви ходите?

Я не хотіла говорити, що я адвентистка сьомого дня, щоб уникнути неприємної розмови. Багато росіян належать до Російської православної

церкви і вважають адвентистів сьомого дня сектантами.

— Я протестантка, — сказала я.

Моя відповідь не задовольнила жінку.

— До якої протестантської церкви ви належите? Що я могла сказати?

— Я адвентистка сьомого дня.

Широка усмішка осяяла обличчя жінки.

— О, адвентистка сьомого дня! — вигукнула вона. — Я знаю адвентистів! Вони чудові люди!

Жінка з ентузіазмом розповіла про Церкву, свою роботу і Заокський адвентистський університет. Двоє інших пацієнок мовчки слухали.

Вони ніколи не чули про Адвентистську церкву.

— Адвентисти — гарні християни! — сказала жінка. — Мійбатько знає кількох добрих адвентистів.

Поки вона говорила, до палати увійшов лікар. Він був здивований, побачивши її.

— Що ви тут робите? — запитав він.

— Що ви маєте на увазі? — здивувалася жінка.

— Я сказав виписати вас ще вчора. Ви вже повинні бути вдома.

Чоловік приїхав за нею через 30 хвилин.

Дивлячись на її порожнє ліжко, я зрозуміла: Бог у такий спосіб відповів на мої молитви. Господь явив Себе Сам у моїй лікарняній палаті. Я нічого не зробила. Бог зробив усе. Такі інші пацієнтки дізналися, що я адвентистка і що адвентисти люблять Ісуса всім своїм серцем.

До госпіталізації я ходила до церкви і вірила в Ісуса. Проте бути християнином — це щось більше. Бути християнином також означає розповідати іншим про Ісуса. Якщо ви хочете поділитися з Ним, Він може це влаштувати. Він усе зробить за вас.

Урок 11

5-11 березня

ІСУС — ПРОВОДИРІ ВЕРШИТЕЛЬ НАШОЇ ВІРИ

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 10:35–39; 11; 12:1–3; Римл. 1:17; I. Нав. 2:9–11.

Пам'ятний текст:

«Дивлячись на Проводиря і Вершителя віри, на Ісуса, Який, незважаючи на сором, замість належної Йому радості, перетерпів хрест і сів праворуч Божогопрестолу» (Євр. 12:2).

Напевно, для багатьох віруючих розділи 11 і 12 Послання до євреїв — улюблені. Вони зображують християнське життя як забіг, у якому ми всі беремо участь, і всі, хто залишиться вірним, отримають нагороду. Вищезазначені розділи також описують драму викуплення, у якій, незважаючи на страждання, вистояли герої віри минулого, але ще не отримали нагороди. Адже драма викуплення закінчується не на них, а на нас. Саме ми беремо участь у її заключному акті. Ця драма завершується тим, що ми пробігаємо останню частину забігу, а біля фінальної риски нас чекає Ісус праворуч Бога. Спаситель дарує нам натхнення й досконалий приклад того, як пройти наш шлях. Господь — вірний Свідок того, що нагорода істинна, і Він — Предтеча, Який відкрив нам дорогу (див. Євр. 6:19, 20; 10:19–23).

У розділі 11 Послання до євреїв апостол Павло пояснює, що віра — це впевненість у Божих обітницях, навіть якщо ми ще не можемо побачити їх цілковитого виконання. У цьому уроці ми на прикладах з минулого, а особливо на прикладі Ісуса, «Проводиря і Вершителя віри» (Євр. 12:2), дослідимо, що таке віра і як її знайти.

«ПРАВЕДНИЙ МІЙ ЖИТИМЕ ВІРОЮ»   Неділя, 6 березня

Прочитайте Євр. 10:35–39. Що Господь говорить нам у цих віршах?

Терпіння (гр. *хюпомонé* — витримка, стійкість, непохитність у перенесенні труднощів) — характеристика Божого народу останнього часу, без якої вони не зможуть отримати обітниці (див. Об'явл. 13:10; 14:12). Однак, щоб вистояти, віруючі повинні непохитно триматися Христової віри (див. Євр. 10:23; 4:14). Павло показав, що покоління ізраїльтян, що блукало пустелею, не могло отримати обітницю, бо їм не вистачало віри (3:19). У Посланні до євреїв зображені віруючі, які перебувають на порозі виконання обітниць (9:28; 10:25, 36–38). Їм необхідна віра, якщо вони хочуть отримати обітниці (10:39).

Свою розповідь про віру Павло починає цитатою з Авак. 2:2–4. Авакум запитав Бога, чому Він терпить віроломних людей, які утискають праведників (1:12–17). Пророк і його народ страждали, тому жадали, щоб Бог діяв. Однак Він відповів: для виконання Його обітниці призначено час і їм потрібно почекати (2:2–4). Авакум і його народ жили, як і ми, між часом обітниці і часом її виконання. Божа вістка записана й у Посланні до євреїв: «Прийде Той, Хто йде, — і не забариться» (Євр. 10:37; Авак. 2:3). Ці тексти стосуються Ісуса. Він — Праведник, утілення віри, приємний Богові, Той, Хто дає життя (див. Євр. 10:5–10).

Іноді людям здається, що Господь чекатиме. Проте це не так. Він не забариться. Він уже приходив померти за нас (див. Євр. 9:15–26) й обов'язково прийде знову в призначений час (9:27, 28; 10:25).

Божа вістка: «Праведний Мій житиме вірою» (Євр. 10:38). Павло стверджує те ж саме в Римл. 1:17 і Гал. 3:11. Уривок Римл. 1:16, 17 особливо повчальний, бо в ньому пояснюється, що праведність Божа «відкривається... з віри у віру». Павло має на увазі, що Бог спочатку вірний Своїм обітницям, а наша віра й вірність – результат Його вірності.

Оскільки Бог залишається вірним Своїм обітницям (див. 2 Тим. 2:13), то й праведники у відповідь на Божу вірність також залишаться вірними.

Чому важливо усвідомлювати, що наша віра виникає з вірності Бога й живиться нею? Як ми можемо навчитися більше довіряти Його вірності й обітницям?

ВІРОЮ АВРААМ

Понеділок, 7 березня

У Посланні до євреїв знаходимо визначення поняття «віра». Вона «є підставою для надії, те, що переконує про речі, недоступні для споглядання» (11:1). Потім наведено перелік вірних людей з історії Ізраїлю, життя яких ілюструє, що таке віра і як вона виявляється в ділах.

Прочитайте Євр. 11:1–19. Якими діями ці герої віри виявили свою віру? Як їхні дії пов'язані з надією на невидиме?

З огляду на обсяг інформації про Авраама в розділі 11 (вірші 8–19), можна дійти висновку: він тут найважливіший персонаж. Його останній учинок віри особливо повчальний як приклад істинної сутності віри.

У Посланні до євреїв зазначається, що вказівка Аврааму принести Ісака в жертву, здавалося, припускала суперечність з боку Бога (11:17, 18). Ісак був не єдиним сином Авраама. Первістком Авраама був Ізмаїл, але Бог сказав патріарху, щоб він задовольнив прохання Сарри й випровадив Ізмаїла і його матір, тому що Він Сам подбає про них, а також тому, що «Ісаком буде покликано тобі потомство» (Бут. 21:12, 13). Однак у наступному розділі Господь просить Авраама принести Ісака на цілопалення. Це повеління Бога, здавалося б, повністю суперечило Його обітницям у Бут. 12–21.

Автор Послання повідомляє, що Авраам у дивовижний спосіб вирішив

позірну суперечність, дійшовши висновку: після того, як він принесе Ісака в жертву, Бог воскресить його. Це викликає подив, оскільки до того часу ще ніхто не воскресав.

Найімовірніше, до такого висновку Авраама привів його попередній досвід спілкування з Богом. У Євр. 11:12 написано, що Ісак був зачатий силою Божою від «завмерлого». Павло також зазначив: хоч Авраам був завмерлий і Сарра – неплідна, патріарх повірив Богові, «Який оживляє мертвих та називаєте, що не існує, як існуюче» (Римл. 4:17). «Він усупереч сподіванню, повірив надії, що стане батьком багатьох народів» (Римл. 4:18). Очевидно, Авраам припустив: якщо одного разу Бог від завмерлого дав життя Ісаку, Він зможе знову це зробити. У тому, як Бог вів його в минулому, Авраам побачив натяк на те, що Він може зробити в майбутньому.

Чому роздуми про те, як Бог скеровував наше життя в минулому, важливі для підтримки нашої віри й довіридо Нього зараз?

МОЙСЕЙ: ВІРА В НЕВИДИМЕ   Вівторок, 8 березня

Прочитайте Євр. 11:20–28. Що зробили згадані герої віри? Як їхні дії були пов'язані з надією і з речами, недоступними для споглядання?

Мойсей – другий важливий приклад (з огляду на обсяг інформації: вірші 23–29) у цьому розділі віри. Життя Мойсея починається й завершується двома актами непокори царю. Його батьки переховували новонародженого Мойсея, бо «не злякалися наказу царя» (Євр. 11:23); а також Мойсей залишив Єгипет, «не злякавшись гніву царя» (вірш 27). Однак найбільш значущим учинком Мойсея було те, що він «відмовився називатися сином дочки фараона» (вірш 24). Згадка названої матері Мойсея як «дочки фараона» передбачає, що він мав стати наступним фараоном. Однак він був готовий відмовитися від перспективи стати правителем наймогутнішої нації того часу, натомість стати лідером недавно звільнених рабів – фактично біженців.

Порівняйте Євр. 11:24–27 і 10:32–35. У чому подібність між станом читачів Послання і досвідом Мойсея?

Велич Мойсея полягала в тому, що він міг бачити далі обіцянок єгипетського царя й очікувати речей недоступних для споглядання – виконання Божих обітниць. У Посланні до євреїв наголошується: погляд Мойсея був зосереджений на нагорі від Господа, а не на багатствах

Єгипту. Про цю нагороду йдеться в Євр. 10:35; вона обіцяна Богом усім віруючим у Нього.

Слова Павла про рішення Мойсея, очевидно, мали сильний відгук у серцях слухачів апостола. Через свою віру в Христа вони зазнавали докорів і образ, страждали та втратили своє майно (див. Євр. 10:32–34). Деякі перебували у в'язниці (13:3). Якщо провести паралель, Мойсей також прийняв рішення страждати разом із народом Божим, обмінявши багатства Єгипту на образи через Христа, адже вірив: нагорода Христа перевершує все, що міг запропонувати йому Єгипет.

З якими труднощами ви зіткнулися через свою віру? Від чого вам довелося відмовитися заради неї? Чому очікувана нагорода варта того, навіть якщо ви не бачите її зараз?

ВІРОЮ РАХАВ І ІНШІ

Середа, 9 березня

Прочитайте Євр. 11:31 й І. Нав. 2:9–11. Чому язичницька блудниця Рахав серед переліку священних біблійних персонажів?

Імовірно, Рахав – найнесподіваніший персонаж розділу 11 Послання до євреїв. Це одна з двох жінок, згаданих на ім'я. Вона десята в списку, першими в якому були предки й патріархи Ізраїлю, і кожного з них вважали праведником. Дійшовши в списку до її імені, ми виявляємо, що вона ще й язичницька блудниця. Найдивовижніше, що згадка про Рахав також є тематичним центром і кульмінацією розділу. Перелік героїв складений в унікальний спосіб. Кожен уривок починається з повторюваної фрази «вірою». Основний шаблон: «Вірою такий-то зробив те і те» або «Вірою ось таке трапилося з таким-то». Цей повторюваний патерн (тобто *зразок, узор*) збільшує в читача очікування почути вирішальне твердження: вірою Ісус Навин привів людей до Землі обітваної. Однак у тексті йдеться не про нього. Ісуса Навина обійшли стороною, і його місце посіла блудниця. Після згадування Рахав повторюваний патерн раптово завершується словами: «І що ще скажу?» (Євр. 11:32). Потім Павло квапливо перераховує деякі імена й події, не пояснюючи їх детально.

Подвиг віри Рахав полягав у тому, що вона почула, повірила й покорилася, хоч і не бачила. Вона не бачила кар у Єгипті, переходу через Червоне море, води зі скелі, небесної манни. Проте Рахав повірила. Вона була прикладом не лише для тих євреїв, які не чули проповідей Ісуса й не бачили Його чудес, ай для нас, які теж не були очевидцями тих подій.

«Рахав була блудницею, що жила в мурі Єрихона. Вона сховала двох ізраїльських розвідників, відряджених дізнатися, якими є оборонні укріплення цього міста. Оскільки вона була доброю до них і заявила про свою віру в Бога, розвідники обіцяли зберегти життя їй і її родині під час штурму Єрихона» (Е. Уайт. Доньки Божі. С. 35).

Потім Павло продовжує (див. Євр. 11:35–38) перелік труднощів, з якими зіткнулося багато віруючих. Фраза «не отримавши звільнення» (вірш 35) означає, що в них була змога втекти, але вони вважали за краще цього не робити, оскільки споглядали винагороду від Бога.

Хоч ми не були свідками багатьох важливих подій (творіння світу за 6 днів, виходу, розп'яття Христа), чому в нас свагомі причини вірити, що ці події відбулися насправді?

Четвер, 10 березня

ІСУС — ПОВОДИР І ВЕРШИТЕЛЬ НАШОЇ ВІРИ

Прочитайте Євр. 12:1–3. До чого закликає нас апостол Павло?

Кульмінація списку героїв віри, про яких ідеться в Посланні до євреїв, – Ісус. Павло розпочав свою розповідь про віру з Христа – Того, «Хто йде, – і не забариться» (Євр. 10:37), і завершує її Ним – Вершителем нашої віри (12:2). Ісус – Проводирі Вершитель віри. Це означає, що Він робить віру можливою і є Взірцем, який досконало втілює в Собі суть життя віри. Саме в Ісусі віра була виражена найбільш повно й остаточно.

Христос є Проводирем (Автором, Основоположником; дав.-гр. *αρχηγός* — засновник, першопричина) нашої віри принаймні з трьох причин.

По-перше, Він єдиний, Хто повною мірою завершив Свій забіг. А герої віри, про яких ішлося в попередньому розділі, ще не досягли своєї мети (див. Євр. 11:39, 40). Однак Христос увійшов у Божий відпочинок на Небесах і перебуває праворуч Отця. Ми ж разом з іншими героями віри царюватимемо з Ісусом на Небі (див. Об'явл. 20:4).

По-друге, саме досконале життя Христа дало змогу іншим брати участь у забігу віри (див. Євр. 10:5–14). Якби Він не впорався, забіг усіх інших був би марним.

Саме Ісус – першопричина нашої віри. Як єдиний з Отцем, Він виявив Його вірність щодо нас. Бог ніколи не припиняв докладати зусиль, щоб спасти нас, і саме тому ми врешті-решт отримаємо нагороду, якщо не здамося. Спаситель терпляче звершував Свій забіг і залишався вірним, навіть коли ми були невірними (див. 2 Тим. 2:13). Наша віра – це лише відповідь на Його вірність.

Зрештою, Ісус – Вершитель віри, оскільки чітко відкрив нам, як відбувається забіг віри. Як же Він біг? Ісус віддав усе заради нас (див. Филп. 2:5–8). Христос ніколи не грішив. Він невпинно споглядав нагороду – радість, що Його очікує, побачити людство, викуплене Його благодаттю. Христос зазнав сорому й зіткнувся з нерозумінням, пройшов через ганьбу хресної смерті (див. Євр. 12:2, 3).

Тепер наша черга бігти. Хоч самотужки ми ніколи не зможемо досягти того, що зробив Ісус, перед нами Його досконалий приклад. Тому, вірячи в Нього й не зводячи з Нього очей (які інші перед нами), ми можемо з вірою рухатися вперед, покладаючись на Його заслуги й обітницю про велику нагороду.

П'ятниця, 11 березня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Вірою ви стали власністю Христа й вірою повинні зростати в Ньому — віддаючи і приймаючи. Ви повинні віддати все: своє серце, свою волю і своє служіння, віддати Йому самого себе, щоб виконувати всі Його повеління. І ви так само повинні прийняти все: повноту благословення в Особі Христа, щоб Він жив у вашому серці, був вашою міццю, праведністю і щоб одержати силу для послуху» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 70).

«Бог ніколи не вимагає від нас віри, якщо для цього немає достатньої підстави. Його існування, характер, а також правдивість Божого Слова ґрунтуються на доказах, котрі промовляють до людського розуму; і таких доказів багато. Однак Бог не унеможливує сумніви. Адже віра повинна ґрунтуватися на доказах, а не на якихось надприродних проявах. Хто хоче сумніватися, завжди знайде причину для цього; так само, як ті, хто всім серцем шукає правду, знайдуть докази, на яких можуть заснувати свою віру.

Людина не може збагнути Вічного й Безмежного. Навіть для найбільш проникливої та освіченої людини ця свята Істота завжди залишиться незбагненою таємницею. “Чи ти Божу глибінь дослідити, чи знаєш ти аж до кінця Всемогутнього? Вона вища від неба, – що зможеш зробити? І глибша вона за шеол, – як пізнаєш її?” (Йова 11:7, 8)» (там само. С. 105).

Запитання для роздумів:

1. Один ранній християнський учений якийсь написав: *«Credo utlligam»*, що в перекладі з латині означає: «Я вірю, що можу зрозуміти». У тексті Євр. 11:3 написано, що «вірою розуміємо». Який зв'язок між вірою і розумінням? Чому віра часто передус

розумінню? Інакше кажучи, чому іноді нам слід з вірою приймати те, чого ми не розуміємо (принаймні спочатку), і тоді пізніше прийде більше розуміння?

2. Грецьке слово *πίστις* означає «віра», «довіра», «вірність». Чому ці значення важливі для розуміння того, що означає «жити вірою»? Як персонажі розділу 11 Послання до євреїв виявили віру й довіру своєю вірністю? Як ми можемо зробити те ж саме?

3. Хоч ми розуміємо, що віра — це дар Бога (див. Римл. 12:3), яка наша роль в отриманні та збереженні цього дару?

Місіонерська історія

ПРОСЛАВЛЯЮЧИ ІСУСА В СУБОТУ

Ендрю Мак-Чесні

Три роки тому пожертви тринадцятої суботи допомогли заснувати Центр впливу для жителів Камбоджі. Проте ще до його відкриття одна людина дізналася про нього.

Сопаон Кой, що живе в Баттамбангу, другому за кількістю населення місті Камбоджі, почув, що в місті почалися будівельні роботи і що робітники на цьому будівництві отримують високу зарплату. Він попросив керівника проєкту з будівництва Центру впливу Гарі Роджерса про працевлаштування. Однак Гарі, американський місіонер, працівник Адвентистської місії, відмовив, адже тоді не було відкритих вакансій.

Через кілька місяців Сопаон знову звернувся до Гарі. Дізнавшись, що в Сопаона є досвід у зварюванні та муруванні, місіонер сказав йому, що він може приступити до роботи наступного дня.

— Навіщо чекати до завтра? — сказав Сопаон. — Я можу почати прямо зараз.

Сопаон, лідер своєї християнської церкви, був здивований, дізнавшись, що Гарі починав кожен робочий день із 30-хвилинного богослужіння, на якому всі працівники будівництва вивчали Біблію. Він же ніколи не починав робочий день з поклоніння, і йому ця ідея сподобалася.

Згодом Сопаон зрозумів: те, що він дізнався з Біблії на будівництві, відрізнялося від того, чого він був навчений у своїй церкві. Одного разу Гарі на ранковому богослужінні досліджував істину про суботу. У

розділі 23 Євангелія від Луки Сопаон прочитав про Ісуса, Який помер у п'ятницю, шостий день тижня, і був похований до заходу сонця в суботу, сьомий день тижня. Він звернув увагу на те, чого раніше не помічав: учні закінчили свої справи в суботу й Ісус цього дня спочивав у могилі. Тільки першого дня тижня жінки принесли пахощі, щоби помазати Його тіло. Сопаон визнав, що сьомий день — субота, істинний день поклоніння Богові.

Дізнавшись про це, Гарі сказав йому:

— Наступної п'ятниці ми будемо зустрічати суботу, приєднуйся до нас. Сопаон прийняв запрошення. Він прийшов у п'ятницю в Молитовний будинок і повернувся наступного дня на суботне богослужіння. Чоловік звернув увагу, як люди вітали одне одного, кажучи: «Щасливої суботи!»

Він відчув: Бог бажає, щоб він залишився тут.

Сопаон охрестився через вісімнадцять місяців після початку роботи на будівництві.

Дякую за ваші пожертви тринадцятій суботи, які допомогли відкрити Центр впливу в Баттамбангу, Камбоджа.

Урок 12

12-18 березня

ОДЕРЖУЮЧИ НЕПОХИТНЕ ЦАРСТВО

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 12:18–29; 13:15, 16; Вих. 32:32; Дан. 7:9, 10, 13–22; Огія 2:6–9, 20–22;

Псал. 16:5; 17:8.

Пам'ятний текст:

«Тому, одержуючи непохитне Царство, маємо благодать, якою служимо до впадоби Богові з побожністю страхом» (Євр. 12:28).

Цього тижня ми розглянемо уривок Євр. 12:18–29, який є кульмінацією Послання. В уривку резюмується основна думка Послання, що прозвучала на самому початку: Бог говорить з нами через Свого Сина й нам необхідно невпинно споглядати Господа і Його Слово (Євр. 1:1, 2; 12:25). Опис Ісуса в уривку Євр. 12:22–24 відображає всі основні твердження Послання: Христос – Посередник нового завіту, Котрий дарує спасіння віруючим через Свою жертву. Від нашого імені Він виступає Первосвященником і Царем, тому радіє все небесне воїнство. У текстах 25–29 міститься останній і вирішальний заклик:

гряде суд Божий. Цей суд принесе смерть Його ворогам, а Його народу – виправдання й вічне Царство (вірші 28, 29).

У згаданому уривку апостол Павло підтверджує важливість хресного подвигу Ісуса й скеровує погляди віруючих до Його завершальної перемоги під час Другого приходу. Павло використовував образи з розділу 7 книги Даниїла, щоб нагадати читачам: Христос отримав Царство від Отця (вірші 9–14) і розділить це Царство з віруючими, «святими Всевишнього», які володітимуть ним навіки-віків (вірш 18)

ПРИСТУПИВШИ ДО ГОРИ СІОН

Неділя, 13 березня

Прочитайте Євр. 12:22–24. Про що повідомляє Павло?

Автор Послання підтверджує, що ми прийшли на гору Сіон і беремо участь в урочистій події. «Але ви приступили до гори Сіон, до міста Живого Бога, до небесного Єрусалима, до десятків тисяч ангелів, до торжества» (вірш 22). Ми можемо приступити туди через віру в нашого Посередника Ісуса. У цьому торжестві бере участь безліч ангелів, Сам Отець та Ісус, Який є центром святкування. Ми перебуваємо тут як частина «Церкви первістків, записаних на небі» (вірш 23). Наші імена занесені до небесних книг, де перераховані всі, «хто правдою кличе Його» (Псал. 145:18) (див. також Вих. 32:32; Псал. 56:9; Дан. 12:1; Мал. 3:16; Луки 10:20; Об'явл. 13:8; 17:8).

Ми «первістки», тому що розділяємо спадок «Первородного» – Ісуса (див. Євр. 1:6). Отже, ми прийшли не як гості, а як громадяни Небесної держави (порівн. з Филп. 3:20). Нас також називають духами «праведників, що досягли досконалості» (Євр. 12:23). Це образний вислів, що означає всю людську природу як одне ціле. Він аналогічний вислову «Отець духів» у Євр. 12:9, який стосується Бога як Отця всіх людей, духовних за своєю природою.

Урочисте зібрання святкує початок царського правління Ісуса, початок Його священницького служіння й набуття чинності нового завіту. У Посланні до євреїв зазначено, що місце, де відбуваються усі ці події, – гора Сіон. Три псалми, на які посилається уривок Євр. 1:5–14, описують інтронізацію Сина й указують на гору Сіон як на місце, де це відбулося (див. Псал. 2:6, 7; 110:1, 2; 102:21–27).

Гора Сіон – це також місце, де Син був оголошений як «Священник навіки» (Євр. 5:6; Псал. 110:4). Згідно з псалмом 110, призначення Сина Первосвященником також відбувається на горі Сіон (див. Псал. 110:2). Автор Послання до євреїв стверджує, що початок священства Ісуса також знаменує набуття чинності нового завіту (див.

Євр. 7:11–22). Отож гора Сіон – це місце, де був ратифікований новий завіт. Отже, в уривку Євр. 12:22–24 зображене святкове зібрання, що відбулося на Небі після вознесення Христа.

У який спосіб ми можемо урочисто святкувати присутність Ісуса, Його священницьке служіння і новий завіт у нашому житті та поклонінні? Чому радісне святкування цієї великої істини сприяє зміцненню нашої віри?

Понеділок, 14 березня

ПРИСТУПИВШИ ДО БОГА — СУДДІ ВСІХ

Прочитайте Євр. 12:23. Якщо це свято, чому Бог названий Суддею? Як суддя може брати участь у святкуванні чи бути його «причиною»? Див. також Дан. 7:9, 10, 13–22.

Святкування, описане в Євр. 12:22–24, указує на прийдешній суд. Чільне місце посідає Бог-Суддя, розгорнуті небесні книги, і наприкінці прийдешнього суду народ Божий отримує Царство (вірш 28).

Ця сцена нагадує про великий суд перед Другим приходом, описаний у розділі 7 книги Даниїла. Там зображена сцена суду, де Бог, «Старий днями» (вірш 9), сидить на вогняному престолі і Йому служить «тисяча тисяч» (вірш 10) ангелів. Книги розгорнулися (вірш 10), і суд виносить рішення на користь святих Всевишнього, які потім «царство взяли» (вірш 22).

Так само в уривку Євр. 12:22–29 зображена сцена суду на горі Сіон, небесному Єрусалимі, де Бог, «Суддя всіх», оточений «десятками тисяч» ангелів. Тут також присутній «вогонь» (вірш 29). Сказано і про книги, оскільки святі записані в них (вірш 23), що передбачає сприятливе рішення суду для святих.

У центрі цієї сцени – Ісус (вірш 24). У другому розділі Послання до євреїв Він був зображений як Син Людський, увінчаний славою і честю після того, як зазнав смерті за нас (вірш 9). Згідно з віршом 10, людський Син (див. вірш 6) постраждав, щоб привести «багатьох синів до слави», тобто щоб і віруючі могли бути «увінчані славою і честю». Тепер завдяки благам нового завіту (Євр. 12:22–24), «Син» привів віруючих до Сіону, небесного Єрусалима, де їм обіцяне Царство (вірш 28).

Отже, суд – добра вістка для всіх віруючих, адже його рішення буде на їхню користь. Суд виправдає їх і винесе смертний вирок їхньому ворогові, драконові, що стоїть за всіма жадливими звірами, які

переслідували віруючих у минулому (Дан. 7) і робитимуть це в майбутньому (Об'явл. 13).

Як досліджені сьогодні істини допомагають нам зрозуміти, що Божий суд, який згадується в Трьохангельській вістці, є доброю вісткою для нашого часу? Див. Об'явл. 14:6, 7; порівн. з П. Зак. 32:36; 1 Хронік 16:33–35?

«ЗАХИТАЮ ЗЕМЛЕЮ... Й НЕБОМ» **Вівторок, 15 березня**

Описавши урочисте зібрання, що відбувається на Небі, Павло попереджає читачів, що їм необхідно слухати голос Бога, тому що Він ще раз захитає «не тільки землею, але й небом» (Євр. 12:26). Павло наголошує: хоч Ісус уже зацарював на небесному троні, наше спасіння ще не завершено. Нам потрібно бути пильними, оскільки важлива подія ще попереду.

Порівняйте тексти Огія 2:6–9, 20–22; Псал. 96:9, 10; 99:1 і Євр. 12:26, 27. З якою метою Бог захитає небом і землею?Що це означає?

У Старому Завіті хитання землі зазвичай супроводжувало присутність Бога, коли Він являвся, щоб спасти Свій народ. Коли Девора й Барак боролися проти Сісери, Господь з неба заступився за них (див. Суд. 5:20). Присутність Бога описана як сильний землетрус (вірші 4, 5). Цей самий образ часто з'являється в Старому Завіті, коли Бог діє заради звільнення пригноблених (див. Псал. 68:7, 8; 60:4; 77:17, 18). Тому хитання землі свідчатиме про Божий суд, коли Господь проголосить Свою владу над народами Землі. Пророки передбачали, що це станеться в день Господній (див. Ісаї 13:13; 24:18–23).

Для євреїв хитання неба і землі означало знищення ворогів Бога. Саме це Отець пообіцяв Ісусу, коли Він зійшов на небесний трон. Отець сказав Синові: «Сядь праворуч Мене, доки не покладу Твоїх ворогів підніжком для Твоїх ніг» (Євр. 1:13). Отже, Ісус переміг ворога (див. Євр. 2:14–16) і був зведений на престол (див. Євр. 1:5–14), але вороги досі ще не знищені (див. Євр. 10:11–14; 1 Кор. 15:23–25).

Бог їх знищить у майбутньому, коли захитає небом і землею. Отже, дрижання неба і землі означає знищення тих земних сил, які переслідують Божий народ. І, що важливіше, воно також означає знищення злих сил (сатани та його ангелів), які стоять за земними силами й контролюють їх.

Чому обітниця про майбутнє торжество справедливості й

знищення зла дарує надію всім нам, особливо тим, хто безпосередньо постраждав від зла?

НЕПОХИТНЕ ЦАРСТВО

Середа, 16 березня

Бог сказав, що Він захитає небом і землею, тобто знищить ворожі сили. Однак є те, що не можна похитнути й що не буде зруйноване.

Порівняйте Псал. 16:5; 17:8; 62:2; 112:6 і Євр. 12:27. Що не захитається?

Багато сучасних перекладів тексту Євр. 12:27 припускають, що дрижання неба і землі означає: вони будуть знищені й назавжди зникнуть.

Однак Біблія ясно говорить про те, що Бог створить НовеНебо і Нову Землю (див. Ісаї 65:17; Об'явл. 21:1–4), що мивоскреснемо й одержимо нове тіло (див. 1 Сол. 4:13–17; Филп.3:20) на цій Землі. Отже, хитання передбачає очищення й оновлення творіння, а не його цілковите знищення. Усе творіння буде оновлене, і викуплені житимуть на оновленій Землі.

Однак є ті, кого не можна похитнути, – праведники. Вони не спіткнуться, бо вірять у Бога. Творець оберігає їх і гарантує їхнє спасіння.

Зверніть увагу на те, що в Посланні до євреїв сталисть і стабільність пов'язані з Ісусом. В уривку Євр. 1:10–12 ідеться про Нього: «Ти, Господи, на початку заснував землю, і небеса – діло Твоїх рук. Вони загинуть, а Ти стоятимеш; і всі, мов одяг, постаріються. Наче накидку, згорнеш їх, – і як одяг, вони будуть замінені. А Ти – Той Самий, і рокам Твоїм не буде кінця».

У Посланні також сказано, що Ісус залишається священником назавжди (див. Євр. 7:3, 24), як і спадок викуплених (10:34). На останньому суді не спіткнуться ті, хто твердо стоїть в Ісусі. У Євр. 12:28 написано, що ми отримаємо «непохитне Царство». Це посилення на Дан. 7:18, де сказано, що святі «будуть міцно держати царювання аж навіки, і аж навіки-віків». Про це царство також сказано в Дан. 2:44, що воно «буде стояти навіки». Царство належить Синові, але Він розділить його з нами. Текст Об'явл. 20:4 підкреслює, що разом з Ним ми судитимемо сили зла, які переслідували нас (див. 1 Кор. 6:3).

Чи легко вас похитнути? Якщо так, що ви можете зробити, щоб отримати допомогу в цьому важливому питанні? Див. Ефес. 4:14.

Розділ 12 Послання до євреїв завершується такою настановою: найкраще, що ми можемо зробити у відповідь на всі здійснені для нас Богом чудеса, – виявити свою вдячність і з побожністю і страхом служити Йому.

Порівняйте тексти Євр. 12:28 і 13:15, 16. Як ми можемо з побожністю і страхом служити Богові?

У системі Старого Завіту люди виражали покаяння і вдячність через жертвоприношення тварин, які були знаком сердечної вдячності й широкого покаяння того, хто поклоняється. Бог ясно дав зрозуміти в Псалмах і через пророків, що насправді Йому приємна не кров тварин, а подяка, добрі діла й праведність тих, хто поклоняється (див. Псал. 51:7–21; Ісаї 1:11–17).

Апостол Павло пропонує нам поклонятися Богові, підносячи молитви до Небесного святилища, приносячи жертви хвали, сповідання, подяки й добрих діл, адже тільки таке поклоніння приносить Йому задоволення. Ми приносимо ці жертви на Землі, а Бог приймає їх на Небесах як приємні для Нього. Повчання Павла містить ті заклики, з якими він звертався до людей протягом усього Послання, – сповідувати ім'я Ісуса (див. Євр. 3:1; 4:14; 10:23) й далі робити добрі діла (див. Євр. 6:10–12; 13:1, 2, 16).

Апостол запрошує читачів служити Богові «з побожністю і страхом» (Євр. 12:28). Це означає, що тепер віруючі справді є народом священників, досконалим і освяченим через жертву Ісуса (див. Євр. 10:10–14, 19–23). Це відповідає первинному задуму Бога щодо Ізраїлю – зробити їх народом священників, через який Він зможе сповіщати світу Добру вістку про спасіння (див. Вих. 19:4–6; 1 Петра 2:9, 10; Об'явл. 1:6; 5:10).

Уривок Євр. 13:1–6 пояснює, що означає робити добро й ділитися тим, що у нас є. Це зокрема виявляти братерську любов так, як Ісус виявляв її до нас (див. Євр. 2:11, 12), бути гостинними, відвідувати в'язнів і страждених (див. Євр. 13:3), уникати перелюбу й користоловства.

Чому важливо сприймати добрі діла як частину нашого поклоніння Богові? Водночас, як можуть бути спотворені наші духовні жертви Богу? Див. Ісаї 1:11–17.

П'ятниця, 18 березня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Протягом тисячі років між першим і другим воскресіннями відбудеться суд над безбожними. Апостол Павло вказує на цей суд як на подію, котра відбудеться після Другого приходу Христа: “Тому не судить передчасно нічого, аж поки не прийде Господь, Який і висвітлить заховане в темряві і виявить задуми сердець...” (1 Кор. 4:5). Даниїл говорить, що, коли прийшов Стародавній днями, “даний був суд святим Всевишнього” (Дан. 7:22). У цей час праведні пануватимуть як царі та священники Божі. Іван говорить: “І бачив я престоли та тих, хто сидів на них, – і суд їм був даний”. “...Вони будуть священниками Бога й Христа і царюватимуть з Ним тисячуроків” (Об’явл. 20:4, 6). У цей час, як і передрік апостол Павло, “святі судитимуть світ” (1 Кор. 6:2). Разом із Христом вони судитимуть беззаконних, порівнюючи їхні вчинки з книгою Закону – Біблією – і вирішуватимуть справу кожного згідно зі звершеними за життя вчинками. Відповідно до цього буде визначена міра покарання й записана проти кожного імені в книзі смерті.

Сатана та злі ангели також будуть судимі Христом і Його народом. Павло говорить: “Хіба ви не знаєте, що ми будемо судити ангелів?..” (1 Кор. 6:3), а апостол Юда стверджує: “І ангелів, що не зберегли початкового стану, але кинули житло своє, Він зберіг у вічних кайданах під темрявою на суд великого дня” (Юда 6)» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 660, 661).

Запитання для роздумів:

1. Яким свідченням про Бога є участь святих у суді над нечестивими (див. 1 Кор. 6:3; Юди 6)? Наскільки ясно ми побачимо Його доброту й справедливість у тому, як Він учинить із гріхом і злом?

2. Прочитайте Вих. 32:32; Псал. 56:9; 69:29; 139:16; Ісаї 4:3; Дан. 12:1; Мал. 3:16; Луки 10:20; Об’явл. 13:8; 17:8. У цих текстах згадуються небесні книги Бога. Що в них записано? Чому так важливо, наприклад, щоб Бог записував наші сльози (див. Псал. 56:9)? Якщо Господь знає все, для чого потрібні такі книги і записи?

3. На вашу думку, чому так важливо, що Послання до свреїв завершується посиланням на обітниці сьомого розділу Даниїла? Чому цей зв’язок особливо важливиий у контексті служіння Ісуса на Небесах? Що сказано в сьомому розділі Даниїла про завершення

всього земного й гріховного?

Місіонерська історія

ЗНОВУ ЗДОРОВА

Ендрю Мак-Чесні

Ноя була заможною жінкою, адже володіла кавовою плантацією в Лаосі. Одного разу вона захворіла, але лікар не зміг поставити їй діагноз. Ноя зверталася до багатьох лікарів на півдні Лаосу, але їй ніхто так і не зміг допомогти.

Їй ставало дедалі гірше, доки вона зовсім не злягла. Здавалося, вона божеволіє. Часом жінка не могла згадати імена членів своєї сім'ї. Більше ста людей, які працювали на її плантації, звільнилися, адже вона перестала виплачувати їм зарплату. Жителі села сказали їй та її чоловікові, що вона помре.

У цей важкий період життя до Ної приїхала подруга. Вона, як і Ноя, не була християнкою, але її син і невістка були адвентистами сьомогодня. Вона розповіла Ної про Ісуса.

— Може, Ісус зцілить тебе, — сказала їй подруга.

Чоловік Ної знайшов номер телефону адвентистського пастора. Вона зателефонувала йому з проханням про допомогу. Пастор приїхав у їхнє село і помолився про її здоров'я.

Ноя була натхнена молитвою і вирішила тимчасово переїхати до В'єнтьяна. Вона хотіла зустрітися і познайомитися з членами Адвентистської церкви.

Переїхавши до В'єнтьяна, Ноя все ще не могла встати з ліжка і мислити так само ясно, як раніше. Члени Церкви регулярно відвідували її і молилися разом з нею. Поступово її здоров'я поліпшилося. Через п'ять місяців Ноя повернулася до свого рідного села цілком здорова.

Жителі села не могли в це повірити. Вони були впевнені, що вона помре, але вона була жива та здорова. Земляки запитали її, що трапилося. — Ісус зцілив мене, — сказала Ноя.

Багато односельців захотіло більше дізнатися про Ісуса, могутнього Лікаря, Який може зцілити тих, хто Його просить.

Дякуємо вам за пожертви тринадцятої суботи цього кварталу, які допомагають поширювати Євангеліє серед жителів Лаосу та інших країн Південно-Азійсько-Тихоокеанського дивізіону.

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 2 стратегічного плану Адвентистської церкви на період з 2020 по 2025 рік під назвою «ІДЕМО РАЗОМ»: «Посилити і різнобічно розвивати місіонерське служіння Церкви у великих містах, у межах “вікна 10/40”, серед неохоплених і недостатньо охоплених груп населення, а також представників нехристиянських конфесій». Дізнайтеся більше на IWillGo2020.org.

Урок 13

19-25 березня

«НЕХАЙ УТВЕРДЖУЄТЬСЯ БРАТОЛЮБНІСТЬ»

Біблійні тексти для дослідження:

Євр. 13; 4:16; 2:9; Римл. 12:13; Ефес. 5:3–5; 1 Петра 5:1–4; Гал. 2:20.

Пам'ятний текст:

«Нехай утверджується братолюбність!» (Євр. 13:1).

У розділі 13 Послання до євреїв ми читаємо заключне повчання апостола: «Нехай утверджується братолюбність!» Протягом усього Послання Павло запевняє нас, що ми з родини Царя-Первосвященника Ісуса, ми – Його брати і сестри. Автор бачить своїх читачів не тільки як групу людей, які працюють над своїм спасінням в особистих взаєминах з Ісусом, але і як Божу родину, або громаду, спасених разом. Павло наголосив, що Ісус виявив до нас братську любов, Він «не соромиться називати їх братами» (Євр. 2:11). Тому й віруючі повинні виявляти один до одного таку ж братолюбність.

Протягом усього Послання ми бачимо, що братерська любов виявляється як турбота про братів і сестер: «Потішайте себе», щоб ніхто не зостався без благодаті Божої (3:13; 10:24, 25; 12:15–17). У розділі 13 апостол пояснює, що турбота про братів і сестер містить такі численні елементи, як гостинність (вірш 2), відвідування й підтримка ув'язнених і тих, що страждають (вірш 3), пошана до шлюбу (вірш 4), відмова від грошолобства (вірші 5, 6), послух наставникам Церкви (вірші 7–17) і молитви за самого автора Послання (вірші 18, 19).

Прочитайте Євр. 13:1, 2; Римл. 12:13; 1 Тим. 3:2; Тита 1:8; 1 Петра 4:9. Яку роль відігравала гостинність у ранній Церкві?

Християнство було мандрівним рухом, яке часто залежало від гостинності як християн, так і нехристиян. Вказівка: «Не забувайте гостинності», імовірно, не просто відтворює думку щодо прийняття гостей, а стосується свідомого нехтування мандрівниками.

Павло має на увазі, що гостинність повинна поширюватися не лише на братів і сестер. Він нагадує своїм читачам: приймаючи незнайомих, деякі мимоволі виявили гостинність до ангелів (див. Євр. 13:2). Ідеться про відвідування Авраама і Сарри трьома незнайомцями (див. Бут. 18:2–15). Виявляючи гостинність, ми ділимося своєю власністю з іншими й полегшуємо їхнє страждання, що також зробив для нас Ісус (див. Євр. 2:10–18).

Братерська любов до ув'язнених передбачала не лише молитви за них, а й надання реальної допомоги через матеріальну й моральну підтримку. Річ у тім, що був ризик навмисної зневаги ув'язнених. Ті, хто надавав матеріальну й моральну підтримку засудженим суспільством, ототожнювали себе з ними. У певному розумінні вони ставали «спільниками», отож також зазнавали знущань з боку громадськості (див. Євр. 10:32–34).

Наставляючи своїх читачів, Павло використовує особливі образи й мову, намагаючись підбадьорити їх щодо ув'язнених. По-перше, слова автора викликають у читачів співчуття до ув'язнених братів і сестер. Вони стали друзями тих, хто були

«виставленими на посміховище та знущання» (вірш 33). По-друге, слова про тих, хто страждає, перегукуються з прикладом Мойсея, який вважав за краще «терпіти з Божим народом, ніж тимчасово мати насолоду від гріха» (11:25). Крім того, Павло передає ідеал братерської любові. Він нагадує читачам, що вони самі перебувають «в тілі» (13:3). У них така ж людська природа, тому їм треба ставитися до інших так, як хотіли б, щоб поводитися з ними за схожих обставин, тобто у в'язниці.

Тому і нам слід надавати ув'язненим матеріальну та емоційну підтримку, показуючи їм, що вони не залишені напризволяще.

Що ще ми можемо зробити для ув'язнених — і віруючих, і невіруючих?

Понеділок, 21 березня

ЖАДІБНІСТЬ І СЕКСУАЛЬНА АМОРАЛЬНІСТЬ

Прочитайте Євр. 13:4, 5; Луки 16:10–18; 1 Кор. 5:1; Ефес.5:3–5; Колос. 3:5. Які два зла пов'язані в цих текстах?

Павло застерігає читачів від сексуальної аморальності та жадібності, оскільки вони становлять загрозу братерській любові. Зв'язок між цими двома залежностями зауважили як автори Нового Завіту, так і інші моральні люди давнини. Павло закликає шанувати шлюб, що означає уникати всього, що могло б применшити його значення. Це передбачає утримання від порушення шлюбної клятви та від необґрунтованих розлучень (пор. з Матв. 19:9). Заклик зберігати шлюбне ложе незаплямованим означає уникати зневаги шлюбного союзу позашлюбними статевими стосунками. У Новому Завіті вислів «розпусники» стосується всіх форм сексуальної аморальності (див. 1 Кор. 5:9–11; 6:9, 10; Ефес. 5:5; 1 Тим. 1:9, 10; Об'явл. 21:8; 22:15). Крім того, греко-римське суспільство недбало ставилося до сексуальної етики. Подвійні стандарти були звичним явищем, що давало змогу чоловікам виявляти вседозволеність у статевих зв'язках доти, доки це залишалося в таємниці. Однак Павло попереджає, що перелюбників судитиме Бог. Віруючі не повинні дозволяти суспільним звичаям встановлювати свої етичні стандарти. Любов до грошей була однією з головних вад у греко-римському світі. У своєму другому посланні Павло назвав «грошолобство» коренем усього зла (1 Тим. 6:10).

Захистом від цього пороку є позиція, яку Павло підтримує в декількох посланнях. По-перше, необхідно задовольнятися тим, що є (див. 2 Кор. 9:8; Филп. 4:11, 12). Крім того, християни повинні вірити й приймати Божу обітницю про те, що Господь завжди попіклується про них: «Бо Він сказав: Я тебе не покину і не відступлю від тебе» (Євр. 13:5). Бог неодноразово давав цю обітницю Своему народові, і вона досі доступна нам (див. Бут. 28:15; П. Зак. 31:6, 8; І. Нав. 1:5; 1 Хронік 28:20). Тому віруючі можуть відповісти на Божу обітницю словами з Псал. 118:6: «Зо мною Господь – не боюся нікого, що зробить людина мені?» У цьому псалмі автор висловив свою впевненість у Богові попри завдані йому страждання, що також переживаємо і ми.

У який спосіб сучасне суспільство підриває сексуальну чистоту й водночас підживлює людську любов до грошей? Як практично ми можемо зміцнити наш захист від цих двох небезпечних вад?

«ЗГАДУЙТЕ ВАШИХ НАСТАВНИКІВ» Вівторок, 22 березня

Прочитайте Євр. 13:7–17. Якими повинні бути наші стосунки з духовними наставниками?

В уривку Євр. 13:7–17 міститься заклик поважати керівників зібрання й бути слухняними їм. Він починається із запрошення згадувати тих наставників, які проповідували їм Слово Боже, і закінчується заклик «слухатися» нинішніх наставників (вірш 17). Лідерами минулого, найімовірніше, є ті, хто першим проповідував слово й заснував громаду. Заклик «згадувати» їх не стосується просто спогаду або зовнішньої поваги. Павло пояснює, що вони повинні пам'ятати наставників, дивлячись на результат їхнього життя й наслідуючи їхню віру.

Для Павла найбільший прояв хвали й пам'яті – це наслідування. Тому він додав наставників-засновників громади до списку тих вірних героїв, яких варто наслідувати віруючим. У цьому списку й герої віри з 11-го розділу Послання до євреїв, а також Ісус – досконалий Взірець віри. Далі автор зазначає, що Ісус «учора, сьогодні й навіки Той Самий!» (13:8). Він різко відрізняється від учителів неправди, які змінюються з плином часу й чий вчення стають «різними» й «чужими» (вірш 9).

Заклик згадувати наставників у вірші 7 повторюється ще переконливіше наприкінці розділу. Віруючі покликані слухатися своїх наставників, адже вони піклуються про душі своїх підопічних. Тут лідери Церкви – пастори, які несуть відповідальність за духовне благополуччя громади і своєї пастви й дадуть звіт Богові за їхній духовний стан (див. також 1 Петра 5:1–4; 1 Кор. 3:10–15). Безсумнівно, сьогодні ця ідея може бути застосована до всіх церковних керівників, а також до всіх рівнів церковних об'єднань.

Контекст також передбачає, що ці наставники є помічниками, котрі служать під керівництвом Ісуса, Великого Пастиря овець (див. Євр. 13:20). Поєднання турботи й вірності з боку лідерів Церкви з послухом і довірою з боку її членів приведе до радості. Тоді керівники зможуть служити громадам і даватизвіт Богові про свою громаду «з радістю», а не із зітханням.

Що ми можемо зробити для зміцнення й поліпшення взаємин між церковними лідерами і членами Церкви на рівні своєї громади, а також у всесвітньому масштабі?

Середа, 23 березня

ОСТЕРІГАЙТЕСЯ РІЗНИХ І ЧУЖИХ ВЧЕНЬ

Порівняйте тексти Євр. 13:9; 2:9; 4:16; 6:19, 20. Де можна отримати благодать? Як ми можемо зміцнити наші серця?

Згаданий у Євр. 13:9 зв'язок між неправдивими вченнями та їжею не стосується відмінностей між чистою і нечистою їжею. Чому?

По-перше, у Посланні до євреїв Павло не порушує тему відмінностей між чистою і нечистою їжею. Розділ 15 книги Дії апостолів свідчить: рання християнська Церква узгодила, що віруючі спасаються через благодать (вірші 7–11) і їм необхідно й далі дотримуватися деяких правил харчування (вірші 19, 20). Відмінність між чистою і нечистою їжею й інші біблійні приписи не суперечать благодаті. Фактично Павло стверджує, що завдяки новому завіту Закон написаний у серці (див. Євр. 8:10–12). Однак автор ясно дає зрозуміти, що жертвоприношення тварин і священницьке посередництво левитів у святині були замінені найвищим жертвоприношенням і посередницьким служінням Ісуса (див. Євр. 8:4, 5; 10:1–18). По-друге, контекст передбачає, що Павло критикує аудиторію не за утримання від певної їжі, а за те, що вони їдять її, сподіваючись отримати благодать, перевагу чи заслугу (див. Євр. 13:9). Найімовірніше, він застерігав від участі в юдейських ритуалах або культових трапезах, які як продовження храмових жертвоприношень нібито мали принести духовні блага чи благодать. Проте благодать не передається через їжу, а приходять лише через жертву й посередницьке служіння Ісуса Христа. У віруючих є «жертвник» (13:10) – хрест Христовий, від якого вони можуть харчуватися (див. Івана 6:47–58).

У Посланні до євреїв ми бачимо, що «благодать» виходить від престолу Божого (4:16). Благодать, яка передається через Христа, — «якір», «міцний і надійний», який прикріплений до самого престолу Божого (6:19, 20; пор. з 4:16). Саме благодать, яку ми отримуємо через жертву Христа, дає нашим серцям стабільність і впевненість. Коли серце «підкріпиться» в такий спосіб, воно не «піддаватиметься» чужим вченням (13:9) і не відпаде від Бога (2:1).

Поміркуйте про досконалу жертву Христа. Чому думка про те, що ми можемо своїми діями додати щось до цієї жертви, суперечить Євангелію і благодаті Христа?

Порівняйте Євр. 13:10–14; Марка 8:34; Матв. 10:38; Луки 14:27; Гал. 2:20. Що означає вийти до Ісуса поза табір?

Місце за воротами було найбруднішим у всьому таборі.

Тут спалювали трупи жертвних тварин (див. Левит 4:12). Прокажених виганяли зі стану за його межі (13:46), і там-таки страчували богозневажників та інших злочинців (див. Левит 24:10–16, 23; 1 Цар. 21:13; Дії 7:58). Ці правила передбачали, що Бог перебуває в самому таборі. Тому все нечисте видаляли за межі табору, оскільки Бог не бажав бачити «нечистого» або «занечищувати» (див. Числ. 5:3; П. Зак. 23:14).

Ісус постраждав на хресті за межами Єрусалима (див. Івана 19:17–20). Це свідчить про сором, який Йому довелося пережити (див. Євр. 12:2). Його офіційно засудили як «богозневажника», тому Він був відкинутий Ізраїлем і страчений за межами міських стін (див. Марка 14:63, 64; Левит 24:11, 16). Ісус був вигнаний зі стану як нечистий, що зазнав сорому (див. Євр. 12:2). Павло, однак, запрошує віруючих попрямувати за Ісусом за ворота, зазнаючи такої ж наруги, якої зазнав Він (13:13). Цим самим шляхом пройшов і Мойсей, обравши «наругу Христа» замість скарбів Єгипту (11:26).

Однак, як це не парадоксально, автор Послання до євреїв припускає, що відтепер і Бог перебуває поза табором. Піти за Ісусом поза табір означає не лише зазнати Його наруги або сорому, але й вийти «до Нього» (13:13). Так вчинили ті ізраїльтяни, які «шукали Господа», після того як через відступництво народу Мойсей переніс шкіну за межі табору. Вони вийшли за стан у пустелю (див. Вих. 33:7). Цей епізод передбачає: відкидаючи Ісуса, невіруючі також відкидають Бога, як зробив Ізраїль, поклоняючись золотому теляті (див. Вих. 32, 33). Тому дорога страждань і сорому – це також дорога до Бога.

Павло пропонує читачам прямувати за Ісусом як за Проводирем і Вершителем їхньої віри (див. Євр. 12:2), неявно пропонуючи їм також розглядати свої нинішні страждання як тимчасове обмеження, яке принесе «мирний плід праведності» (вірш 11). Віруючі залишають зруйноване місто, або табір, у пошуках небесного міста, Будівничим якого є Сам Господь (13:14; 11:10, 16).

Що означає для вас піти за Ісусом «поза табір»? Які аспекти життя з Ісусом можуть спричинити людські докори чи

наругу?

П'ятниця, 25 березня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Після злиття Святого Духа... [віруючі] раділи спілкуванню зі святими й були ніжними, вдумливими, самовідданими, готовими пожертвувати всім задля істини. У щоденному спілкуванні одне з одним вони виявляли заповідану Христом любов. Своїми безкорисливими словами і вчинками вони намагалися запалити цю любов у серцях інших людей...

Однак поступово ситуація змінювалася. Віруючі почали вишукувати вади в інших. Зосереджуючись на помилках, даючи місце недобрій критиці, вони випустили з поля зору Спасителя та Його любов. Вони почали суворо дотримуватися зовнішніх форм, звертаючи більше уваги на теорію, а не на практичне життя віри. Ревно засуджували інших, не помічали власних помилок. Християни втратили братерську любов, яку заповідав Христос, і, що прикро, не усвідомлювали цієї втрати. Вони не розуміли, що втрачають радість і щастя; що, закривши серця для Божої любові, вони незабаром опиняться в п'їтмі.

Іван, розуміючи, що братерська любов у Церкві згасає, нагадував віруючим про постійну потребу в ній. Ця думка простежується в його посланнях до Церкви. «Улюблені, любімо одне одного, – пише він, – бо любов є від Бога, і кожний, хто любить, народився від Бога і знає Бога. Хто не любить, той не пізнав Бога, бо Бог є любов. Божа любов до нас виявилася в тому, що Бог послав Свого Єдинородного Сина у світ, щоб ми через Нього жили. Любов не в тому, що ми полюбили Бога, а в тому, що Він полюбив нас і послав Свого Сина як примирення за наші гріхи. Улюблені, коли Бог нас так полюбив, то й ми повинні любити одне одного!» (1 Івана 4:7–11)» (Е. Уайт. Дії апостолів. С. 547, 548).

Запитання для роздумів:

- 1. Християнське життя часто розглядають як особисті взаємини між Ісусом і віруючим. Однак це лише один аспект християнського життя. Чому важливо пам'ятати, що Бог веде нас як єдину Церкву? Замисліться над запитаннями: «Які мої обов'язки перед громадою? І чого я можу очікувати від неї?»**
- 2. Що є найкращим свідченням того, що в громадах міцна братерська любов? У своєму класі Суботньої школи складіть список цих проявів.**
- 3. Що таке справжня братерська любов? Які її характеристики,**

причини та плоди? Як відрізнити її від неправдивої любові?

Місіонерська історія

ДИВОВИЖНИЙ ПОРЯТУНОК

Саенгсурін Фонгчан

Бог любить мене. Коли моя подруга поїхала до Австралії, я погодилася час від часу відвідувати її батьків, які проживають у Таїланді. Знайти будинок її батьків було непросто. Він був досить далеко від мого власного. Збираючись відвідати їх уперше, я наповнила рюкзак і кілька сумок продуктами. Щоб дістатися до автовокзалу, я спіймала триколісне таксі тук-тук.

Під час нашої поїздки водій у розпачі сказав:

— На жаль, я не можу продовжити поїздки, але я можу викликати вам інше таксі.

Він не пояснив причини раптової відмови. Я пересіла до іншого таксі, але водій відвіз мене не в те місце. Я пересіла в третє таксі...

Зрештою, щоб дістатися до автовокзалу, знадобилося майже дві години.

Коли я приїхала, я була в нестямі від злості. Чому на поїздки до автовокзалу знадобилося дві години і три таксі?

Купивши квиток і сівши в мікроавтобус, я заспокоїлася.

Під час поїздки ми проїхали місце аварії — на узбіччі дороги лежав розбитий автобус. Водій нашого мікроавтобуса зупинився, щоб дізнатися, чи може він чимось допомогти. Повернувшись, він похмуро повідомив нам, що в аварії загинуло кілька пасажирів.

— Це той мікроавтобус, який виїхав прямо перед нами цим маршрутом, — сказав він.

Тоді я зрозуміла, що мала їхати цим мікроавтобусом.

Батьки моєї подруги зраділи, побачивши мене. Вони чули про катастрофу.

— Ми так хвилювалися за тебе, знаючи, що ти мала їхати в тому мікроавтобусі, — сказала її мама.

— Бог добрий, — відповіла я.

Потім я поділилася з її батьками, які не були християнами, історією про моє запізнення на запланований рейс.

— Бог або ангел, який захистив тебе, справді великий! — вигукнув батько. Так, Бог дуже любить мене.

Саенгсурін Фонгчан — колишній директор школи адвентистів сьомого дня в Накхонратчасімі (Таїланд). Три роки тому частина пожертв тринадцятої суботи була спрямована в Адвентистську міжнародну місіонерську школу в Кораті, яка тепер є загальноосвітньою школою.